

SEEK WISDOM, ELEVATE YOUR INTELLECT AND SERVE HUMANITY !

**የሂደማኒቲስ፣ የቋንቋዎች ጥናት፣ የጆርናሊዝምና ኮምዩኒኬሽን ኮሌጅ
የአማርኛ ቋንቋ ስነጽሑፍ ፎክሎር ትምህርት ክፍል**

ድህረ ምረቃ መርሀግብር

**በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የተማሪዎች የማንበብ
ብልሃቶች አጠቃቀም፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ
መረዳት ችሎታ ተዛምዶ (በዘጠነኛ ክፍል ተተኪሪነት)**

በ

ዘለቃ ወርቁ

መስከረም 2016 ዓ.ም

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም ፣
የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶ

(በዘጠነኛ ክፍል ተተኪነት)

አድስ አበባ ዩኒቨርሲቲ

የሂዩማኒቲስ፣ የቋንቋዎች ጥናት፣ የጀርናሊዝምና ኮምዩኒኬሽን ኮሌጅ የአማርኛ
ቋንቋ ስነጽሑፍ ፎክሎር ትምህርት ክፍል

ድህረ ምረቃ መርሀ ግብር

(አማርኛን በማስተማር ለሁለተኛ ድግሪ በከፊል ማሟያነት የቀረበ ጥናት)

በ

ዘለቃ ወርቁ

የጥናቱ አማካሪ

ዳዊት ፍሬህይወት (ዶ/ር)

መስከረም 2016 ዓ.ም

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ

**የሂደማኒቲስ፣ የቋንቋዎች ጥናት፣ የጆርናሊዝምና ኮምዩኒኬሽን ኮሌጅ የአማርኛ
ቋንቋ ስነጽሑፍ ፎክሎር ትምህርት ክፍል ድህረምረቃ መርሀግብር**

**በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም ፣ የማንበብ
ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶ በዘጠነኛ ክፍል ተተኪሪነት
በሚል ርዕስ፡ (አማርኛን በማስተማር ለሁለተኛ ድግሪ በከፊል ማሟያነት የቀረበ
ጥናት)**

በ ዘለቃ ወርቁ

የፈታኞች ማረጋገጫ፡-

አማካሪ ----- ፊርማ ----- ቀን -----

የውጭ ፈታኝ ----- ፊርማ ----- ቀን -----

የውስጥ ፈታኝ ----- ፊርማ ----- ቀን -----

ምስጋና

ይህን ቀን እንዳይ ለረዳኝና ሰላምና ጤና ለሰጠኝ ለቅድስት ድንግል ማርያም ልጅ ለጌታችን ለመድሀኒታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ክብር ምስጋና ይሁንልኝ። በመቀጠል ይህን ጥናት ተጀምሮ እስኪጠናቀቅ ድረስ ውድ ጊዜያቸውን ሰውተው ፅሁፍን በማረምና አስፈላጊውን ክትትል ላደረጉልኝ አማካሪዬ ለዶ/ር ዳዊት ፍሬህይወት ልባዊ ምስጋና አቀርባለሁ።

ሌላው ይህ ጥናት በሚካሄድበት ጊዜ ፅሁፍን በመፃፍ መጠይቁን በማባዛት፣ መረጃ በመሰብሰቢያነት የተጠቀምኩባቸውን መጠይቆች በመተርጎም እንዲሁም የማስተካከያ አስተያየት በመስጠት ለተሳተፋችሁ የወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት መምህራን ላቅ ያለ ምስጋናየን አቀርባለሁ።

በመጨረሻም ትምህርቱን ጠንክራ እንድማር ሞራል ለሆነኝና የተለያዩ ችግሮቼን በመፍታት ከጎኔ ላልተለየኝ ውድ ባለቤቴ ለአቶ ሞገስ ፀጋዬ እጅግ አድርጌ ላመሰግንህ እወዳለሁ።

ይዘት ማውጫ

ይዘቶች

ገጽ

ምስጋና	i
ይዘት ማውጫ.....	ii
የሰንጠረዥ ማውጫ.....	v
አጠቃሎ.....	vi
ምዕራፍ አንድ	1
መግቢያ	1
1.1. የጥናቱ ዳራ.....	1
1.2 የጥናቱ አነሳሽ ምክንያቶች.....	3
1.3 የጥናቱ ዓላማ.....	6
1.4 የጥናቱ ጠቀሜታ.....	7
1.5 የጥናቱ ወሰን	7
1.6. የጥናቱ ውስንነት	8
1.7.የጥናቱ ቁልፍ ፅንሰ ሀሳብ.....	8
ምዕራፍ ሁለት	9
የተዛማጅ ጽሑፍ ክለሳ.....	9
2.1. የአንብቦ መረዳት ምንነት.....	9
2.2. የማንበብ ብልሃቶች ምንነት.....	10
2.3.የማንበብ ብልሃቶች አከፋፈል	12
2.3.1. ትውስታ የማንበብ ብልሃት	12
2.3.2. አዕምሯዊ የማንበብ ብልሃት.....	13
2.3.3. ማካካስ የማንበብ ብልሃት.....	13

2.3.4. ልዕለአዕምሯዊ የማንበብ ብልሃት.....	13
2.3.5. ማህበራዊ የማንበብ ብልሃት.....	14
2.3.6. የማንበብ ብልሃት ጠቀሜታ.....	14
2.4. የአንብቦ መረዳት እና የማንበብ ብልሃቶች ግንኙነት.....	14
2.5 የማንበብ ተነሳሽነት ምንነት.....	16
2.5.1 የተነሳሽ አይነቶች / Types of Motivation.....	16
2.5.1.1 ውስጣዊ የማንበብ ተነሳሽነት.....	17
2.5.1.2. ውጫዊ የማንበብ ተነሳሽነት.....	17
2.6 የማንበብ ተነሳሽነት ጠቀሜታ.....	17
2.7. የማንበብ ተነሳሽነትና የአንብቦ መረዳት ግንኙነት.....	17
2.8. የማንበብ ተነሳሽነት፣ የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ግንኙነት.....	19
2.9. የቀደምት ጥናቶች ቅኝት.....	20
ምዕራፍ ሦስት.....	25
የጥናቱ ንድፍ እና የአጠናን ዘዴ.....	25
3.1 የጥናቱ ንድፍ.....	25
3.2 የጥናቱ ቦታ እና የተሳታፊዎች አመራረጥ.....	25
3.3 የመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያዎች.....	26
3.3.1 ፈተና.....	26
3.3.2 የዕሁፍ መጠይቆች.....	27
3.3.2.1. የማንበብ ብልሃቶች መለኪያ መጠይቆች.....	27
3.3.2.2. የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ መጠይቅ.....	28
3.4 የመረጃ አተናተን ዘዴ.....	28

ምዕራፍ አራት	30
የጥናቱ ውጤት ትንተናና ማብራሪያ	30
4.1.መግቢያ	30
4.2.የጥናቱ ውጤት ትንተና.....	30
4.3. የጥናቱ ግኝት ማብራሪያ	34
ምዕራፍ አምስት	38
5.1 ማጠቃለያ	38
5.2 መደምደሚያ	39
5.3 አስተያየት	40
ዋቢዎች	41
አባሪዎች	42

የስንጠረዥ ማውጫ

ሠንጠረዥ 4.1: በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል ያለ ተዛምዶ.....	31
ሠንጠረዥ 4.2: በተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶችና በአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል ያለ ተዛምዶ::	32
ሠንጠረዥ 4.3: በተማሪዎች የማንበብ ብልሀቶች ፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለ የህብረ ድህረት ትንተና.....	33
ሠንጠረዥ 4.4: የኅብረ ተዛምዶ ሞዴሉ ማጠቃለያ /Model Summary/	34

አጠቃላይ

የዚህ ጥናት ዋነኛ አላማ የማንበብ ብልህቶች ፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና አንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መፈተሽ ነው። ጥናቱ መጠናዊ የምርምርና ተዛምዶዊ የንድፍ አይነት ተግባራዊ እንዲሆን ተደርጓል። ይህ ጥናት የተካሄደው በደቡብ ወሎ ዞን ወረኢሉ ወረዳ በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ነው። በትምህርት ቤቱ ካሉት አራት የክፍል ደረጃዎች መካከል የዘጠነኛ ክፍል አመች የንሞና መረጣ ሂደት ተመርጧል። በ2015 ዓ.ም በመማር ላይ በሚገኙ የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች ውስጥ በቀላል ዕጣ ንሞና ዘዴ ወንድ 65 ሴት 75 በድምሩ 140 ተማሪዎች በተጠኝነት ተወስደዋል። መረጃ በዕሁፍ መጠይቅና በፈተና ተሰብስቧል። መረጃዎች አማካይ ውጤት፣ መደበኛ ልይይት፣ በፒርሰን ተዛምዶ መወሰኛ ቀመር እንደሁም በህብረ ድኅረ ፒርሰን ትንተና ስሌት ተተንትነዋል። የጥናቱ ውጤትም እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች ከአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ($r=0.621$, $p<0.05$) አወንታዊ ተዛምዶ እንዳለው እና ተዛምዶውም ጉልህነቱ ($p=0.000$) መሆኑ ታውቋል። ይህም የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች አጠቃቀም ከፍ ሲል የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን በተመሳሳይ ከፍ እንደሚል አመለካከት ነው። የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ($r^2=0.461$, $p<0.05$) አወንታዊ ተዛምዶ እንዳለውና ጉልህነቱም ($p=0.000$) ሆኖ ተረጋግጧል። ይህ ማለት የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከፍ ሲል የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውም በተመሳሳይ አቅጣጫ እንደሚጨምር የሚያሳይ ነው። በተጨማሪም የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶችና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ የመረዳት ችሎታን በመተንበይ ረገድ ያላቸውን ድርሻ የፈተሽ ነበር። ውጤቱም ቀጥተኛና አወንታዊ ነው። ሁለቱ ትንበያ ተለውጦዎች አንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ረገድ ጉልህ ድርሻ እንዳላቸው የሚጠቁም ነው። ከሁለቱ ተለውጦዎች በበለጠ የማንበብ ብልህነት የመተንበይ አቅም እንዳለው ትንተናው አሳይቷል። ከመረጃው ወይም ከግኝቱ በመነሳት የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች አጠቃቀምን ማሳደግ እና የማንበብ ተነሳሽነታቸውን ከፍ ማድረግ ለአንብቦ መረዳት ችሎታቸው መዳበር አስተዋፅኦ ያደርጋል ወደሚል ድምዳሜ ተደርጓል። በማስከተልም ሌሎች አጥኝዎች በርዕሱ ዙሪያ ተጨማሪ ጥናቶችን ቢያካሂዱ የሚል አስተያየት ተሰንዝሯል።

ምዕራፍ አንድ

መግቢያ

1.1. የጥናቱ ዳራ

ማንበብ ከአራቱ የቋንቋ ክሂሎች አንደኛው ሲሆን ፣ማንበብ በመማር የሚገኝ መልዕክት መቀበያ ክሂል ነው። ማንበብ በተመለከተ የተለያዩ ምሁራን የራሳቸውን ሀሳብ ሰንዘረዋል። Davis(1995) እንደገለፁት ማንበብ ግላዊ የአእምሮዊ ግንዛቤ ሂደት ነው። አንባቢውም ፀሐፊም በጽሁፍ ሊያስተላልፍ የፈለገውን መልዕክት አንብቦ ለመረዳት የሚተጋበት ነው። Alfassi (2004)አንድን ጽሁፍ አንብቦ መረዳት የማንበብ ችሎታ መዳበር ወሳኝ ሲሆን በመማር ማስተማር ሂደት በየትኛውም የትምህርት ሁኔታ አንድን ነገር ለመረዳትም ሆነ መረጃዎችን ለመሰብሰብ አንብቦ መረዳት መቻል አስፈላጊ እንደሆነ ያስገንዝባሉ። ምሁሩ አክለውም በተለይ አሁን ባለንበት ዘመን መረጃዎችን ከድዕረገጽ ፣ከመጽሔት እና ከተለያዩ መጻህፍት አንብቦ ለመረዳት እንዲሁም ምላሽ ለመስጠት የተማሪዎች የማንበብ ክሂሎች እና ብልህነት በተማሪዎች ውጤታማነት ላይ ታላቅ ሚና እንደሚጫወት ያስረዳሉ።

የማንበብ ብልሃቶች ተማሪዎች የተለያዩ ጽሑፎችን እንዴት ማንበብ እንዳለባቸው የሚረዱበት ሆኖ ተብሎ የሚተገበር ስልታዊ እቅድ ነው። ተማሪዎች ከሚነበበው ጽሁፍ በመነሳት ዘዴዎችን የተግባራትን ቅደም ተከተሎችን ወይም የአእምሮ ተልዕኳዊ አሰራሮችን በመረዳት እና ተግባራት በማከናወን ያነበቡትን በመገንዘብ አለበለዚያም ባልገባቸው ጊዜ ምን ማድረግ እንዳለባቸው የሚወስኑበት ሁኔታ መንገድ ነው(Ling 2011)።

የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ለማንበብና ስኬት ቁልፍ መሳሪያ እንደሆነ እና ከተማሪዎች ሕይወት ጋር የተቆራኝ መሆኑን ሲገልጽ ተነሳሽነታቸው በአራት መሰረታዊ ነገሮች ማለትም በመጻህፍት አቅርቦት፣ በመጽሀፍ ምርጫ፣ በማያውቋቸው ቃላት እና በማንበብ ፍቅር ይገልጻሉ(Santi 2015)።

ተማሪዎች ለማንበብ ተነሳሽነት ሲኖራቸው ደጋግመው ከማንበባቸው የተነሳ አንብቦ የመረዳት ችሎታቸው ይዳብራል። ተማሪዎች ችሎታ ያላቸው አንባቢያን ሲሆኑ ደግሞ በደንብ ጥልቀት እና በተሳካ ሁኔታ ይማራሉ። ከፍተኛ ተነሳሽነት ያላቸው አንባቢውን ራሳቸውን በመወሰን እና የማንበብ አማራጮችን በመጠቀም ለማንበብ እና ለመረዳት ጥረት ያደርጋሉ። በተጨማሪም

ተማሪዎች ማንበብ ጠቃሚ እና አስፈላጊ እንደሆነ ተገንዝበው በግላቸው ለንባብ ተገቢ የሆኑ ብልሃቶች አቅደው በመጠቀም እና ጠንክረው በማንበብ ተግባር ላይ ይስተፋሉ፡፡ በማለት Paris & Oka (1986) ያብራራሉ፡፡ አንድ ሰው ጥሩ አንባቢ ነው የሚባለው በዋነኝነት የማንበብ አላማ ሲኖረው፣ የማንበብ ብልሃቶች ውጤታማ በሆነ መንገድ ሲጠቀሙ፣ የቀደመ እውቀቱን አዲስ ሀሳብ ጋር በማቀናጀት ትርጉምን ለማዋቀር ጥረት ሲያደርግ፣ ያነበበውን በሚገባ ሲገነዘብ፣ የተገነዘበውን ማንጸባረቅ ሲችል ወዘተ ነው፡፡ መምህራንም ተማሪዎቻቸው በአላማ የሚያነቡ ጥሩ አንባቢዎች እንደሆኑ ጠቃሚ የማስተማሪያ መንገድ በመምረጥ ብልሃቶችን ማስተማር ይጠበቅባቸዋል፡፡

ተማሪዎች አንባቢያን ከሆኑ በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ ንቁ ተሳታፊ ይሆናሉ፡፡ በማለት Azami (2014) ዋቢ ያደርጓቸው Bialstock (2012) ይገልጻሉ፡፡ ተመራማሪው አክለውም ተማሪዎች ጽሁፍን መሸመድና እና ከጽሁፍ ውስጥ ያለውን ሀሳብ መረዳት ብቻ ሳይሆን፣ በተመሳሳይ መልኩ ከጽሁፍ ባሻገር ያለውን ትርጉም መገንዘብ አለባቸው፡፡ ይህም ተማሪዎች ጽሁፍን በሚያነቡበት ጊዜ በጥልቀት እንዲያስቡ ያደርጋቸዋል፡፡ አብዛኛዎቹ መምህራን ለተማሪዎቻቸው ጥሩ አንባቢያን ሆነው ለመገኘት ብዙ ማንበብ እንዳለባቸው ይመክራሉ፡፡ ማንበብ ተማሪዎችን የቀደመ እውቀታቸው፣ የቃላት እውቀታቸውን፣ የማንበብ ቅልጥፍናቸው ወዘተ እንዲጨምር ይረዳቸዋል በማለት ይገልጻሉ፡፡ አብዛኛዎቹ ተመራማሪዎች እንደሚገልጹት የቀደመ እውቀት የተማሪዎችን የመረዳት ግንዛቤ ያሻሽላል፡፡ እንዲሁም ጽሁፍን ለማንበብ ተነሳሽነት እንዲኖር በጣም ይጠቅማል፡፡

Zhong (2009) አንባቢያን መረዳታቸውን ለመቆጣጠር ግንዛቤ ከፈጠራ እና ተገቢ የሆኑ የማንበብ ብልሃቶችን መጠቀም ከቻሉ ጽሁፎችን አንብቦ የመረዳት ችግሮቻቸውን መፍታት ይችላሉ፡፡ ተመራማሪው አክለውም አንባቢያን የማንበብ ብልሃቶችን ለማንበብ ጊዜ መጠቀማቸው እና ማንበብን በመማር ሂደት ውስጥ ተነሳሽነት ሲኖራቸው አንብቦ የመረዳት ችሎታቸውን የተሳካ ይሆናል፡፡

ተማሪዎች በተደጋጋሚ ጊዜ ብልሃቶችን የሚጠቀሙ ከሆነ ጥሩ የመረዳት ችሎታ ይኖራቸዋል፡፡ ይህም የሚያሳየው አንብቦ መረዳት ችሎታን ለማሻሻል የማንበብ ብልሃቶች አነዱ አስተዋፅዖ አድራጊ ነው በማለት Sari (2017) ዋቢ ያደረጓቸው Chen and Intaraprasert (2014) ይገልጻሉ፡፡ በተጨማሪ ተማሪዎች ብልሀቶችን በማንበብ ጊዜ መጠቀም ከቻሉ እና የማንበብ ተነሳሽነት የሚኖራቸው ከሆነ በንባብ ጊዜ የሚገጥማቸውን አንብቦ የመረዳት

ችግሮችን እንዲቆጣጠሩና ጥሩአይነት ግንዛቤ እንዲኖራቸው ያግዛቸዋል በማለት (Erliana 2015) ገልፀዋል።

1.2 የጥናቱ አነሳሽ ምክንያቶች

የማንበብ ባህል ከትምህርት መስፋፋት እና ማደግ ጋር የማይነጣጠል ትስስር አለው። በአገራችን በአንደኛ ደረጃም ሆነ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ከሚሰጥባቸው ዋና ዋና አላማዎች አንዱ የተማሪዎችን የማንበብ ክሊል ማዳበር ነው። የማንበብ ክሊል ማዳበር ለማዳመጥ፣ ለመናገር እና ለመጻፍ ክሊሎች መጎልበት አስተዋጽኦ እንዳለው Zhong (2001) ይግለጻሉ። ተማሪዎች በትምህርታቸው ውጤታማ ለመሆን እና ካሰቡት ደረጃ ለመድረስ በዋናነት ከሚያስፈልጋቸው ክሊሎች ውስጥ አንዱ እና ዋነኛው የአንብቦ የመረዳት ችሎታ ነው።

ተማሪዎች አንብቦ መረዳት ችሎታ በርካታ ችግሮች ይታይበታል።ከችግሮች መካከልም የሚከተሉት ይጠቀሳሉ።የቃላት አውቀት ውስንነት፣ጽሁፍን በትክክል የማንበብ ችግር ለጽሁፍ እንግዳ መሆን፣የጽሁፍ ክብደት ደረጃ፣የጽሁፍን መልክት የመረዳት ችግር፣በንባብ ጊዜ ማስታወሻ የመያዝ ብቃት ማነስ እና በቂ የሆነ የማንበብ ብልሃቶች አለመጠቀም የሚሉት ናቸው (Lauterbach and Bender 1995)።

ለጥሩ አንብቦ መረዳት ችሎታ አስተዋፅዖ ከሚያደርጉ ነገሮች መካከል የማንበብ ብልሃቶች የሚጠቀሱ ናቸው።የማንበብ ብልሃቶች አንባቢው በንባብ ተግባራት ወቅት የጽሁፍን መልዕክት እንዲረዳው በጣም ይጠቅማል(Kuru 2015)።በተማሪዎች ዘንድ የአንብቦ መረዳት ችግር መኖሩን ጥናቶች አረጋግጠዋል።

አጥኝዋ ይህን ጥናት ለማጥናት ያነሳሳት ምክንያት በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ባስተማረችባቸው አመታት ሁሉ በተማሪዎች ላይ የአንብቦ መረዳት ችግር መኖሩን አስተውላለች። ይህንንም ያረጋጋጠችው በክፍል ውስጥ ምንባቡን በሚማሩበት ወቅት ከምንባቡ የወጡ ጥያቄዎችን በቃል በሚመልሱበት ጊዜ፣ የተለያዩ መልመጃዎችን በሚሰሩበት እና በፈተና ወቅት ነው። በተጨማሪ አብረዋት ከሚያስተምሩ የአማርኛ ቋንቋ መምህራን ጋር ባደረገችው ኢ-መደበኛ ውይይት ተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችግር እንዳለባቸው ተገንዝባለች።

ታዲያ ይህ ችግር እንዴት ይቀረፋል? የሚለው የዘወትር ጥያቄዋ ነበር።ለአንብቦ መረዳት ችሎታ መዳበር ደግሞ የማንበብ ብልህቶች አስተዋዕዖ እንዳላቸው ከዚህ በፊት የተደረጉ ምርምሮች አመለካከተዋል።በመሆኑም አጥኚዋ በማንበብ ብልህቶች እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለውን ተዛምዶ ለመፈተሽ አነሳሽ ምክንያት ሆኖታል።

የማንበብ ተነሳሽነት ማጣት ሌላው የተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችግር ነው።የተሻለ የማንበብ ብቃት ያላቸው ተማሪዎች ሳይቀሩ ባላቸው የማንበብ ተነሳሽነት ማጣት ችግር ምክንያት ከንባብ ይርቃሉ Wighfield and Guthrie 1997)።ተመራማሪዎቹ በማስከተል የማንበብ ተነሳሽነት ለአንብቦ መረዳት ወሳኝ መሆኑን ገልፀዋል።እንዲሁም Grab and bill (2002) የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት በክፍል ውስጥም ሆነ ውጭ የሚከናወንበቸው የንባብ ተግባራት ወሳኝና በጣም አስፈላጊ ነው።በመሆኑም ተማሪዎች የሚያነሟቸውን ጽሁፎች መረዳት እንዲችሉ ለማድረግ የማንበብ ተነሳሽነት መሰረታዊ ጉዳይ ነው በማለት ያብራራሉ።ሆኖም አጥኝዋ በምታስተምራቸው ተማሪዎች ላይ የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ግንኙነት ይኖረው ይሆን? የሚለውን ለመፈተሽ እና ውጤቱን ለማረጋገጥ አነሳስቷታል።

የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ፣የማንበብ ብልህቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለውን ተዛምዶ በማወቅ በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ በማንበብ ትምህርት ክፍለ ጊዜ ተገቢውን የማስተማሪያ ዘዴ በመጠቀም ጥሩ የአንብቦ መረዳት ችሎታ እንዲኖር ለማስቻል ተጨባጭ የሆነ መረጃ ስለሚያስፈልግ ይህም በጥናት የሚረጋጋጥ በመሆኑ በዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የማንበብ ብልህቶች ፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና አንብቦ መረዳት ችሎታ ያላቸውን ግንኙነት ለመፈተሽ ጥናትና ምርምር ማድረግ ያስፈልጋል።

በተጨማሪ ከዚህ ጥናት ጋር በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የሚመሳሰሉ በአገር ውስጥና በውጭ ሀገር የተጠኑ ጥናቶች እንደሚከተለው እንቃኛለን።

SantiErliana (2015) የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ በሚል ርዕስ ያጠኑ ሲሆን፣የጥናቱ ተተኪሪዎች የስፔን የሶስተኛ ሴሚስተር 46 የከሌጅ የእንግሊዘኛ ትምህርት ክፍል ተማሪዎች ናቸው። ተዛምዷዊ ንድፍን በመከተል መረጃዎች በጽሁፍ መጠይቅ እና በፈተና ተሰብስበዋል። የጥናቱም ግኝት እንደሚያመለክተው፣1) በማንበብ ብልህቶች እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለው ተዛምዶ ዝቅተኛ ነው። 2) በማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል

መካከለኛ ተዛምዶ አለ።3)በማንበብ ብልህቶች እና በማንበብ ተነሳሽነት መካከል ምንም ተዛምዶ የለም የሚል ሲሆን 4) በመጨረሻ የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት በጥምረት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ተዛምዶ አላቸው የሚል ነው።

እንዲሁም በውጭ አገር እንግሊዝኛን እንደ ውጭ ቋንቋ እና እንደ ሁለተኛ ቋንቋ በሚማሩ ተማሪዎች ላይ "የማንበብ ብልህቶች ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ" ያጠኑ በኤንዶኔዥያ Sari (2017) እና በማሌዥያ Zare and Othman (2013) በልዕለ አዕምሮአዊ ብልህቶች የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ጠንካራ ተዛምዶ እንዳላቸው ሲገልጽ የመኖራቸውን ያህል ተዛምዷቸው ዝቅተኛ እንደሆነ የገለጹም አሉ። በዚህም በጥናቶቻቸው የተለያዩ ድምዳሜ ላይ መድረሳቸውን የሚያመለክት ነው።

በአገራችን ከተጠኑ ጥናቶች አዱኛው (2010) "የማንበብ ተነሳሪነት፣ የማንበብ መጠንን ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር" በሚል አላማ ጥናት ያካሄደ ሲሆን፣ የጥናቱ ተሳታፊዎች በባህር ዳር ከተማ በግንቦት ሃያ ክፍለ ከተማ በዶና በርበር አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ትምህርታቸውን በ2010 ዓ.ም በመከታተል ላይ ያሉ 56 የ7ኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው። በመሆኑም መረጃው በጽሁፍ መጠይቅ እና በፈተና በመሰብሰብ ያገኘው ውጤት የተማሪዎችን የማንበብ ተነሳሪነት፣ የማንበብ መጠን የሚያጎለበቱ ስልቶችን ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር በማዛመድ በመማር ማስተማር ሂደቱ ላይ ውጤታማነት አሳይቷል የሚል ሲሆን፣ ከዚህ የጥናት ትልም አነፃር ግን የማንበብ ብልህነት ተላውጦ ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር የያለውን ዝምድና ያላከተተ በመሆኑ ልዩነት ፈጥሮል።

እንዲሁም የሰላማዊት(2014) የቅርብ ቀን ጥናት ስንመለከት፣ ጥናቱ ማህበረ ሰሜታዊ የመማር ብልህነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ በሚል ርዕስ የተጠና ነው። ተዛምዷዊ በሆነ የጥናት ንድፍን የተከተለ ሲሆን፣ የጥናቱም ተሳታፊዎች በዘጠነኛ ክፍል በ2013 ዓ.ም ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ከሚገኙ ተማሪዎች መካከል በተራ አጣ ንሞና የተመረጡ 100 ተማሪዎች ናቸው። በጽሁፍ መጠይቆችና በፈተና መረጃዎች ተሰብስበዋል። ማህበረሰሜታዊ የመማር ብልህነት በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል አወንታዊ የሆነ ጉልህ ተዛምዶ መኖሩን አሳይቷል። በመሆኑም ከላይ እንደተጠቀሰው በመረጃ መሰብሰቢያው መሳሪያ በተጠቀመችበት የጥናት ንድፍ፣ በናሙና አመራረጥ ዘዴ አጠቃቀም እና በሁለቱ የጥናት ተላውጦዎች ማለትም የመማር ብልህነት እና የአንብቦ መረዳት

ችሎታ ተዛምዶ የሚሉት ከዚህ ጥናት ጋር ሲያመሳስላቸው ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ጋር ያለው ተዛምዶ አለመካተቱ የሰላማዊት ጥናት ከዚህ ጥናት ጋር ልዩ ያደርገዋል።

አብዛኛዎቹ በውጭ ሀገር የተጠኑ ጥናቶችን ስንመለከት እንግሊዝኛን በሁለተኛ ቋንቋነት እና በውጭ ቋንቋነት የማስተማር አውድ ውስጥ የተጠኑ ናቸው። በመጨረሻም የተገኙ ውጤቶችን ስንመርምር የተለያዩ ናቸው። በመሆኑም በአገራችን አውድ አማርኛ ቋንቋ አፈፈት ተማሪዎች ላይ ጥናቱ በካሄድ ምን አይነት ውጤት ይገኝ ይሆን? የሚለውን ለመፈተሽ ሲሆን እንዲሁም በአገራችን የተጠኑትን ስንመለከት ደግሞ አማርኛ ቋንቋ ሁለተኛ ቋንቋቸው በሆኑ ተማሪዎች ላይ የተጠኑ ጥናቶች ሲሆኑ፣ ውስጥ ደግሞ አማርኛ አፈፈት ላይ የተጠኑ በሆኑም ሁለቱን ተላውጦዎች አጣምረው ያጠኑ ባለመሆናቸው አማርኛን እንደ አፍ መፍቻ ቋንቋ ስለሚማሩ ተማሪዎች የተሟላ መረጃ የሚሰጡ አይደሉም።

በመሆኑም በአገር ውስጥ ጥናቶች መካከል የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት አጣምሮ ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ግንኙነት የተመለከቱ ጥናት ባለመኖሩ ይህንን ክፍተት ለመሙላት ታስቦ የተጠና ጥናት ነው። ስለሆነም ይህ ጥናት በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በ9ኛ ክፍል በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት አንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ ለመፈተሽ ይሞክራል። በመሆኑም ጥናቱ ለሚከተሉት ጥያቄዎች ምላሽ የሚሰጥ ይሆናል።

- 1.) ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶ ምን ያህል ነው?
- 2.) የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶ ምን ያህል ነው?
- 3.) የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ አላቸው?

1.3 የጥናቱ ዓላማ

የዚህ ጥናት ዋና ዓላማ የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ መፈተሽ ነው ። ጥናቱም የሚከተሉት ዝርዝር አላማዎች ይኖሩታል።

- የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር።
- የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር።
- የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት በአንብቦ መረዳት ችሎታ ላይ የመተንበይ ድርሻቸው ምን ያህል እንደሆነ መለየት።

1.4 የጥናቱ ጠቀሜታ

የዚህ ጥናት ዋና አላማ የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ መፈተሽ ሲሆን የሚከተሉት ጠቀሜታዎች ይኖሩታል ተብሎ ይታሰባል።

- የተማሪዎች የአማርኛ ቋንቋ ክፍተኛ የሆነ የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት አጠቃቀም በአንብቦ መረዳት ችሎታቸው ላይ አስተዋፅዖ እንዳለው ያመለክታል።
- ለመጻህፍት አዘገጆች የተማሪዎችን የማንበብ ተነሳሽነት ሊያሳድጉ የሚችሉ ምንባቦችን በማካተት ተማሪዎችን እንዴት መርዳት እንደሚቻል ሊያስገነዝብ ይችላል።
- በቀጣይም በዚህ ርዕስ ዙሪያ ጥናት ማድረግ ለሚፈልጉ ተመራማሪዎች እንደ መነሻ ሊያገለግሉ ይችላሉ።

1.5 የጥናቱ ወሰን

ጥናቱ የተካሄደው በአማራ ክልል በደቡብ ወሎ ዞን በወረኢሉ ወረዳ ከሚገኙ ሶስት ክፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ውስጥ አንዱ በሆነው ወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ላይ ብቻ ነው። ምክንያቱ አጥኝዋ በዚህ ትምህርት ቤት ውስጥ ስለምታስምር መረጃ ለማግኘት እና ሙከራውን ተግባራዊ ለማድረግ አመቺ በመሆኑ ነው። በጥናቱም ተሳታፊ የሆኑት በትምህርት ቤቱ በ2015 ዓ.ም በመማር ላይ የሚገኙ የ9ኛ ክፍል ተማሪዎች መካከል በእድል ሰጪ ንሞና የተመረጡ ናቸው።

የጥናቱ ትኩረት በዘጠነኛ ክፍል ላይ ብቻ የሆነበት ምክንያት አጥኝዋ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ባስተማረችባቸው ጊዜያት ዝቅተኛ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ያላቸው በመሆናቸው ነው። ጥናቱ ትኩረት የሚያደርገው አንብቦ መረዳት ላይ ብቻ ስለሆነ ሌሎች ክህሎችን አይመለከትም። እንዲሁም እያንዳንዱን የማንበብ ብልሃት በተናጠል ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ዝምድና አይፈትሽም።

1.6. የጥናቱ ውስንነት

በዚህ ጥናት የታየው ውስንነት ጥናቱ በማንበብ ብልሃቶችና የማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለውን ዝምድና የፈተሽ በመሆኑ በአገር ውስጥ ጥናቶች መካከል ሁለቱን ነፃ ተላውጦዎች በጥምረት አድርጎ ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ የተመለከተ ጥናት ለማግኘት አልተቸለም። በማንበብ? ብልሃቶች የተሰራ ጥናቶች ቢኖሩም ሙከራዊ እንጂ ተዛምዷዊ አይደለም። በሁለተኛ ደረጃ የታየው ውስንነት የአጥኝዋ ልምድ ማነስ፣ የመረጃ አሰባሰብ፣ የመረጃ ሰጪዎች ሁኔታ ወዘተ የታየ ውስንነት ነው።

1.7. የጥናቱ ቁልፍ ፅንሰ ሀሳብ

የማንበብ ተነሳሽነት፣ ተማሪዎች ለማንበብ ፣ ርዕስ ሂደትና ግብአት የሚኖራቸው ግላዊ ግብ፣ ዋጋና እምነት የማንበብ ተነሳሽነት ይባላል። በሌላ አገላለፅ የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች በሚያነቡበት ጊዜ የሚኖራቸው የራስ ፣ መተማመን፣ ፍላጎትና የመነቃቃት ስሜት የማንበብ ተነሳሽነት ነው።

አንብቦ መረዳት ችሎታ፣ አንብቦ መረዳት ማለት ያነበቡትን ምንባብ እንዲሁ መቀበል ወይም አለመቀበል ሳይሆን ከዚህ በተለየ መልኩ ስለአነበቡት ምንባብ መጠየቅን የምንባቡን አጠቃላይ እና ዝርዝር ሀሳብ መመርመርን፣ ማመዛዘንን እና ቀደም ሲል ካለ እውቀት ጋር ማመሳከርን የሚጠይቅ ተግባር ነው።

ብልህነት ፣ ማንበብን ውጤታማ የሚያደርግ ሂደት ነው። ተማሪዎች የማንበብ ችሎታን ለመሻሻል የሚፈፅሙት ተግባር ሲሆን ምንባቡን በምን መልኩ ማንበብ እንዳለባቸው እንዲያውቁ ፣ ስለአነበቡት ነገር እንዲመራመሩና እንዲጠይቁ የቀረበላቸውን ይዘት በጥልቅ እንዲፈተሹ ያነበቡትን በሌላ አንዲያፀባርቁ የሚያስለችላቸው ተግባር ነው።

ምዕራፍ ሁለት

የተዛማጅ ጽሑፍ ክለሳ

2.1. የአንብቦ መረዳት ምንነት

ማንበብ ማለት የቀደመ እውቀትን ተጠቅሞ በፅሁፍ ላይ የሰፈረ ሀሳብን አንብቦ በትኩረት መልዕክቱን መረዳት፣ ወይም መቀበል ማለት ነው። በሌላ አገላለፅ አንብቦ መረዳት ማለት አንድ ሰው ስላነበበው ነገር በቂ ግንዛቤ የሚይዝበት ክስተት ሲሆን የመጨረሻ ግቡም ያነበቡትን የፅሁፍ መልእክት በተሟላ ሁኔታ መረዳት ማለት ነው። ይህም አንባቢው ባነበበው ርዕስ ጉዳይ ላይ የፅሁፍን ዋና ዝርዝር ሀሳቦችን በመለየት ትርጉም ወይም ስሜት እንዲፈጥርበት በማድረግ ተገቢ እና ትክክለኛ ማጠቃለያ ወይም መደምደሚያ ላይ መድረስ ሲችል እንደሆነ እንድሪስ (2000) ይገልጻል።

አንብቦ መረዳት ችሎታ ንቁ ተሳትፎን የሚጠይቅ ነው። በስነ-ልቦና ስነ-ልሳን አተያይም በማንበብ ሂደት ውስጥ ጥሩ የሆነ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ሊኖር የሚችለው አንባቢው በፅሁፍ ውስጥ የሚያገኛቸውን የተለያዩ መረጃዎች ከቀደመ እውቀት ጋር ሲያቀናጁ እና ትርጉም ሲሰጣቸው ነው። Yochum(1991) አንብቦ መረዳት በአንባቢው የቀደመ እውቀት እና በፅሁፍ ውስጥ በሚገኘው አዲስ መልእክት መካከል የሚፈጠር ውህደት ውጤት ነው። በዚህም ማንበብ በፅሁፍ ውስጥ የሚገኙ መረጃዎችን እና የአንባቢውን ዳራዊ እውቀት የማስተሳሰር ብቃትን የሚጠይቅ ነው በማለት ገልጸዋል።

ተማሪዎች በክፍል ውስጥ አንብቦ መረዳትን በሚማሩበት ጊዜ እያንዳንዱ ተማሪ የሚያነበውን ፅሁፍ በራሱ ፍጥነት፣ በዝምታና በትኩረት ማንበብ አለበት ። በዚህ ተግባርም የተማሪዎች ግብ መሆን ያለበት ፅሁፍን መረዳት እና በክፍል ውስጥ የሚጠቀሙበትን የንባብ ስልት በቀረው ህይወታቸው ሊጠቀሙበት እንደሚችል ማስገንዘብ ከመምህሩ ይጠበቅበታል። Grrelent(1990) እንደገለጹት አንብቦ መረዳት መቻል ማለት ከአንድ ፅሁፍ ውስጥ ተፈላጊውን መረጃ በብቃት ማሰባሰብ መቻል ማለት ነው። ይህም ማለት በዚህ አይነት አንባቢው የማይፈልገውን መረጃ በመተው የሚፈልገውን ብቻ እና ትኩረት የሚሰጠውን ሊመርጥ ይገባል።

ሌላው አንብቦ መረዳት በአንባቢው እና በፀሀፊው መካከል የሚደረግ መስተጋብር ሲሆን በሁለት መንገድ ከፍሎ ማየት ይቻላል። አንደኛው በምንባብ ውስጥ በግልፅ የሰፈሩ ጉዳዮችን መገንዘብ፣

በግልፅ የሚታዩ ሁኔታዎችን፣ ክስተቶችን፣ ድርጊቶችን፣ ወዘተ. ማስታወስ፣ ግልፅ የሆኑ አንድነቶችን እና ልዩነቶችን መለየት፣ ወዘተ. ሲያካትት፣ ሁለተኛው ደግሞ ተማሪዎቹ ተጠያቂ እውቀትን እና ግምትን በመጠቀም በፅሁፍ ውስጥ በግልፅ ያልሰፈሩ ሀሳቦችን አንብበው የሚረዱበትን ሁኔታ የሚያመለክት እንደሆነ Zhang (2001) ይገልጻሉ።

ከዚህ በተጨማሪ Nuttall(1996) አንብቦ መረዳት የፅሁፍን ቅደም ተከተላዊ አገላለፅ የአረፍተ ነገሮችን የሀሳብ ግንኙነት የሚፈጥሩ አያያዦች እና የፀሀፊው ሀሳብ የሚንፀባረቅባቸው በመሆናቸው ትኩረት ሊሰጣቸው እንደሚገባ ይገልጻሉ። በተጨማሪም ምሁሩ አክለው እንደሚያስገነዝቡት አንድን ፅሁፍ በመረዳት ሂደት በፅሁፍ ውስጥ የሚገኙ አረፍተ ነገሮች አገልግሎታዊ ዋጋ መረዳት ተገቢ ነው። እንዲሁም አንብቦ መረዳት በፅሁፍ ውስጥ የቀረበውን መረጃ በበቂ እና ትርጉም ባለው ሁኔታ በቀደመ እውቀት ጋር የማዋሃድ ችሎታ ነው። እንዲሁም አንብቦ መረዳት ከቃላት እውቀት በላይ የተለያዩ ክሂሎችን ማለትም የቃላት ትርጉም መረዳትን የተማሩትን ከሚያውቁት ጋር ማዛመድ፣ ሊተላለፍ የፈለገውን መልዕክት መረዳት የሚያካትት ነው። በተጨማሪም ማረው(1998) እንደሚያስረዱት በተማሪዎች ዘንድ ከአንብቦ መረዳት ጋር ተያይዘው የሚነሱ ችግሮችን ለማስወገድ የሚነበበው ጽሁፍ ምን አይነት ነው? የማነበው ለምን አላማ ነው? የማነበው እንዴት ባለ ስልት ነው? የሚሉትን ጥያቄዎች መመለስ ያስፈልጋል። በዚህም ተማሪዎች ወይም አንባቢዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን ማስተካከል ይችላሉ።

2.2. የማንበብ ብልሃቶች ምንነት

ስለ ማንበብ ብልሃቶች በ1970ቹ አጋማሺ ጥናት የተጀመረ ሲሆን፣ ምርምሩ ትኩረት ያደረገው ብቃት ያላቸው አንባቢያን የሚያነቡበት ወቅትምን ምን ተግባራትን እንደሚፈጽሙ መፈተሽ ነበር። ስለሆነም ተመራማሪዎቹ በተለይ እነዚህ ተማሪዎች የሚጠቀሟቸውን ብልሃቶች በመለየት ነበር ምርምራቸውን ያካሄዱት በማለት Ling (2011) ዋቢ ያደረጓቸው Gamer (1985) ይገልጻሉ። በተጨማሪም ባለፉት ሰላሳ አመታት ተመራማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች የተማሪዎች ጽሁፍን የመረዳት ችሎታቸው እና ሰለጽሁፍ በጥልቀት የማሰላሰል ብቃታቸውን እንደሚያሻሽል አረጋግጠዋል በመለት Azami (2014) ዋቢ ያደረጓቸው Goodin et al(2009) ያብራራሉ። የተወሰኑት የማንበብ ብልሃቶች የምንላቸው ፣ መተንበይ፣ መረጃዎችን ፈልፍሎ

ማውጣት፣ምስል መፍጠር ፣ጥያቄ መጠየቅ፣ዋና ሀሳብን መለየት፣ማጠቃለል እናራስን መገምገም የመሳሰሉት እንደሆኑ Ortlieb (2013) ይዘረዝራሉ።

የማንበብ ብልሃቶች በአንብቦ መረዳት ጊዜ ተማሪዎች አዕምሮአዊ ተግባራቸውን እንዲቆጣጠሩ ወይም እንዲመሩ የሚያስችሉ ብልሀቶች ናቸው። ዕንሰ ሀሳብ ስለአዕምሮ ተግባራት ማሰብን የሚመለከት ሲሆን ማቀድን፣ሆን ብሎ መስራትን ፣በግብ መስራትን ፣አዕምሮአዊ ተግባራትን ፣ለማከናወን ወደፊት የሚከናወኑ አዕምሯዊ ሂደቶች ቀድሞ ማሰብን የሚመለከት ጉዳይ ነው። ተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶችን ማወቅ ሲችሉ በመማር ተግባራቸው የተለያዩ ውሳኔዎችን አስተውለው መወሰን ይችላሉ። በመሆኑም ብልሃቶች በቋንቋ ክፍል ውስጥ ትኩረት ሊደረግባቸው የሚገባቸው ናቸው። በቻይና ዩኒቨርሲቲ እንግሊዘኛን እንደውጭ ቋንቋ በሚማሩ ተማሪዎች የተጠና ጥናት እንደሚያመለክተው የማንበብ ብልሃቶች ግንዛቤ ያላቸው ተማሪዎች ትምህርቱን ለመማር የተሻለ በራስ መተማመን የተስተዋለባቸው ሆኗል። በማንበብ ብልሃቶች እና በመማር ውጤታቸው መካከልም አወንታዊ ግንኙነት እንዳለ ተስተውሏል (Mohammed etal,2013)። በመሆኑም በአንብቦ መረዳት ሂደት የማንበብ ብልሃቶች ትኩረት ሊሰጥባቸው የሚገባ ጉዳይ ነው።

ቋንቋን የመማር ብልሃቶች ተማሪዎች በመማር ሁኔታ ውስጥ ተግባራዊ የሚያደርጉትን ሂደት የሚያመለክቱ ሲሆን፣መረጃን የበለጠ ውጤታማ በመሆኑ መንገድ ለመያዝ፣ ለማከማቸት ወይም ለመግለፅ ይረዳሉ። በመሆኑም ከማንበብ ብልሃቶች ውስጥ የማንበብ ችሎታን ለማሳደግ የሚያስችል ብልሃቶችን በመጠቀም የተማሪዎችን አንብቦ መረዳት ችሎታ ማዳበር ይቻላል። ለምሳሌ ማብራሪያ መስጠት፣ ማስታወሻ መያዝ፣ ማጠቃለያ መስጠት የመሳሰሉትን የማንበብ ብልሃቶች ተማሪዎች አስፈላጊ መረጃ ከጽሁፍ እንዲያገኙ ያግዛል።

የማንበብ ብልሀቶች አንባቢዎች አንድን ስራ እንዴት እንደሚረዱ?፣ ምን አይነት ዕሁፎችን እንዴት እንደሚያነቡ? የሚጠቁም ሲሆን ከዕሁፍ አውድ መረዳት፣ የአነበቡትን ዕሁፍ ማጠቃለል እና አንባቢውን የቀደመ እውቀት ማወቅ፣ ወዘተ. እንደሚያስፈልግ Carroll(1996) ያስረዳሉ። ማንበብን የመማር ብልሃቶች ተማሪው የራሱን እውቀት እና የንባብ ክሂሉን ከፍ ለማድረግ የሚጠቀምባቸው ብልሀቶች ናቸው። ለማንበብ ትምህርት እጅግ አስፈላጊ ከሆኑ ነገሮች መካከል ብልሃቶች ዋና ዋናዎቹ ናቸው። ምክንያቱም በንቃት ላይ የተመሰረተ ራስ መር ተሳትፎ ለማድረግ የመማር ብልሃቶች አስፈላጊ መሳሪያዎች ናቸው። ስለዚህ ተገቢ የሆነ ማንበብን በመማር ብልሃቶች ከፍ ያለ በራስ መተማመን ለመፍጠር ያስችላል።

2.3. የማንበብ ብልሃቶች አከፋፈል

የማንበብ ብልሃቶች አከፋፈል መሠረት ያደረገው የቋንቋ የመማር ብልሃቶችን ነው። የቋንቋ መማር ብልሃቶች ለአራቱም የቋንቋ ኪህሎች የሚያገለግሉ ናቸው። Oxford (1990) የቋንቋ መማር ብልሃቶችን በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች እንደሚከተለው ይመደባሉ። እነሱም፦ ቀጥተኛ ብልሃት (Direct strategies) በዚህ ስር የሚካተቱ ፦ የማስታወስ ብልሃት፣ አዕምሮዊ ብልሃቶች እና የማካካስ ብልሃቶች ናቸው። ሁለተኛው ኢ-ቀጥተኛ ብልሃቶች (Indirect strategies) ሲሆን በዚህ ስር የሚመደቡት ደግሞ ልዕለአዕምሮዊ ብልሃቶች፣ ማህበራዊ ብልሃቶች እና ስሜታዊ ብልሃቶች ናቸው። እኚህ ተመራማሪ አገላለጽ ቀጥተኛ ቋንቋን የመማር ብልሃቶች የምንላቸው ታላሚው ቋንቋን ለመማር በቀጥታ የሚያገለግሉ ሲሆኑ፣ ኢ-ቀጥተኛ ብልሃቶች ደግሞ ቋንቋ የመማር ሂደቱን ቀጥተኛ ባልሆነ መንገድ የሚደገፍ እና የሚቆጣጠሩ ናቸው።

ከዚህ በታች አምስቱ የማንበብ ብልሃቶች ቀርበዋል። ስሜታዊ የሆነ ጉዳዮችን የሚያነሳው እና ስድስተኛው የሆነ ስሜታዊ ብልሃት በመጠይቁ ውስጥ አልተካተተም። ምክንያቱም የሚያነሳቸው ጉዳዮች ፍላጎት፣ ተነሳሽነት የመሳሰሉትን ስለሆነ፣ በዚህ ጥናት ውስጥ ደግሞ ተነሳሽነት ለብቻው የሚታይ በመሆኑ ነው። በአምስቱ ብልሃቶች ስር በርካታ ንዑሳን ብልሃቶች አሉ። ሆኖም በዚህ ጥናታዊ ጽሁፍ ስር የተዘረዘሩት ለአንብቦ መረዳት የሚያገለግሉት ብቻ ተመርጠው ነው።

2.3.1. ትውስታ የማንበብ ብልሃት

ትውስታ የማንበብ ብልሃቶች አንዳንድ ጊዜ ለትውስታ የሚረዳ ምልክት (Mnemonic) ተብሎ ይጠራል። አዕምሮ ከመቶ ትሪሊየን በላይ መረጃዎች ማጠራቀም ይችላል፤ ይሁን እንጂ መረጃዎች ጥቅም ላይ ሊውሉ የሚችሉት ተማሪው የነቃ ትውስታ ሲኖረው ብቻ ነው። Oxford (1990) ። የትውስታ ብልሃቶችን በአራት ክፍሎች ይከፍሉታል። እነሱም ፦ አዕምሮዊ ትስስር መፍጠር፣ ምስልና ደምጽን በተግባር ላይ ማዋል፣ በሚገባ መከለስና ተግባራዊ ማድረግ የሚሉት ናቸው።

የትውስታ ብልሃት የበለጠ ውጤታማ የሚሆነው ተማሪዎች ከልዕለአዕምሮዊ ብልሃት ውስጥ ትኩረት መስጠትን እና ስሜታዊ ብልሃት ውስጥ በጥልቅ አተነፋፈስ ጭንቀትን ማስወገድ

የሚሉትን አጣምረው ሲጠቀሙ ነው።በትውስታ ብልሃት ስር የሚካተቱ ንዑሳን ብልሀቶች በአዕምሮ ምስል መፍጠርና ቁልፍ ቃላትን መጠቀም የሚሉት ናቸው።

2.3.2. አዕምሯዊ የማንበብ ብልሀት

አዕምሯዊ የማንበብ ብልሃቶች አዲስ ቋንቋን ለመማር አስፈላጊዎች ናቸው።እነዚህ ብልሀቶች በንቃት መማርን የሚማሩ ናቸው። አዕምሮዊ ብልሃቶች ልዩ ልዩ አይነት ቢሆኑም ከነልቦናቸው አንድን ሀሳብ አንብቦ ለመረዳት ከሚያግዙት ከመደጋገም እስከ ማጠቃለል ድረስ ያለውን ደረጃ የመለክታል።በመሆኑም Oxford (1990) አዕምሯዊ የማንበብ ብልሃቶች በአራት ዋና ዋና ክፍሎች ይከፍላቸዋል።እነሱም መለማመድ፣መልዕክትን መላክ እና መቀበል፣ መተንተን እና ማስተዋል እንዲሁም ለግበዓት እና ውጥአት የሚሆን መዋቅር መፍጠር የሚሉት ናቸው።በእነዚህ ስር በርካታ ንዑሳን ብልሀቶች አሉ። የቋንቋ መማር ብልሀቶች ለአራቱም ቋንቋ ክሂሎች የሚያገለግሉ እና በአዕምሮዊ የማንበብ ብልሀቶች ስር የሚካተቱ ንዑሳን ብልሀቶች መደጋገም ዋናውን ሀሳብ በፍጥነት ማግኘት፣ ምንጭ መጠቀም፣ ማስታወሻ መያዝ እና ማጠቃለያ መስጠት የመሳሰሉት ናቸው።

2.3.3. ማካካስ የማንበብ ብልሃት

ማካካስ የማንበብ ብልሀቶች ተማሪዎች የእውቀት ማነስ ቢኖርባቸውም አዲስ ቋንቋን ለመረዳት ያስችላቸዋል።የማካካስ የማንበብ ብልሃቶች በታላሚው ቋንቋ የሰዋሰው እና የቃላት እውቀት ማነስና የማስተካከል እቅድን ለመለካት የሚያገለግል ብልሀት ነው (Oxford 1990)።በማካካስ ብልሀቶች ስር የሚካተተውና የማንበብ ክሂልን የሚመለከተው የመገመት ብልሀት ተማሪው በሚያነበው ጽሁፍ ውስጥ የሚያውቃቸውን ቃላት ፍች ቋንቋ እና ቋንቋ ነክ ያልሆኑ ፍንጮችን በመጠቀም ለመገመት የሚያስችለው ስልት ነው።

2.3.4. ልዕለአዕምሯዊ የማንበብ ብልሃት

ልዕለአዕምሮዊ ብልሀቶች ተማሪዎች የራሳቸውን የማነበብ ሂደት እና አዕምሮቸውን ለመቆጣጠር ሆን ብለው የሚተገብሩት ተግባር ነው Oxford (1990)። እንደሚገልጹት እነዚህ ብልሀቶች በስራቸው ቀጥተኛ ትኩረት መስጠት ፣ራስን መገምገም፣ማደራጀት፣ግቦችን እና አላማዎችን በንባብሂደት ወቅት ራስን መቆጣጠር እና ራስን መገምገም በስሩ ይካታታሉ። ልዕለአዕምሮዊ ብልሀቶች በቋንቋ ትምህርት ስኬታማ ለመሆን በጣም አስፈላጊዎች

ናቸው።በመሆኑም በርካታ ተማሪዎች የማንበብ ትኩረት ሲያጡ በፍጥነት ሀሳባቸውን በመስብሰብና ትኩረት በመስጠት ወደ ንባባቸው እንዲመለሱ ይረዳቸዋል (Oxford 1990)።

2.3.5. ማህበራዊ የማንበብ ብልሃት

ቋንቋ መማር ከሌሎች ጋር ያለንን መስተጋብር ይጠይቃል።ለዚህም ተገቢ የሆነ የማንበብ ብልሃቶች መጠቀም በጣም አስፈላጊ ነው።በማህበራዊ ብልሃቶች ስር የሚካተቱ ንዑሳን ብልሃቶች ጥያቄ መጠየቅ፣ ከሌሎች ጋር መተባበር እና ሌሎችን ማዳመጥ የሚባሉት ናቸው። እነዚህ ደግሞ ከሌሎች ጋር ያለንን ቅርበት የሚያሳዩ ናቸው። በመሆኑም ተማሪዎች በንባብ ሂደት ወቅት ሀሳብ ግልፅ እንዲሆንላቸው በመጠየቅና ከጓደኞቻቸው ጋር በመተባበር የማንበብ ክህሎታቸውን ማጎልበት ይችላሉ (Oxford 1990)።

2.3.6. የማንበብ ብልሃት ጠቀሜታ

የማንበብ ብልሃቶች አነዱ እና ጠቃሚ የሆነ አንባቢያን አንብቦ የመረደት ችሎታቸውን እንዲያሻሽሉ እና የማንበብ ችግሮቻቸውን እንዲፈቱ ያግዛቸዋል(sari:2017)።ተመራማሪው ስለ ማንበብ ብልሃቶች ጠቀሜታ አፅንኦት በመስጠት እንደገለጹት መምህራን ተመራማሪዎችን በንባብ ሂደት ወቅት የማንበብ ብልሃቶችን እንዲጠቀሙ መርዳት አለባቸው። ምክንያቱም ብልሃቶች የተጻፉ ጽሁፎችን የመረዳት ችሎታቸውን ማሻሻል ችለዋል።

2.4. የአንብቦ መረዳት እና የማንበብ ብልሃቶች ግንኙነት

ለጥሩ አንብቦ መረዳት አስተዋፅኦ ከሚያደርጉ ነገሮች መካከል የማንበብ ብልሃቶች የሚጠቀሱ ናቸው። አንብቦ መረዳት የማንበብ ብልሃቶችን በመጠቀም የአንድን ፅሁፍ ቀጥተኛ ድብቅ ወይም አንድምታዊ ትርጉምና መልእክት የመረዳት ብቃት ነው። አንብቦ መረዳት በምንባቡና በአንባቢው መካከል የሚከናወን ውስብስብ ሂደት ነው። ሂደቱም ትክክለኛነት፣ አቀላጥፎ ማንበብና መረዳት የሚሉ የማንበብ አይነቶች ሊተገበሩበት የሚችል ነው። አንብቦ መረዳት ውስብስባዊ አዕምሮአዊ ብቃት ነው። ብቃቱም በፅሁፍ የቀረበው መረጃና የአንባቢው ዳራዊ እውቀት ጥምረት ሆኖ አንዳች አዕምሮአዊ ውክልና ያለው ትርጉም ማምጣት ነው። በመሆኑም አንብቦ መረዳት በተማሪው እና በፅሁፉ መካከል ያለው መስተጋብር ነው። በዚህ መስተጋብራዊ ሂደትም ተማሪው የተለያዩ ልምዶችንና እውቀቶችን ጥቅም ላይ

ያውላል። እንደ Mohammed et al(2013) አገላለፅ አንባቢያን በንባብ ጊዜ የተለያዩ ብልሃቶች ይጠቀማሉ። ብልሃቶችም የታሰበበት ወይም ያልታሰበበት እንዲሁም ቅፅበታዊ ሊሆን ይችላል። የሚጠቀሟቸው ብልሃቶችም ችግሮቻቸውን በመፍታት ከቀረበው ፅሁፍ ትርጉም ያዋቅራሉ በማለት ይገልጻሉ።

እንደ (Kuru፣2015) የተዋጣላቸው የማንበብ ብልሃቶች አንባቢው ጊዜውን በአግባቡ እንዲጠቀም ያስችሉታል። በማለት ይገልጻሉ። ይህ ማለት አንብቦ መረዳት አንባቢው የሚጠቀምባቸው የተለያዩ ብልሃቶችን ይወስናል። ለምሳሌ የቀደመ እውቀትን አዲስ ለሚገኝ እውቀት ማዘጋጀት፣ መጠየቅ፣ ማጠቃለል፣ መረጃዎችን በአግባቡ መሰደር፣ዋና ሀሳቦችን መለየት፣ መተንበይ፣ ራስን መገምገም እና ትርጉም መስጠት ያጠቃልላል።

Wallece (1992) አንብቦ መረዳት የማንበብ የመጨረሻ ግብ የሆነ ፅሁፍን አንብቦ በራስ አረዳድ መግለፅ፣መገንዘብን፣መተርጎምን ከተለያዩ ምንጮች መረጃ መሰብሰብን የሚያካትት ተግባር ሲሆን ለተግባራቶቹ መሳካት የአንብቦ መረዳት ብልሃቶች በአግባቡ መጠቀም ተገቢ ነው። እንደ Block(1997) አገላለፅ ከንባብ በፊት፣በንባብ ጊዜ እና ከንባብ በኋላ ያሉ ተግባራት ወይም የማንበብ ብልሃቶች፣አንብቦ መረዳት ያዳብራሉ። በመሆኑን አንባቢያን የፅሁፍን በቅድመ ንባብ መገመትን፣መተንበይን በንባብ ጊዜ አዳዲስ ሀሳቦችን መረዳትንና ከአንባቢው ያገኙትን አዳዲስ ነገር መሠረት አድርገው ሀሳባቸውን መገምገም ያስችላቸዋል።

Grellet(1990) ተማሪዎች አንድን ፅሁፍ አንብበው ለመረዳት ከተለያዩ አደረጃጀት ዘዴዎች ጋር መተዋወቅ አለባቸው። ይህ መሆኑ ደግሞ ፅሁፍን ለማንበብ በሚዘጋጅበት ጊዜ የፅሁፍን አደረጃጀት በመለየት ምን አይነት የማንበብ ብልሃቶች መጠቀም እንደሚኖርባቸው እንዲሁም በማንበብ ሂደታቸው ምን አይነት መልእክት ወይም ሀሳብ ሊመጣ እንደሚችል መገመት እንዲችሉ እንደሚረዳቸው ያስረዳሉ። በአጠቃላይ አንብቦ መረዳት ከፅሁፍ ውስጥ እና አዳዲስ መረጃዎችን ለይቶ ማውጣት እና የፅሁፉን መልእክት መረዳት ብቻ ሳይሆን በምንባብ ውስጥ ከሰፈሩት የተለያዩ መረጃዎች በመነሳት የራስን ግንዛቤ ማስፋት ፣የፅሁፍን አደረጃጀት መለየት ፣አረፍተ ነገሮች ያሏቸውን አገልግሎት መረዳት እና ውጤታማ የሆነ የማንበብ ብልሃቶች መጠቀምን ያካትታል።

ባጠቃላይ አንድ አንባቢ ውጤታማ አንብቦ የመረዳት ችሎታ የሚዳብረው ውጤታማ በሆነ መንገድ አፅምሮአዊ የማንበብ ብልሃትን የቀደመ እውቀትን ተጠቅሞ ለመረዳት ጥረት

ሲያደርግና ያነበበውን በሚገባ ተገንዝቦ ለሌላ ማስተላለፍ ሲችል ነው። በመሆኑም አንብቦ መረዳት ሊጎለብት የሚችለው መምህራን አእምሮአዊ የማንበብ ብልሃትን ቀጣይነት ባለው ሁኔታ ተማሪዎች እንዲጠቀሙ ማድረግ ሲችሉ ነው። በተጨማሪም ተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ብልሃትን በመጠቀም አንድን ዕሁፍ የአንብቦ የመረዳት ችሎታው እንዲጎለብት የምንባቡን ሀሳብ ከራሳቸው ህይወት ልምድ ጋር በማገናኘት የሚነበበውን መፅሀፍ ሽፋን በማየት መገመትን፣ ጥያቄ መጠየቅን፣ መረዳትን፣ መቆጣጠር፣ ማጠቃለልን፣ መገምገምን የመሳሰሉትን እንዲጠቀሙ ያግዛል።

2.5 የማንበብ ተነሳሽነት ምንነት

የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች የንባብ ተግባራትን የሚያከናውኑበት ጊዜ የሚኖራቸውን በራስ መተማመን ፍላጎት፣ ስኬት፣ እና መነቃቃት ስሜትን የሚፈጥር ግፊት ነው። Pressley (2002) እንደሚገልጹት የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት በክፍልም ውስጥ ሆነ ውጭ ለሚያከናውኖቸው የንባብ ተግባራት ወሳኝና በጣም አስፈላጊ ነው። የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች ለንባብ ያላቸውን አወንታዊ ወይም አሉታዊ አመለካከትን የሚይዝ ነው። ከፍተኛ ተነሳሽነት ያላቸው ተማሪዎች ጽሁፎችን በደስታ የሚያነቡ እና ግንዛቤያቸውን ሊያሳድጉ የሚችሉ የተለያዩ ስልቶችን የሚጠቀሙ ናቸው። እነዚህ ተማሪዎች ማንበብ ዕለት ተዕለት ተግባራቸው ጠቃሚ እንደሆነ ያስባሉ። በመሆኑም በንባብ ጊዜ የሚገጥማቸውን ያለመረዳት ችግር በመቆጣጠር ስኬታማ አንባቢያን ለመሆን ይጥራሉ በማለት Ahmadi (2013) ዋቢ ያደረጓቸው Guthrie and Wigfield (2002) ያብራራሉ።

በርካታ ተመራማሪዎች በቋንቋ ትምህርት ውስጥ ተነሳሽነት ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ እና የተማሪዎችን ግንዛቤ እንደሚያሻሽል ያስረዳሉ። በተጨማሪ ተነሳሽነት ተማሪዎች የሚያስፈልጓቸውን መፅሀፍት እንዲመርጡ እድል ይፈጥርላቸዋል። በሌላ አገላለጽ ተማሪዎች ብዙ እንዲያነቡ እና የሚያነቡትን ቁሳቁሶች እንዲመርጡ ይረዳቸዋል በማለት Ahmadi (2015) ዋቢ ያደረጓቸው Hairu et al. (2012) ይገልጻሉ።

2.5.1 የተነሳሽ አይነቶች / Types of Motivation

የተነሳሽ አይነቶች በተለያዩ ምሁራን ከተለያዩ አቅጣጫዎች አንፃር በተለያዩ ምድብ መደቦቻቸዋል። ሆኖም (Wigfield and Guthrie 1997) የማንበብ ተነሳሽነት በሁለት

ይከፍሏቸዋል። እነሱም ውስጣዊ የማንበብ ተነሳሽነት እና ውጫዊ የማንበብ ተነሳሽነት ናቸው።

2.5.1.1 ውስጣዊ የማንበብ ተነሳሽነት

ውስጣዊ የማንበብ ተነሳሽነት ከውስጥ የሚመነጭ ፍላጎት ሲሆን፤ አንድ ሰው ስራውን የሚያከናውነው ያለ ምንም ውጫዊ ግፊት ነው። ውስጣዊ ተነሳሽነት ያለው ተማሪ የንባብ ተግባራትን በፈቃደኝነት ለመተግበር የሚያስችል ፣ እንዲሁም የራስን ክህሎት ለማሳደግ በራስ ተነሳሽነት የመተግበር ውስጣዊ ስሜትን የያዘ ነው። ከዚህም በተጨማሪ የረጂም ጊዜ አላማን ለማከናወን የሚያስችል እና ውስጣዊ ስሜት የሚፀባረቅበት ነው።

2.5.1.2. ውጫዊ የማንበብ ተነሳሽነት

ውጫዊ ተነሳሽነት ተማሪው ከሚያገኘው ሽልማት ጋር ይዛመዳል ። ይህም ጥሩ ውጤት ለማንጣት፣ ገንዘብ ለማግኘት፣ በሌላ አካል ለመወደስ ፣ በሌሎች ዘንድ ተደነቂነት ን ለማግኘት ታሳቢ ተደርጎ የሚተገበር ተነሳሽነት ነው። ውጫዊ ተነሳሽነት ያላቸው ተማሪዎች የንባብ ተግባራቸውን የሚያከናውኑት ከውጭ በሚደረግ ግፊት እና ማበራተቻ ነው።

2.6 የማንበብ ተነሳሽነት ጠቀሜታ

በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ ተነሳሽነት በጣም ወሳኝ ነገር ነው። ተነሳሽነት ተማሪዎች ወደ ትምህርት እንዲሳቡ ምቹ ሁኔታን ከማመቻቸት አኳያ በጣም አስፈላጊ ነው። በውጤቱም በተነሳሽነት ለመማር እጅግ ምቹ ሁኔታን ይፈጥራል ። ይህም ተማሪዎች ከፍተኛ ተነሳሽነት እንዲኖራቸው በማስቻል ትምህርቱን በከፍተኛ ሁኔታ ለኬታማ እንዲሆን ይረዳዋል። በተጨማሪም khoirul (2017) እንደገለጹት ውስጣዊ እና ውጫዊ ተነሳሽነት የማንበብ ተግባራትን ለመምራት እንደማይቃወሙ እና አገዥ በመሆን ያገለግላል። ሁለቱም በአየአንዳንዱ ተግባራት ለመነሳሳት ቁልፍ ነገሮች ናቸው።

2.7. የማንበብ ተነሳሽነትና የአንብቦ መረዳት ግንኙነት

የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች የማንበብ ተግባራትን በሚከናወኑበት ጊዜ የሚኖራቸው በራስ መተማመን፣ ፍላጎት ፣ ስኬት እና የመነቃቃት ስሜት የሚፈጥር ግፊት ነው። እንደ pressley (2002) አገላለፅ ተማሪዎች በክፍልም ውስጥ ሆነ በክፍል ውጭ የሚያከናውኗቸው ተግባራት

በማንበብ ተነሳሽነት የሚፈፀሙ ሆነው አንብቦ መረዳት ችሎታቸውን ያሻሻሉ በማለት ያስቀምጣሉ። ስለዚህ በማንበብ ተነሳሽነትና በአንብቦ መረዳት መካከል የጠበቀ ግንኙነት እንዳለ Grab እና Bill (2002) ገልፀዋል።

አንድ ሰው የአንብቦ መረዳት ችሎታው ከቀድሞው የተሻለ ከሆነ የማንበብ ተነሳሽነት በአግባቡ እየተጠቀመ እንደሆነ ያመለክታል። በተጨማሪም የማንበብ ተነሳሽነትን ከፍ ለመድረግ በቤት ውስጥ ወላጆች ለልጆቻቸው ፣መምህራን ደግሞ ለተማሪዎቻቸው አርዳያ መሆን አለባቸው። ማለትም ለተማሪዎቹ ምቹ ማንበቢያ ድባብን በመፍጠር የሚነበቡ ቁሳቁሶች በማቅረብ፣ ልዩ ልዩ የማንበቢያ ፕሮግራሞችን በማዘጋጀት በተማሪዎች መካከል የውድድር መንፈስ እንዲኖር በማድረግ የማንበብ ተነሳሽነታቸው ዳብሮ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው የተሻለ ይሆናል በማለት Baker & et.al (2000) ገልፀዋል።

ተነሳሽነት አንድ ነገርን የማከናወን ፍላጎትና በራስ መተማመንን የሚጨምር አእምሮአዊ የመነቃቃት ተግባርነው። በመሆኑም ተነሳሽነታቸው ከፍተኛ የሆኑ ተማሪዎች ተነሳሽነታቸው ዝቅተኛ ከሆኑ ተማሪዎች የበለጠ ሁኔታ ማንኛውንም ዕሁፍ አንብበው የመረዳት ችሎታ ከፍተኛ ነው። (Alexander et al፣1995) እንደገለፁት አንድን ዕሁፍ አንብቦ ለመረዳት ምንም ያክል ከባድና አስቸጋሪ ቢሆንም ውስጣዊ ተነሳሽነት ያለው ተማሪ ተስፋ ቆርጦ ዕሁፍን ማንበብ አያቋርጥም። በዚህ ረገድ ተማሪዎች ለማንበብ የሚያነሳሱ ቅድመ ምንባብ ተግባራት ማከናወን ያስፈልጋል። የቅድመ ምንባብ ተግባራት የተማሪዎችን የማንበብ ተነሳሽነት ከማጎልበት በተጨማሪ የንባብ ሂደትና ድህረንባብ ተግባራትን ለማከናወን ሁኔታዎችን ያመቻቻል።

በመሆኑም በምንባብ ጊዜ ዝቅተኛ ተነሳሽነት ያላቸው ተማሪዎች ብዙውን ጊዜ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው በጣም ዝቅተኛ ይሆናል። ይህም ትኩረት የምናደርገው በወላጆች፣ በመምህራን ፣በተማሪዎች ም ሆነ በሌላ ተፅዕኖ አድራጊ ተላውጦዎች ለምሳሌ በስርአተ ትምህርቱ ወይም የመፀሀፍት ምርጫ ሊሆን ይችላል።ነገር ግን አንብቦ የመረዳት ችሎታ ልዩ ተኩረትን የሚጠይቅ ርዕሰጉዳይነው።

እንደ Dubrin (2008) እና Saint (2015) አገላለፅ የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች አንድን ዕሁፍ ለማንበብ ያላቸው ግላዊ የማንበብ ግፊትን ወይም ተነሳሽነትን የያዘ ሂደታዊ ተግባር በመሆኑ አ አንብቦ መረዳትን ስኬታማ በማድረግ ረገድ ቁልፍ ሚና የሚጫወትና ከተማሪዎች

ማንበብ ልምድና ህይወት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው ሂደት ነው። በመሆኑም አንባቢያን የማንበብ ተነሳሽነት በተገቢው መነገድ ካጎለበቱት የአንብቦ መረዳት ችግሮቻቸውን መቅረፍ ከመቻላቸው ባሻገር ስላነበቡት ሀሳብ ጥልቅ ግንዛቤ ስለሚኖራቸው የፅሁፉን ፍሬ ነገር ለሌሎች የማካፈል ብቃት ይኖራቸዋል በማለት Zhang (2009) የማንበብ ተነሳሽነትንና አንብቦ የመረዳት ጥብቅ ቁርኝት ገልጸውታል።

2.8. የማንበብ ተነሳሽነት፣ የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ግንኙነት

አንብቦ መረዳት በሂደትና በብልሃቶች የሚገነባ ክሂል ነው። የአንብቦ መረዳት ብልሃቶች አንብቦ መረዳትን ለማግለጫ የሚያስችሉ ስልቶች ናቸው። የአንብቦ መረዳትን ለማግለጫ የሚረዱ የተለያዩ የአንብቦ መረዳት ብልሃቶች ሲኖሩ ከነዚህም ውስጥ ማንበብ፣ መተንበይ፣ ማጠቃለልና መተንተን የሚጠይቅ በመሆኑ ከፅሁፍ የሚገኝና መረጃ ከራስ ገጠመኝ ጋር ማዛመድ፣ ሀሳብ ከሀሳብ ጋር ማዋሃድ እና ምላሽ መስጠትን የሚሻ ክሂል ነው (Block፣1986)። ከዚህ ጋር በተያያዘ መልኩ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ብልሃቶች ባልተናነሰ መልኩ አንብቦ መረዳትን ከፍተኛ ሚና እንዳለው የጥናት ውጤቶች አመልክቷል። ለአብነት እንደ Dubri (2008) እና Saint (2015) አገላለፅ እና የማንበብ ተነሳሽነት ተማሪዎች አንድን ጽሁፍ ለማንበብ ያላቸው ግላዊ የማንበብ ግፊትን ወይም ተነሳሽነትን የያዘ ሂደታዊ ተግባር በመሆኑ አንብቦ መረዳትን ስኬታማ በማድረግ ረገድ ቁልፍ ሚና የሚጫወትና ከተማሪዎች ማንበብ ልምድና ህይወት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው ሂደት ነው።

የማንበብ ብልሃቶች ይሁንኛ ተብለው በተማሪዎች የሚመረጡና የአንብቦ መረዳት ትምህርታቸውን ማፋጠን ወይም ሥለሚነበበው ፅሁፍ ያላቸውን መረጃ ለማካበት፣ ለመሰብሰብ፣ ለማስታወስ እና በተግባር ላይ ለማዋል የሚያግዙ ናቸው። ባጭሩ የማንበብ ብልሃቶች ለተማሪዎች ምቹ የማንበቢያ ድባቡን መፍጠር የሚነበቡ ቁሳቁሶችን በማቅረብ በተማሪዎች መካከል የውድድር መንፈስ እንዲኖር ልዩ ልዩ የማንበብ ፕሮግራሞችን በማዘጋጀት እንዲሳተፉ በማድረግ የማንበብ ተነሳሽነታቸው ዳብሮ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው የተሸለ ይሆናል በማለት Baker & etal(2000) ይገልጻሉ። በማንበብ ትምህርት ትግበራ ወቅትም አንብቦ መረዳት ችሎታን የሚያጎለብት እንደመገመት፣ ማደራጀት፣ መመርመር፣ ማጠቃለል የመሳሰሉ አንብቦ መረዳት ችሎታን ለማጎልበት የማንበብ ብልሃቶችን መጠቀም

ይገባል። እነዚህን ብልሃቶችም የተማሪዎችን የማንበብ ተነሳሽነት በመጨመር አንድን አህድ አንብበው ዋና ሀሳቡን በመረዳት ውጤታማ የማንበብ ትምህርትን ለማከናወን ይረዳሉ።

የማንበብ ተነሳሽነት አንብቦ መረዳትን ለማበልፀግ ትልቅ አስተዋፅኦ ያለው ሲሆን ውጫዊና ውስጣዊ የተባሉ ክፍሎች እንዳሉት ዘውዱ(2008) ይናገራሉ። ውጫዊ ተነሳሽነት የሚባለው ሠዎች በትምህርት ደረጃ ሆነ በእውቀት ከእነሱ የበለጠ ሰው ሲያዩ አንብበውና ተምረው ከሚበልጣቸው ሰዎች ጋር በእውቀት አቻ ለመሆንና ለመወዳደር የተነሳሽነት ፍላጎት እንዲያድርባቸው የሚያደርግ ሲሆን ውስጣዊ ተነሳሽነት ፍላጎት እንዲያድርባቸው የሚያደርግ ሲሆን ውስጣዊ ተነሳሽነት ደግሞ ሰዎች ለማወቅና ራሳቸውን በእውቀት ለመገንባት አልመው ሲነሱ ለአላማ የተለያዩ ምንባቦችን የሚያነቡበት ሂደት ነው። ይህም ሂደት ደግሞ በማንበብ ብልሃቶች በአንባቢው ውስጣዊ ፍላጎትና ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታ ይወሰናል።

2.9. የቀደምት ጥናቶች ቅኝት

አጥኝዋ በዚህ ርዕስ የምትመለከተው በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ "የማንበብ ብልሃቶች፣ የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ "በተመለከተ ተቀራራቢነት ያላቸው ከዚህ በፊት በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር የተሰሩ ስራዎችን ለመቃኘት ሞክራለች ።

ሰላማዊት(2014) "ማህበረ ስሜታዊ የመማር ብልሃቶችና የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለውን ተዛምዶ መመርመር" በሚል አላማ በምእራብ ሸዋ ዞን በአሊ-ገሊን ወረዳ በአጀጂ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በዘጠነኛ ክፍል በ2013/14 ዓ.ም ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ከሚገኙ ተማሪዎች መካከል በተራ እጣ ንሞና ካሉት 330 ተማሪዎች 100 ተመርጠዋል መረጃውም በፅሁፍ መጠይቅና በፈተና ተሰብስቧል። ውጤቱም ማህበረ ስሜታዊ የመማር ብልሃት በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል አወንታዊ የሆነ ጉልህ ተዛምዶ መኖርን አሳይቷል። በመሆኑም ከዚህ ጥናት ጋር የሚያመሳስለው ብልሃትና አንብቦ መረዳት ሲሆን የሚለያይበት ደግሞ የተነሳሽነት ተለውጦ ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያልው ተዛምዶ አለመካተቱ ልዩነት ፈጥሯል።

አዱኛው (2010) የማንበብ ተነሳሪነት ፣የማንበብ መጠንን ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር በሚል አላማ ጥናት ያካሄዱ ሲሆን የጥናቱ ተሳታፊዎች በባህር ዳር ከተማ

በግንቦት 4ያ ክፍለ ከተማ በዶና በርበር አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ትምህርታቸውን በ 2010 ዓ ም በመከታተል ላይያሉ 56 የ7ኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው።በመሆኑም መረጃው በጽሁፍ መጠይቅ እና በፈተና በመሰብሰብ ያገኘው ውጤት የተማሪዎችን የማንበብ ተነሳስት የማንበብ መጠን የሚያገለብቱ ስልቶችን ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር በማዛመድ በመማር ማስተማር ሂደቱ ላይ ውጤታማነት አሳይቷል።የሚል ሲሆን ከዚህ የጥናት ትልም አነፃር ግን የማንበብ ብልሃት ተላውጦ ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ዝምድና ን ያላየ በመሆኑ ልዩነት ፈጥሮል።

ሌላው እንድሪስ(2000)" የአንብቦ መረዳት ብልሃቶችን መማር ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ" በሚል ርዕስ ጥናት ያደረጉ ሲሆኑ የጥናቱ አላማ አንብቦ መረዳት ብልሃቶች መማር በአማረኛ ቋንቋ የንባብ ትምህርት ውስጥ ከአንብቦ መረዳት ጋር ያለውን ዝምድና መፈተሽ ነው። የጥናቱ ተተኪሪዎች በቤንሻንጉል አማርኛ ሁለተኛ ቋንቋዎቻቸው የሆኑ ተማሪዎች ናቸው።መረጃዎችም በፈተና፣ በመጠይቅ፣ በዕብረቃ እና በዕለት ማስታወሻዎች ተሰብስበዋል የተሰበሰቡትም መረጃዎች መጠናዊ ዘዴ በሆነ ውበት-ቴስት እና በአይነታዊ ዘዴ በገለፃ ተተንትነዋል። ውጤቱም ብልሃቶችን የተማሩም እንዲሁም በአንብቦ መረዳት ውጤትና በፆታ መካከልም የጎላ ተዛምዶ እንደሌለ ውጤቱ አመልክቷል።

ከላይ የተጠቀሱት በውጭ አገር ከተደረጉ ጥናቶች ስንመለከት ደግሞ Zare and Othman(2013) ሲሆን የጥናቱ ርዕስ የአንብቦ መረዳት ችሎታ እና የማንበብ ብልሃቶች ያላቸው ተዛምዶ የሚል ነው። የጥናቱ ተሳታፊዎች የማሌሻርያ ፣እንግሊዘኛን በሁለተኛ ቋንቋነት የሚማሩ ተማሪዎች ሲሆኑ ብዛታቸው አምሳ ወንድና አርባ አምስት ሴት በጠቅላላው ዘጠና አምስት ተማሪዎች ናቸው። በጥናቱም የተገኘው ውጤት ተማሪዎቹ ከፍተኛ የብልሃት ተጠቃሚ መሆናቸውን የገለፁ እና የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም እና በአንብቦ መረዳት ውጤት መካከል አወንታዊ እና ጠንካራ ተዛምዶ አለው የሚል ሲሆን በመጨረሻም ሴቶች ከወንዶች ይልቅ በተሻለ መልኩ የማንበብ ብልሃቶችን ይጠቀማሉ በማለት ጥናቱ ይገልጻል። ይህ ጥናት ከZare and Othman(2013) ጥናት ጋር የሚያመሳስለው ሁለቱም ጥናቶች የአንብቦ መረዳት እና የማንበብ ብልሃቶች ያዩ በመሆናቸው ሲሆን ይህን ጥናት ልዩ የሚያደርገው ተነሳሽነትን በነፃ ተለዋዋጭነት ጨምሮ የሚያይ በመሆኑ እና በአማረኛ አፈፈት ላይ መጠናቱ ልዩ ያደርገዋል።

ሌላው ከዚህ ጥናት ጋር የሚያመሳስለው የMeniado(2016) ጥናት ነው። የጥናቱም ርዕስ "ልዕለ አእምሮአዊ የማንበብ ብልሃቶች፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታማነት" የሚል ነው። የጥናቱ ተተኪሪዎች እንግሊዝኛን እንደ ውጭ ቋንቋ የሚማሩ ስልሳ የሳውዲ ኮሌጅ ተማሪዎች ናቸው። መረጃዎች ከተሰበሰቡ በኋላ በመጨረሻ የተገኘው ውጤት

1. በልዕለአእምሯዊ እና በአንብቦ መረዳት ውጤት መካከል አወንታዊ ተዛምዶ የለም።
2. በማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት መካከል አወንታዊ ተዛምዶ የለም
3. በልዕለአእምሯዊ የማንበብ ብልሃቶችና የማንበብ ተነሳሽነት መካከል ግንኙነት አለ የሚል ሲሆን ይህም የሚያሳየው የተማሪዎቹ የልዕለአዕምሮአዊ የማንበብ ብልሃቶች የመጠቀም ችሎታ የማንበብ ተነሳሽነታቸውን ከፍ ሊያደርግ ይችላል። እንዲሁም ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነታቸው ከፍተኛ ከሆነ በርካታ የተለያዩ የልዕለአእምሯዊ የማንበብ ብልሃቶችን ይጠቅማሉ የሚል ይሆናሉ። የMeniado(2016) ጥናት እና ይህ ጥናት የሚያመሳስላቸው ሁለቱም የማንበብ ብልሃቶች፣ የማንበብ ተነሳሽነትን እና የአንብቦ መረዳት ችሎታን ተመለከቱ በመሆናቸው ሲሆን የሚያለያያቸው ደግሞ የMeniado(2016) ጥናት ከማንበብ ብልሃቶች መካከል ልዕለአእምሯዊ የማንበብ ብልሃቶችን ነጥሎ ያየ እና በኮሌጅ ተማሪዎች ላይ የተጠና ጥናት ነው። ይህ ጥናት የሚያጠናው ግን የማንበብ ብልሃቶችን በተናጠል ሳይሆን በጥቅል የሚያይ ሲሆን የጥናቱም ተሳታፊዎቹ የዘጠነኛ ክፍል በአማረኛ ቋንቋ አፈፈት የሆኑ ተማሪዎች ናቸው።

ሌላው "የማንበብ ብልሃቶች ከአንብቦ መረዳት ጋር ለው ተዛምዶ" በሚል ርዕስ ያጠኑ ደግሞ Sari(2017) ሲሆን እንግሊዝኛን እንደ ውጭ ቋንቋ የሚማሩ የአስራ አንደኛ ክፍል ተማሪዎች የጥናት ተሳታፊ በማድረግ በኤንዶኔዢያ ጥናታቸውን አካሂደዋል። ከጥናቱም የተገኘው ውጤት ስንመለከት ፡-በአንብቦ መረዳትና የማንበብ ብልሃቶች አሉታዊ ግንኙነት ያለ መሆኑን አመልክቷል። በመሆኑም ተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶችን አሟጠው ከሥልማይጠቀሙ በአንብቦ መረዳት ውጤታቸው ላይ ተፅእኖ አሳድሮባቸዋል። ስለዚህ በአንብቦ መረዳት የሚገኘው ውጤትና የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም ተዛምዷቸው የጎላ አይደለም ወደ እሚል ድምዳሜ ደርሰዋል። የSari(2017) እና ይህን ጥናት አንድ የሚደርጋቸው ሁለቱም የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታን ተዛምዶ የሚመለከት ሲሆን የሚለያያቸው ደግሞ

ይህን ጥናት ተነሳሽነትንም የሚያይና ተማሪዎች አፋቸውን በፈቱበት ቋንቋ እንጂ በ2ኛ ቋንቋ ላይ አለመሰራቱ የበለጠ ተግባራትን በመፍጠር ለሥራው አመች በመሆኑ የተለየ ያደርገዋል።

ሌላው ጥናት የKhoirul (2017) "ተማሪዎች በእንግሊዝኛ ጽሁፎች ላይ ያላቸው ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ውጤት መካከል ያለው ተዛምዶ" የሚል ነው። የጥናቱ አካላይ ሁሉም የሁለተኛ ስሚስተር እንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት ክፍል መምህራን ማሰልጠኛ ተቋም ተማሪዎች ናቸው። የጥናቱ ተሳታፊዎች 42 ናቸው። በጽሁፍ መጠይቅ እና በፈተና መረጃዎች ተሰብስበዋል። መረጃዎቹ በፒርሰን ተዛምዶ መወሰኛ ቀመር ተተንትነዋል። በውጤቱም የተማሪዎች በእንግሊዝኛ ጽሁፍ ላይ ያላቸው ተነሳሽነት መካከለኛ ነው። እንዲሁም የተማሪዎች የማንበብ ችሎታም መካከለኛ ነው። በመጨረሻም የተማሪዎች የእንግሊዝኛ ጽሁፎች ላይ የላቸው ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ውጤት ጋር አወንታዊ ጉልህ ተዛምዶ ያለው መሆኑን አመለክቷል። ይህ ጥናት እና የKhoirul (2017) ጥናት የሚመሳሰሉት በማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለውን ተዛምዶ ማየታቸው ነው። ይህን ጥናት ልዩ የሚያደርገው የማንበብ ብልሃቶችን ጨምሮ ማየቱ እና በቋንቋ አጠቃቀሙ ነው።

Dewi and safitri (2018) ጥናት "በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለው ተዛምዶ" የሚል ነው። የጥናቱ ተሳታፊዎች 33 የ8 ኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው። በጽሁፍ መጠይቅ እና በፈተና መረጃዎች ተሰብስበዋል። በመጨረሻ የተደረሰበት ውጤት እንደሚያመለክተው የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት መካከለኛ ደረጃ ላይ የሚገኝ ነው። የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል መጠነኛ ተዛምዶ አለየሚል ነው። ተመራማሪዎቹ በሰጡት አስተያየትም መምህራን ተማሪዎችን ማነሳሳት ጥሩ የማንበብ ስሜት መፍጠር አለባቸው። እንዲሁም ተማሪዎችን ሊያነሳሱ የሚችሉ ፣ ለአንብቦ መረዳት ችሎታ መጎልበት አስተዋጽዖ የሚያደርጉ የተለያዩ ጽሁፎችን መስጠት አለባቸው። ይህም ተማሪዎች ከፍተኛ ተነሳሽነት እንዲኖራቸው፣ ብዙ እንዲያነቡ እና ጽሁፎችን እንዲረዱ ያግዛቸዋል በመለት ይገልጻሉ። የDewi and safitri (2018) ጥናት እና ይህ ጥናት የሚመሳሰሉት ሁለቱም የማንበብ ተነሳሽነት እና አንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን በመመልከታቸው ነው። ይህ ጥናት የሚለየው የማንበብ ብልሃቶችን ጨምሮ ማየቱ እና በቋንቋ አጠቃቀሙ ነው።

ሌለኛው ጥናት Santi Erliana (2015) "የማንበብ ብልሃቶችና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ" የተመለከተ ጥናት ነው። የጥናቱ ተተኪዎች 46 የኮሌጅ የእንግሊዝኛ ትምህርት ክፍል የ3ተኛ ስሚስተር ተማሪዎች ናቸው። በፅሁፈ መጠይቅና

በፈተና መረጃዎች ከተሰበሰቡ በኋላ በገለጭ ስታስቲክስ ተሰልተዋል።በመጨረሻ የፒርሰን ተዛምዶ ውጤት ያመለክተው ፦

1. የማንበብ ብልሃቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለው ተዛምዶ ዝቅተኛ ነው።
2. በማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል መካከለኛ ተዛምዶ አለ።
3. በማንበብ ብልሃቶችና በማንበብ ተነሳሽነት መካከል ምንም ተዛምዶ የለም
4. የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት በጥምርት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ተዛምዶ አለው የሚል ነው።

የSanti Erliana(2015) ጥናት እና ይህ ጥናት የሚመሳሰሉት ሁለቱም የማንበብ ብልሃቶች ና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ መመልከታቸው ነው። ልዩነታቸው ደግሞ Erliana(2015) ጥናት በኮሌጅ እንግሊዘኛ ቋንቋ በሚማሩ ተማሪዎች ላይ የተደረገ ጥናት ሲሆን ይህ ጥናት ደግሞ በአማርኛ ቋንቋ የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎችን ተተኪሪ አድርጎ ያጠና በመሆኑ ነው። በተጨማሪም የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት በአንብቦ መረዳት ችሎታ ላይ ያላቸውን ተዛምዶ የመተንበይ ድርሻ የተመለከተ በመሆኑ ልዩ ያደርገዋል።

አጠቃላይ ከላይ ከውጭ ሀገር የተዘረዘሩትን ድርሳናት ስንዳስስ የማንበብ ብልሃቶችን፣ የማንበብ ተነሳሽነትን በተወሰነ መልኩ እና የአንብቦ መረዳት ችሎታን መፈተሻቸው ከዚህ ጥናት ጋር የሚያመሳስላቸው ሲሆን በአብዛኛው የተጠኑትም እንግሊዘኛ እንደውጭ ቋንቋ እና እንደሁለተኛ ቋንቋ በሚማሩ ተማሪዎች ላይ የተጠኑ ናቸው። በመሆኑም ለአማርኛ ቋንቋ አፈፈት ተማሪዎች የተሟላ መረጃ ሥለማይሰጡ ይህ ጥናት ይህንን ክፍተት ለመሙላት የሚጠና ጥናት ነው።

ምዕራፍ ሦስት

የጥናቱ ንድፍ እና የአጠናን ዘዴ

3.1 የጥናቱ ንድፍ

በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የማንባብ ብልሃት እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ ለማጥናት ተግባራዊ የተደረገው የምርምር አይነት መጠናዊ ምርምር ነው። መጠናዊ ምርምር የተመረጠበት ምክንያት መረጃዎቹ የሚሰበሰቡት እና የሚተነትኑት በቁጥር በመሆኑ ነው። ተዛምዷዊ የሆነ የምርምር ንድፍን ይከተላል። ይህም የተመረጠበት ምክንያት በነፃ ተለውጦዎቹ እና በጥገኛ ተለውጦ መካከል ያለውን የግንኙነት ደረጃ የሚመለከት በመሆኑ ነው። ነፃ ተለውጦዎች የሚባሉት የማንባብ ተነሳሽነትና የማንበብ ብልሃት ሲሆኑ ጥገኛ ተለውጦ ደግሞ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ነው።

3.2 የጥናቱ ቦታ እና የተሳታፊዎች አመራረጥ

የዚህ ጥናት ዋና አላማ የማንባብ ብልሃቶች አጠቃቀም እና የማንባብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ የሚፈትሽ ሲሆን፤ ጥናቱ ትኩረት የሚያደርገው በደቡብ ወሎ ዞን በወረኢሉ ወረዳ ከሚገኙ ሦስት ትምህርት ቤቶች መካከል አንዱ በሆነው በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ላይ ብቻ ነው። ትምህርት ቤቱ የተመረጠው አመቺ የንሞና ዘዴን በመጠቀም ነው። ምክንያቱም አጥኝዋ በዚህ ትምህርት ቤት የምታስተምር በመሆኗ መረጃ በቀላሉ ለመሰብሰብ አመቺ በመሆኑ ነው።

በጥናቱ የተሳተፉት በ2015ዓ/ም ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ያሉ የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው ። በዚህ የክፍል ደረጃ 325 ወንድና 395 ሴት በድምሩ 720 ተማሪዎች በ15 የመማሪያ ክፍሎች ውስጥ በመማር ላይ ይገኛሉ። ከነዚህም ተማሪዎች በእድል ሰጪ የንሞና ዘዴ ተማሪዎቹ የጥናቱ ተሳታፊ እንዲሆኑ ተመርጠዋል። በዚህም ቀላል የእጣ ንሞና ዘዴ ሁሉንም ክፍል ተማሪዎች የእድሉ ተካፋይ በማድረግ በቀላል እጣ ንሞና ዘዴ የዘጠነኛ A ፣ D እና H ክፍል ተማሪዎች ተመርጠዋል። በክፍሎችም 66 ወንድ 78 ሴት በድምሩ 144 ተማሪዎች ይገኛሉ። ይህም ቀላል የእጣ ንሞና ዘዴ የተመረጠበት ምክንያት ሁሉም ተማሪዎች እኩል የመመረጥ እድል እንዲኖራቸው ነው። ከነዚህ ተማሪዎች ውስጥ 3ሴትና 1

ወንድ በድምሩ አራት ተማሪዎች በዋናው ፈተና ያልተገኙ ሲሆን ለዋናው ፈተና የተገኙት 65 ወንድ እና 75 ሴት በድምሩ 140 ናቸው።

3.3 የመረጃ መስብሰቢያ መሳሪያዎች

የጥናቱን አላማዎችንና የምርምር ጥያቄዎችን መሠረት በማድረግ መረጃን ለመስብሰብ በሥራ ላይ የዋሉት የመረጃ መስብሰቢያ መሳሪያዎች የፅሁፍ መጠይቅና ፈተና ናቸው።

3.3.1 ፈተና

በዚህ ጥናት ፈተና አንዱ መረጃ መስብሰቢያ መሳሪያ ነው። አላማውም የተማሪዎችን የአንብቦ መረዳት ችሎታ ለመለካት ነው። የተማሪዎችን የአንብቦ መረዳት ችሎታ ደረጃ ለማወቅ የሚያግዝ የተሻለው የመረጃ መስብሰቢያ መሳሪያም የአንብቦ መረዳት ፈተና ነው። በዚህም የተማሪዎችን የአንብቦ መረዳት ችሎታ ለማወቅ ሲባል ለዘጠነኛ ክፍል የሚመጥኑ ጥያቄዎች ተዘጋጅተዋል።

ሰርካለም (2010) ዋቢ ያደረጓቸው Wallace(1998) ምንባብ ክፍል ውስጥ ለተማሪዎች የሚቀርብበት ጊዜ ከተነባቢነት በተጨማሪ ስነ-ልሳናዊ ክህሎት፣ደረጃው፣ባህላዊ አውዱ ፣አሳታፊነቱና ተማሪዎቹ ለንባቡ ያላቸው ፍላጎት ከግንዛቤ መግባት እንዳለበት የገለፁትን መስፈርት መሰረት በማድረግ እንዲሁም Madson(1983) ምርጫ ሰጪ ጥያቄዎችን በማንኛውም የክፍል ደረጃ በሚማሩ ተፈታኞች ዘንድ የሚመረጥ እና የሚሰራባቸው መሆኑን የገለፁትን ሀሳብ በግምት በማስገባት ፈተናው ተዘጋጅቷል።አንብቦ መረዳት ፈተናው ሦስት ምንባቦችን የያዘ ሲሆን ከሁለቱ ምንባቦች የተውጣጡ ሰባት እውነት/ሀሰት እና አስራ ሦስት የምርጫ ጥያቄዎች ናቸው። ቀሪው ሦስተኛው ምንባብ ደግሞ አንብበው የተሠጡትን ክፍት ቦታዎች ማሟላት እንዲያስችል ሆኖ ተዘጋጅቷል።

ፈተናው በዚህ አይነት መንገድ ከተዘጋጀ በኋላ የፈተናውን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ሲባል በአጥኝዋ አማካሪ እና ጥናቱ በሚካሄድበት ትምህርት ቤት ባሉ ሁለተኛ ዲግሪ ባላቸው አማርኛ መምህራን ፈተናውን በማስገምገም አስተያየታቸውን ተቀብሎ ማስተካከያ ተደርጓል። በመቀጠል የጥያቄዎች አመለካከት የሚያመለክቱ መመሪያዎች ታክለውበት በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት የሚማሩ በጥናቱ ባልተካተቱ 30 የ9ኛ ክፍል ተማሪዎች ላይ የመከራ ጥናት ተካሂዷል። የተገኘውም ውጤት በእኩል ክፋይ ዘዴ ተሰልቶ

አስተማማኝነቱ ከተረጋገጠ በኋላ ተጠኝ ተማሪዎች ቁጥር ልክ ፈተናው ተባዝቶ ለዋናው ተጠኝዎች ቀርቧል። የመረጃውን አስተማማኝነት ለመጠበቅ ተማሪዎችን አራርቆ በማስቀመጥ በጥንቃቄ እንዲፈተኑ ተደርጓል።ፈተናውም በሁለት መምህራንና በአጥኝዋ ታርሞ ውጤቱ ተመዝግቦል።

3.3.2 የፅሁፍ መጠይቆች

በዚህ ጥናት ሁለት አይነት የፅሁፍ መጠይቆች በመረጃ መስብሰቢያ መሳሪያነት የምንጠቀም ይሆናል። እነሱም የማንበብ ተነሳሽነት እና የማንበብ ብልሃቶችን መለኪያ መጠይቆች ናቸው።

3.3.2.1. የማንበብ ብልሃቶች መለኪያ መጠይቆች

በዚህ ሥር የተዘጋጀው መጠይቅ የተማሪዎችን የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም ለመፈተሽ የሚውል ይሆናል። እነዚህም መጠይቆች Mokhatrai and Sheorey(2002) 30 ጥያቄዎች በሦስት ዋና ዋና ክፍሎች ከፋፍለው ያስቀመጡትን በመውሰድ ይሆናል።

እነዚህን ጥያቄዎች አጥኝዋ ከእንግሊዘኛ ወደ አማርኛ በመተርጎም ወስዳለች ። መጠይቁም ባለ አምስት ነጥብ የሊከርት ስኬል መመዘኛ አማራጮችን የያዘ ሲሆን የተማሪዎችን የማንበብ ብልሃት ይገመግማል ተብሎ ይታመናል። ይህም በጭራሽ አልጠቀምም፣ አልፎ አልፎ እጠቀማለሁ፣ አንዳንድ ጊዜ እጠቀማለሁ፣ አብዛኛውን ጊዜ እጠቀማለሁ እና ሁልጊዜ እጠቀማለሁ የሚሉ ናቸው።

የፅሁፍ መጠይቁ ለአማካሪ መምህር ቀርቦ በሚሰጠው አስተያየት መሰረት መሻሻል ያለባቸው ነገሮች ተስተካክለው በወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በሚማሩ በጥናቱ ውስጥ ባልተካተቱ ሰላሳ የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች እንዲሞሉት ተደርጓል።በመቀጠልም በክሮምባህ አልፋ ቀመር አስተማማኝነቱ ተረጋግጧል። በሙከራና የጥናቱ ተሳታፊ በሆኑ ተጠኚ ተማሪዎች ቁጥር መጠይቁ ተባዝቶ ለዋናው ተጠኝዎች እንዲሞሉት ተደርጓል። መረጃው በተገቢው መንገድ እንዲሞላ ተማሪዎችን አራርቆ በማስቀመጥ መጠይቁን በጥንቃቄ እንዲሞሉት ተደርጓል።

3.3.2.2. የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ መጠይቅ

የዕሁፍ መጠይቁ የሚዘጋጀው ተማሪዎች በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ያላቸውን የማንበብ ተነሳሽነት ለመፈተሽ ነው። የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ መጠይቁ Wigfield Guthrie(1997) በሃርባን መካከለኛ ከአምስተኛ እስከ አስረኛ ክፍል ላሉ ተማሪዎች የተጠቀሙበትን 53 ጥያቄዎች ውስጥ 30ውን ከእንግሊዘኛ ወደ አማርኛ በመተርጎም ተጠቅማለች።

መጠይቆቹም መልሶች የመልስ መወሰኛ ባለአራት መልስ መስጫ የሊከርት ስኬል መለኪያዎች ያሏቸው ሲሆን እነሱ በጣም አልስማማም ፣ አልስማማም፣ እስማማለሁ እና በጣም እስማማለሁ የሚሉ ናቸው። ለመጠይቁ ትክክለኛነት ሲባል ለጥናቱ አማካሪ ቀርቦ ማሻሻያ ከተደረገበት በኋላ በተሰጠው አስተያየት መሰረት እንደገና ማስተካከያ ተደርጎበት እና የመጠይቁ መመሪያ ታክሎበት የመጠይቁን አስተማማኝነት ለማረጋገጥ ከዋና ተጠኝዎች ቀድሞ በተሳታፊነት ባልተመረጡ የወረኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት የሚማሩ 30 የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች መጠይቁን እንዲሸሽሟሉት ተደርጓል። አስተማማኝነቱም በ ክሮምባህ አልፋ ቀመር ተፈትሷል ውጤቱም $a=0.810$ ሆኖል። አተገባበሩም ለዋናው ጥናት ለተመረጡ ተማሪዎች የመጠይቁን አላማ በግልጽ በአጥኝዋ ከተብራራላቸው በኋላ ትክክለኛ መረጃ እንዲሰጡ በመጠየቅ መረጃው ተሞልቷል።

3.4 የመረጃ አተናተን ዘዴ

ከጥናቱ ተሳታፊ ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነትና የማንበብ ብልሀቶች ለመለካት በዕሁፍ መጠይቅ የተሰበሰበ መረጃ እና አንብቦ የመረዳት ችሎታን ለመለካት በአንብቦ መረዳት በጽሁፍ ፈተና የተሰበሰቡ መረጃዎች መደበኛ ልይይታቸው በገላጭ ስታትስቲክ ከተሰላ በኋላ በፒረሰን ተዛምዶ መወሰኛ ቀመር ተሰል ተው ተተንትነዋል። መረጃዎች ለመተንተን SPSS Varsion 26 ጥቅም ላይ ውሏል። በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት፣ የማንበብ ብልሃቶችና አንብቦ የመረዳት ችሎታቸው መካከል ያለውን ተዛምዶ ለመተንተን የፒረሰን የተዛምዶ መወሰኛ ቀመርን (Pearson Correlation Coefficient) ተግባራዊ ተደርጓል። እንዲሁም የተማሪዎቹ የማንበብ ተነሳሽነት እና የማንበብ ብልሃቶች አንብቦ የመረዳት ችሎታን የመተንበይ ጉልህ ድርሻ

እንዳለው ለማረጋገጥ የተሰበሰበው መረጃ በነጠላ ድህረ ትንተና (Simple Regression Analysis) ተተንትኖል። በመጨረሻም በቁጥር የተሰበሰቡትን መረጃዎች አሀዛዊ በሆነ መልኩ ተተንትነውና ተተርጉመው የውጤት ማብራሪያ በመስጠት ከጥናቱ መደምደሚያ ተደርሷል።

ምዕራፍ አራት

የጥናቱ ውጤት ትንተናና ማብራሪያ

4.1.መግቢያ

የዚህ ጥናት ዋና ዓላማ በወርኢሉ አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በ9ኛ ክፍል የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ተዛምዶ መፈተሽ ነበር። ለዚህም እንዲረዳ በፅሁፍ መጠይቅ አማካኝነት የተማሪዎችን የማንበብ ብልሃቶች አጠቃቀም፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን በፈተና ውጤት በመረጃነት ተሰብስቧል። በዚህ ምዕራፍ በፅሁፍ መጠይቅና በፈተና የተገኙትን መረጃዎች መሠረት በማድረግ የጥናቱ ውጤት ትንተናና ማብራሪያ እንደሚከተለው ቀርቧል። መጠይቁን እና ፈተናውን በሦስት የመማሪያ ክፍል የሚማሩ 66 ወንድ 78 ሴት በድምሩ 144 የ9ኛ ክፍል ተማሪዎች መጠይቅ እዲሞሉ እንዲሁም ፈተና እንዲፈተኑ የተደረገ ሲሆን ከነዚህ ተማሪዎች ውስጥ 3 ሴትና 1 ወንድ በድምሩ አራት ተማሪዎች በዋናው ፈተና ያልተገኙ በመሆኑ በዋናው ፈተና የተገኙት 65 ወንድ እና 75 ሴት በድምሩ 140 ተማሪዎች ብቻ በመረጃ ትንተናው እንዲካተቱ ተደርጓል። በመሆኑም በመጀመሪያ የጥናቱን መሪ ጥያቄዎች መነሻ በማድረግ የጥናቱ ውጤት የመረጃ ትንተና የቀረበ ሲሆን በመቀጠል ደግሞ የጥናቱ የውጤት ማብራሪያ ቀርቧል።

4.2.የጥናቱ ውጤት ትንተና

የጥናቱ የመጀመሪያ ጥያቄ “የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ያህል ነው?” የሚል ነበር።

የዚህን ጥያቄ ምላሽ ለማወቅ ስለተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት በጽሁፍ መጠይቅ እንዲሁም የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው በፈተና የተገኘው መረጃ በገላጭ ስታትስቲክስ እና በፒርሰን ተዛምዶ ተፈትሾ የተገኘው ውጤት ቀጥሎ በሰንጠረዥ የቀረበውን ይመስላል።

ሠንጠረዥ 4.1: በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና በአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል ያለ ተዛምዶ

	ና ሙ ና (N)	አማካይ Mean	መደበኛ ልዩይት S.D.	የፒርሰን ተዛምዶ Person Correlation	ጉልህት ባለሁለት ጫፍ SIG 2 - TAILRF
የማንበብ ተነሳሽነት	1 4 0	102.39	8 . 7 6	. 4 6 1 * *	. 0 0 0
የአንብቦ መረዳት ችሎታ	1 4 0	18.39	3 . 4 2		

** . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

በሠንጠረዥ 4.2. እንደተመለከተው የተማሪዎቹ የማንበብ ተነሳሽነት አማካይ ውጤት 102.39 ሲሆን መደበኛ ልዩይታቸው 8.76 ሆኗል። የተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታ አማካይ ውጤታቸው ደግሞ 18.39 ሆኖ ሲገኝ መደበኛ ልዩይቱ 3.42 ሆኗል። በዚህ መሰረት በሁለቱ ተላውጦዎች መካከል ያለው ዝምድና በፒርሰን ተዛምዶ መለኪያ ተሰልቶ የማንበብ ተነሳሽነትና የተማሪዎች አንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል አዎንታዊ የሆነ ጉልህ ስታትስቲካዊ ተዛምዶ መኖሩን አሳይቷል። በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነትና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል $r^2 = 0.461^{**}$ የተዛምደ መጠን ተገኝቷል።

ተማሪዎች የተሻለ ተነሳሽነት በሚኖራቸው ጊዜ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታቸው ይጨምራል። ይህም በሁለቱ ተላውጦዎች መካከል አዎንታዊ ወይም ቀጥተኛ ዝምድና እንዳለ ያሳያል ማለት ነው። በዚህም መሠረት በሁለቱ ተላውጦዎች መካከል የታየው ተዛምዶ መጠን ጉልህ መሆን አለመሆኑን ለማወቅ ፍተሻ ተካሂዷል። ይህም በ0.01 የስህተት ይሁንታ መጠን (Sig < 0.01) ፣ ባለ ሁለት ጫፍ (2-tailed) ሲሰላ የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና የተማሪዎች አንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል የታየው ተዛምዶ ጉልህ (P = 0.000) መሆኑ ተረጋግጧል። የጥናቱ ሁለተኛ ጥያቄ “የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ያህል ነው ?” የሚል ነበር።

የዚህን ጥያቄ ምላሽ ለማወቅ ስለ ተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች በጽሁፍ መጠይቅ እንዲሁም የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው በፈተና የተገኘው መረጃ በገላጭ ስታትስቲክስ እና በፒርሰን ተዛምዶ ተፈትሾ የተገኘው ውጤት ቀጥሎ በሰንጠረዥ የቀረበውን ይመስላል።

ሠንጠረዥ 4.2: በተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶችና በአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል ያለ ተዛምዶ።

	ና ሙ ና (N)	አማካይ Mean	መደበኛ ልዩይት S.D.	የፒርሰን ተዛምዶ Person Correlation	ጉልህነት ባለ ሁለት ጫ SIG 2 - TAILRF
የማንበብ ብልህቶች	140	122.96	11.63	.621**	.000
የአንብቦ መረዳት ችሎታ	140	18.39	3.42		

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

በሠንጠረዥ 4.2. እንደተመለከተው የማንበብ ብልህቶች አማካይ 122.96 ሲሆን መደበኛ ልዩይታቸው 11.63 ሆኗል። የአንብቦ መረዳት ችሎታ አማካይ ውጤታቸው ደግሞ 18.39 ሆኖ ሲገኝ መደበኛ ልዩይቱ 3.42 ሆኗል። በዚህ መሰረት በሁለቱ ተለዋዋጮች መካከል ያለው ዝምድና በፒርሰን የተዛምዶ መወሰኛ ቀመር ተሰልቶ በማንበብ ብልህቶችና በአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል አዎንታዊ የሆነ ጉልህ ስታቲስቲካዊ ተዛምዶ መኖሩ ተረጋግጧል። በተማሪዎቹ የማንበብ ብልህቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል $r^2 = 0.621^{**}$ የተዛምደ መጠን ተገኝቷል። የተማሪዎቹ የማንበብ ብልህት ሲጨምር የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታቸው ይጨምራል። ይህም በሁለቱ ተላውጦዎች መካከል አወንታዊ ወይም ቀጥተኛ ዝምድና እንዳለ ያሳያል ማለት ነው። በዚህም መሠረት በሁለቱ ተላውጦዎች መካከል የታየው ተዛምዶ መጠን ጉልህ መሆን አለመሆኑን ለማወቅ የጉልህነት ፍተሻ ተካሂዷል። ይህም በ0.01 የስህተት ይሁንታ መጠን (Sig < 0.01) ፣ ባለ ሁለት ጫፍ (2-tailed) ሲሰላ የተማሪዎቹ የማንበብ ብልህቶች እና የተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል የታየው ተዛምዶ ጉልህ (P = 0.000) መሆኑ ተረጋግጧል። የጥናቱ ሶስተኛ ጥያቄ “የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ መለየት?” የሚል ነበር።

የዚህን ጥያቄ ምላሽ ለማወቅ ስለተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት በጽሁፍ መጠይቅ እንዲሁም ስለተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታ በፈተና የተገኘው መረጃ በህብረ ድህረት ትንተና ተፈትሾ የተገኘው ውጤት ቀጥሎ በሰንጠረዥ የቀረበውን ይመስላል።

ሠንጠረዥ 4.3: በተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች ፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለ የህብረ ድህረት ትንተና

M o d e l		ድ ህ ረ ታ ዊ መ ጣ ኝ (UNSTANDARDIZED COEFFICIENTS)		መደበኛ ድህረታዊ መጣኝ (STANDARDIZED COEFFICIENTS)	የቲ ዋጋ (T)	ጉልህነት (SIG)
		B	S T D . ERROR	B E T A		
1	(C o n s t a n t)	-8.487	2 . 8 8 9		-2.937	. 0 0 4
	የማንበብ ብልህቶች	. 1 5 3	. 0 2 2	. 5 2 0	6.911	. 0 0 0
	የማንበብ ተነሳሽነት	. 0 7 9	. 0 2 9	. 2 0 2	2.679	. 0 0 8

ሀ. ጥገኛተላውጦ (የአንብቦ መረዳት ችሎታ)

ለ. ተንባይ ተላውጦች (የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት)

በሠንጠረዥ 4.3 በተመለከተው የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ ለማወቅ የተሰራው የህብረ ድህረት ትንተና ውጤት እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች የአንብቦ መረዳት ችሎታን አወንታዊ ወይም ቀጥተኛ በሆነ መንገድ የመተንበይ አቅም እንዳለው ተረጋግጧል። ይህም በመደበኛ ድህረታዊ መጣኝ (Beta coefficient) ተሰልቶ ውጤቱም ($B=0.520$, $t = 6.911$, $p < 0.01$) ሆኖ ተገኝቷል። ይህም የሚያሳየው የተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን ለማዳበር የተለያዩ የማንበብ ብልህቶችን በተጠቀሙ ቁጥር የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው እንደሚጨምር ነው። እንዲሁም የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅ የጉልህነት ደረጃ ሲፈተሽ ውጤቱ ከ0.01 በታች $p=0.000$ በመሆኑ የማንበብ ብልህቶች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም ጉልህ እንደሆነም ተረጋግጧል።

በተመሳሳይ የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ ለማወቅ የተሰራው የህብረ ድህረት ትንተና ውጤት እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን አወንታዊ ወይም ቀጥተኛ በሆነ መንገድ የመተንበይ አቅም እንዳለው ተረጋግጧል። ይህም በመደበኛ ድህረታዊ መጣኝ (Beta coefficient)

ተስልቶውጤቱም ($B=0.201$, $t = 0.202$, $p < 0.01$) ሆኖተገኝቷል።ይህም የሚያሳየው ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነታቸው ሲጨምር የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው እንደሚጨምር ነው። እንዲሁም የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም የጉልህነት ደረጃ ሲፈተሽ ውጤቱ ከ0.01 በታች $p=0.008$ በመሆኑ የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም ጉልህ እንደሆነም ተረጋግጧል።

ሠንጠረዥ 4.4: የኅብረ ተዛምዶ ሞዴል ማጠቃለያ /Model Summary/

M o d e l S u m m a r y				
ሞዴል (Model)	የኅብረ ተዛምዶ መጠን (R)	የተጋርቶሽ መጠን (R Square)	ምጥን የተጋርቶሽ መጠን (Adjusted R Square)	የመደበኛ ስህተት (Std. Error)
1	.645	.416	.408	2.631

a. Predictors: (Constant), Reading Motivation, Reading Strategy

በሰንጠረዥ 4.4 እንደቀረበው የኅብረ ተዛምዶው መጠን (MULTIPLE R) 0.645 ሲሆን የተጋርቶሽ መጠኑ (R^2) ደግሞ 0.416 ነው። ተንባይ ተለዋዋጮቹ ከተተንባይ ተለዋዋጩ ጋር 41.6% የተዛምዶ መጠን ይጋራሉ። በሌላ አባባል በተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች፣ የማንበብ ተነሳሽነት እናበአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታቸው መካከል 41.6% ተዛምዶ መጠን ይጋራሉ ወይም የተዛምዶ መጠን አላቸው። ይህ ተዛምዶ የመደበኛ ስህተት መጠኑም (STANDARD ERROR) 2.631 ነው።

በዚህ ሞዴል የታየው ኅብረ ተዛምዶ ውጤቱ ምን ያህል ጉልህ እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ሲፈተሽም የሚከተለው በሰንጠረዥ 4.4 የቀረበው ውጤት ተገኝቷል።

4.3. የጥናቱ ግኝት ማብራሪያ

የዚህ ጥናት ዋነኛ አላማ "የማንበብ ብልህቶች አጠቃቀም፣ የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ተዛምዶን መመርመር" ነበር። በዚህም መሰረት በአንብቦ መረዳት ፈተና እና በዕሉፍ መጠይቅ የተሰበሰቡ መረጃዎችን መነሻ በማድረግ የተማሪዎች የማንበብ ብልህት እና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ጋር ያለውን ተዛምዶ ምን ያህል እንደሆነ ለማሳየትና

የማንበብ ብልህነትና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸውን ዝምድና የመተንበይ ድርሻ ፈትሿል። በመሆኑም የፒርሰን ተዛምዶ መወሰኛ ቀመር አማካይ ውጤት እና መደበኛ ልይይት በመጠቀም መረጃው ተተንትኗል።

የጥናቱ የመጀመሪያ አላማ የጥናቱ ተሳታፊ "ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር።" የሚል ነው። በዚህ ረገድ የተተነተነው መረጃ በሰንጠረዥ 4.2.

እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት አማካኝ ውጤት 102.39 ሲሆን መደበኛ ልይቱ 8.76 ሆኗል። የተማሪዎች አንብቦ መረዳት ችሎታ አማካኝ ውጤታቸው ደግሞ 18.39 ሆኖ ሲገኝ መደበኛ ልይቱ 3.42 ሆኗል። በዚህ መሰረት በሁለቱ ተለውጮች መካከል ያለው ዝምድና በፒርሰን ተዛምዶ መለኪያ ተሰልቶ የማንበብ ተነሳሽነትና የተማሪዎች አንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል አዎንታዊ የሆነ ጉልህ ስታቲስቲካዊ ተዛምዶ መኖሩን አሳይቷል። በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነትና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል $r=0.461$ የተዛምዶ መጠን ተገኝቷል። ተማሪዎች የተሸለ ተነሳሽነት በኖራቸው ቁጥር የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታቸው ይጨምራል። ይህም በሁለቱ ተለውጦች መካከል አዎንታዊ ወይም ቀጥተኛ ዝምድና እንዳለ ያሳያል ማለት ነው።

ከዚህ ጥናት ጋር የተያያዘ ከተጠነት ጥናቶች ውስጥ ተደጋጋፊነት ያለው Khoirul (2017) በእንግሊዝኛ ዕሑፎች የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ውጤት ጋር አዎንታዊ ጉልህ ተዛምዶ አለው የሚል በመሆኑ ተደጋጋፊነት አለው። ይሁን እንጂ Dewi and Safitri (2018) በተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነትና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል መጠነኛ ተዛምዶ አለ የሚል ሲሆን Meniado(2016) ደግሞ የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ውጤት ጋር ተዛምዶ እንደሌለው በጥናት ውጤታቸው አሳይተዋል። እንደሁም Erliana (2015) በማንበብ ተነሳሽነትና በአንብቦ መረዳት ችሎታ መካከል ያለው ተዛምዶ መካከለኛ መሆኑን በማመልከታቸው ከዚህ ጥናት ጋር ተቃርኖ አለው።

ሁለተኛው የጥናቱ አላማ ተማሪዎች "የማንበብ ብልህነቶች እና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶን መመርመር።" የሚል ነው። በሰንጠረዥ 4.3. እንደተመለከተው የማንበብ ብልህነቶች አማካኝ ውጤት 122.96 ሲሆን መደበኛ ልይቱ 11.63 ሆኗል። የአንብቦ መረዳት ችሎታ አማካኝ ውጤት 18.39 ሆኖ ሲገኝ መደበኛ ልይቱ 3.42 ሆኗል። በዚህ መሰረት በሁለቱ

ተለውጦዎች መካከል ያለው ዝምድና በፒርሰን ተዛምዶ መወሰኛ ቀመር ተሰልቶ በማንበብ ብልሀቶችና አንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል አዎንታዊ የሆነ ጉልህ ስታቲስቲካዊ ተዛምዶ መኖሩ ተረጋግጧል። በተማሪዎች የማንበብ ብልሀቶችና የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል $r=0.621$ የተዛምዶ መጠን ተገኝቷል። የተማሪዎች የማንበብ ብልሀት ሲጨምር የአንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤታቸው ይጨምራል። ይህም በሁለቱ ተለውጦዎች መካከል አዎንታዊ ወይም ቀጥተኛ ዝምድና እንዳለ ያሳያል ። በዚህም መሰረት በሁለቱ ተለውጦዎች መካከል የታየው ተዛምዶ መጠን ጉልህ መሆኑንና አለመሆኑን ለማወቅ ፍተሻ ተካሂዷል። ይህም በ0.01 የስህተት ይሁንታ መጠን ($\text{sig}<0.01$) ባለሁለት ጫፍ(2-tailed) ሲሰላ የተማሪዎች የማንበብ ብልሀቶች እና የተማሪዎች የአንብቦ መረዳት-ችሎታ ውጤት መካከል ተዛምዶ ጉልህ ($p=0.000$) መሆኑ ተረጋግጧል።

የዚህን ጥናት ውጤት የሚደግፈው የZare and Othman (2013) ጥናት ነው። በጥናታቸውም በማንበብ ብልሀቶችና አንብቦ መረዳት ችሎታ ውጤት መካከል አዎንታዊ ስታቲስቲካዊ ጉልህ የሆነ ከፍተኛ ተዛምዶ እንዳለው ያመለክቱ ስለሆነ፣ በዚህ ጥናት ውጤት ጋር ተደጋጋፊነት አለው። ነገር ግን sari (2017) ጥናት የማንበብ ብልሀቶች ከአንብቦ መረዳት ውጤት ጋር ያለው ተዛምዶ መጠነኛ ነው የሚል ሲሆን፣ እንደሁም Erliana (2015) ባጠነት ጥናት የማንበብ ብልሀቶች ከአንብቦ መረዳት ውጤት ጋር ያለው ተዛምዶ ዝቅተኛ እንደሆነ በማመልከታቸው ከዚህ ጥናት ውጤት ጋር ተቃርኖ አላቸው። የጥናቱ ውጤቶች ያልተደጋገፉበት ምክንያት ጥናቶች የተካሄዱበት ቦታ፣ የተማሪዎች ባህላዊ ዳራ፣ የክፍል ደረጃ፣ ጥናቱ የተካሄደበት ቋንቋና የተማሪዎች እድሜና ችሎታ መለያየት ሊሆን ይችላል። የዚህ ጥናት ውጤት እንደሚያሳየው የጥናቱ ተሳታፊዎች የማንበብ ብልሀቶች ከአንብቦ መረዳት ችሎታቸው ጋር ከፍተኛ የሚባል ግንኙነት አላቸው። ይህም ማለት የማንበብ ብልሀቶች በተሸለ መልኩ የሚተገበሩት ተማሪዎች የተሸለ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ያላቸው መሆኑንና በተቃራኒው ደግሞ የማንበብ ብልሀቶችን በተገቢው መጠን የማይተገብሩ ተማሪዎች ደግሞ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው ዝቅ የሚልበት ሁኔታ እንዳለ በመግለፅ ያመለክታል።

ሶስተኛው የዚህ ጥናት አላማ የተማሪዎች "የማንበብ ብልሀቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታ ላይ የመተንበይ ድርሻቸውን መለየት።" የሚል ጥያቄ ነበር። ይህም የህብረ ድህረት ትንተና ውጤት እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ብልሀቶች የአንብቦ

መረዳት ችሎታ አዎንታዊ ወይም ቀጥተኛ በሆነ መንገድ የመተንበይ አቅም እንዳለው ተረጋግጧል። ይህም በመደበኛ ድህረታዊ መጠን (Beta coefficient) ተሰልቶ ውጤቱም ($B=0.520$, $t=6.911$; $p<0.01$) ሆኖ ተገኝቷል። ይህም የሚያሳየው ተማሪዎች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን ለማዳበር የተለያዩ የማንበብ ብልህቶችን በተጠቀሙ ቁጥር የአንብቦ መረዳት ችሎታቸው እንደሚጨምር ነው። እንደሁም ተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም የጉልህነት ደረጃ ሲፈተሽ ውጤቱ ከ0.01 በታች $p=0.000$ በመሆኑ የማንበብ ብልህቶች የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም ጉልህ እንደሆነ ተረጋግጧል።

በተመሳሳይ ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ ለማወቅ የተሰራው የህብረ ድህረት ትንተና ውጤት እንደሚያሳየው የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን አዎንታዊ ወይም ቀጥተኛ በሆነ መንገድ የመተንበይ አቅም እንዳለው ተረጋግጧል። የመደበኛ ድህረት መጣኝ (Beta coefficient) ተሰልቶ ውጤቱም ($B=0.201$, $t=0.202$; $p<0.01$) ሆኖ ተገኝቷል። ይህም የሚያሳየው ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነታቸው ሲጨምር የአንብቦ መረዳት ችሎታ እንደሚጨምር ነው። እንደሁም የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም የጉልህነት ደረጃ ሲፈተሽ ውጤቱ ከ0.01 በታች $p=0.008$ በመሆኑ የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውን የመተንበይ አቅም ጉልህ እንደሆነ ተረጋግጧል። የትኛው የበለጠ ድርሻ እንዳለው የመደበኛ ድህረታዊ መጠን (Beta coefficient) ሲነፃፅር ደግሞ ያመለክቱት የማንበብ ብልህት ከማንበብ ተነሳሽነት በልጦ ያሳየ መሆኑን ያመለክታል።

ምዕራፍ አምስት

ማጠቃለያ፣ መደምደሚያና የመፍትሔ ሀሳቦች

5.1 ማጠቃለያ

የጥናቱ ዋና አላማ በአማርኛ ቋንቋ ተማሪዎችን የማንበብ ብልህቶችና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታቸው ጋር ያለውን ዝምድና መፈተሽ ነበር።ይህን አብይ አለማ ከግብ ለማድረስም አላማዎች ወይም የጥናቱ ጥያቄዎች የነበሩትም፡-

- 1) የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ይመስላል?
- 2) የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ይመስላል?
- 3) "የተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ አላቸው?የሚሉ ናቸው።

ከላይ የተነሱትን መሰረታዊ ጥያቄዎች አስተማማኝ ምላሽ ለማግኘት ጥቅም ላይ የዋሉ የመረጃ መሰብሰቢያ መሳሪያዎች ፈተና እና የፅሁፍ መጠይቆች ነበሩ። የጥናቱ ተሳታፊ ተማሪዎች በወረኢሉ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በ2015 ዓ.ም ትምህርታቸውን በመክታተል ላይ ያሉ ወንድ 325 ሴት 395 በድምሩ 720 የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው። ተማሪዎቹ የተመረጡት በቀላል ዕጣ ንሞና ዘዴ ነው። የጥናቱ ናሙና አባላት ወንድ 65 ሴት 75 በድምሩ 140 ናቸው።

በጥናቱ ይመልሳለሉ ተብለው የተቀመጡ መሰረታዊ ጥያቄዎች ለመመለስ በአንብቦ መረዳት ፈተና እና የማንበብ ብልህነት መለኪያ እና የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ መጠይቆች የተሰበሰቡት መረጃዎች ገላጭና ተንባይ ስታስቲካዊ የቅመራ ዘዴዎችን በመጠቀም ተተንትነዋል። በዚህም መሰረት ለቀረቡት ጥያቄዎች ጥናቱ መልስ ሰጥቷል።

የጥናቱ የመጀመሪያ ጥያቄ የተማሪዎች የአማርኛ ቋንቋ የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ያህል ነው? የሚል ነበር በመሆኑም ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ከፍተኛ የሆነ አዎንታዊ ጉልህ ተዛምዶ እንዳለው አሳይቷል። የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ሲጨምር የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውም

በተመሳሳይ አቅጣጫ ይጨምራል። የማንበብ ተነሳሽነታቸው ሲቀንስ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውም አብሮ ይቀንሳል ማለት ነው።

የጥናቱ ሁለተኛ ጥያቄ የተማሪዎች የአማርኛ ቋንቋ የማንበብ ብልህነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ ምን ይመስላል? የሚል ሲሆን የተማሪዎች የማንበብ ብልህነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር አዎንታዊ የሆነ ተዛምዶ እንዳለው አሳይቷል። የተማሪዎች የማንበብ ብልህነት አጠቃቀም ከፍ ሲል የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውም በተመሳሳይ አቅጣጫ ከፍ እንደሚል በግልባጩም የማንበብ ብልህነት አጠቃቀማቸው ሲቀንስ የአንብቦ መረዳት ችሎታቸውም አብሮ እንደሚቀንስ አመለካከት ነው።

የጥናቱ ሶስተኛው ጥያቄ የተማሪዎች የማንበብ ብልህነት እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን የመተንበይ ድርሻ አላቸውን? የሚል ነበር። የህብር ድህረት ትንተና ውጤት የሚያሳው የተጋርዮሽ መጠን ሁለቱ ተንባይ ተለዋዋጮች የአንብቦ መረዳት ችሎታን በመተንበይ ረገድ ጉልህ ድርሻ እንዳላቸው ተጠቁሟል። የትኛው የበለጠ ድርሻ እንዳለው የመደበኛ ድህረታዊ መጠን (Beta coefficient) ውጤቶች ሲነፃፀር ያመለክቱት የማንበብ ብልህነት ከማንበብ ተነሳሽነት የበለጠ የመተንበይ ድርሻ እንዳለው አመለካከቷል።

5.2 መደምደሚያ

በዚህ ጥናት በወረኢሉ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች የማንበብ ብልህነት፣ የማንበብ ተነሳሽነት እና የአንብቦ መረዳት ችሎታን ተዛምዶ መግለፅ ወደምንችልበት መደምደሚያ ላይ ተደርሷል።

ተማሪዎች የአማርኛ ቋንቋ የማንበብ ብልህነት አጠቃቀም ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ከፍተኛ የሆነ አዎንታዊ ተዛምዶ እንዳለው መረዳት ተችሏል። በመሆኑም የተማሪዎች የማንበብ ብልህነት አጠቃቀም በከፍተኛ ደረጃ ማሳደግ አንብቦ የመረዳት ችሎታን በከፍተኛ ደረጃ ማሻሻል ያስችላል የሚል መደምደሚያ ላይ ተደርሷል።

የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ጋር ጉልህ የሆነ አዎንታዊ ተዛምዶ እንዳለው መረዳት ተችሏል። በመሆኑም የተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነት አጠቃቀም በከፍተኛ ደረጃ ማሳደግ አንብቦ የመረዳት ችሎታን በከፍተኛ ደረጃ ማሻሻል ያስችላል የሚል መደምደሚያ ላይ ተደርሷል።

የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች እና የማንበብ ተነሳሽነት የአንብቦ መረዳት ችሎታን አዎንታዊ በሆነ መንገድ ተንብዋል። ሆኖም የማንበብ ብልህቶች ከማንበብ ተነሳሽነት በበለጠ የአንብቦ የመረዳት ችሎታን መተንበይ ተችሏል። በመሆኑም የተማሪዎች የማንበብ ብልህቶች አጠቃቀም ማሳደግ የአንብቦ መረዳት ችሎታን ከፍተኛ ያደርጋል የሚል መደምደሚያ ላይ ተደርሷል።

5.3 አስተያየት

በዚህ ጥናት የተገኙ ግኝቶችና የተደረሰባቸውን መደምደሚያዎች መሰረት በማድረግ አጥኝቶ የሚከተሉትን የመፍትሔ ሀሳቦች ሰጥታለች፡-

- 1) በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች የሚያስተምሩ የአማርኛ ቋንቋ መምህራን በአማርኛ ቋንቋ የተማሪዎች የአንብቦ የመረዳት ችሎታ በማንበብ ብልህቶች እና በማንበብ ስልቶች ተፅዕኖ ስር ያለ መሆኑን ተረድተው በክፍል ውስጥ እና በክፍል ውጭ በሚሰጧቸው ተግባራት ተማሪዎቻቸውን የተለያዩ የማንበብ ስልቶችን እንዴት እንደሚተገብሩ ግንዛቤ መፍጠር ቢችሉ፤
- 2) በተጨማሪ የአማርኛ ቋንቋ መምህራን የተማሪዎችን ማንበብ ተነሳሽነት የሚያሳድጉ ተግባራትን በመቅረብ ተማሪዎች ማንበብ የሚወዱና የተሸለ የማንበብ ተነሳሽነት ያላቸው እንድሆኑ ለማድረግ አስፈላጊውን እገዛ ማድረግ ቢችሉ፤
- 3) ተማሪዎች በአማርኛ ቋንቋ አንብቦ መረዳት ትምህርት ወቅት ከዚህ በፊት ይጠቀሟቸው የነበሩ ብልህቶችን በመለየት ተገቢነታቸውን በመፈተሽና የሚሻሻሉ ሲኖሩ በማሻሻል የማንበብ ብልህቶችን የሚጠቀሙባቸውን ሁኔታዎች እንድሁም ተገቢ ብልህቶችን የመጠቀም ብቃታቸውን ቢያሳድጉ፤
- 4) ተማሪዎች የማንበብ ተነሳሽነታቸውን በመፈተሽ እና የተነሳሽነት ችግር ያለባቸው ከሆነ ተገቢውን የማሻሻያ እርምጃ በመውሰድ እንድሁም በማንበብ ተነሳሽነታቸው የቀነሰበት ችግር በማስወገድ የማንበብ ተነሳሽነታቸውን ቢያሻሽሉ፤
- 5) በማንበብ ብልህቶችና በማንበብ ተነሳሽነት ዘርፍ ጥናት ማድረግ የሚፈልጉ አጥኝዎች በዚህ ጥናት የማንበብ ብልህቶች የተዳሰሱት በጥቅል በመሆኑ ግንዛቤ በመውሰድ እያንዳንዳቸው ብልህቶች ከተማሪዎች በአማርኛ ቋንቋ አንብቦ መረዳት ጋር የተያያዙ ችግሮችን ለመፍታት ቢችሉ የተሸለ አስተዋፅኦ ይኖረዋል።

ዋቢዎች

ማረው አለሙ፡፡(1998)፡፡አማርኛ ቋንቋ የማስተማሪያ ዘዴ፡፡ አዲስ አበባ፡ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት፡፡

ሰላማዊት አበበ፡፡(2014)፡፡"ማህበር ስሜታዊ የማንበብ ብልሃት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ"፡፡ ባህርዳርዩኒቨርሲቲ (ያልታተመ)፡፡

አዱኛው መንግስቱ፡፡(2010)፡፡"የማንበብ ተነሳሶች ፣የማንበብ መጠንና አንብቦ መረዳት ችሎታ ተዛምዶ"፡፡ በባህር ዳር ከተማ አስተዳደር በግንቦት 20 ክፍለ ከተማ ውስጥ በሚገኙ አነደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች የ7ኛ ክፍል የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ፣ባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ(ያልታተመ)፡፡

እንድሪስ አባይ እና አሸናፊ ተስፋዬ፡፡(2007)፡፡" የአንብቦ መረዳት ብልሃቶች መማር ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያለው ተዛምዶ "፡፡በሁለተኛ ዲግሪ ማሟያነት የቀረበ ጥናት፣ ባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ፣ባህርዳር (ያልታተመ)፡፡

ዘውዱ መብሬ፡፡ (2008)፡፡ "ሚና ለዋጭ ዘዴ የአማረኛ አፈፈት ሰባተኛ ክፍል ተማሪዎችን አንብቦ የመረዳት ችሎታና የማንበብ ተነሳሽነት ለማግኘት ያለው ሚና"፡፡ ለሶስተኛ ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት፣ አዲስአበባ ዩኒቨርሲቲ፣ አዲስአበባ(ያልታተመ)፡፡

Alexander.A, and for, E (1995).Reading in perspective in Fresch, M. (Ed). An Essential History of Current Reading Practices. Newark: International Reading Association Inc.,PP.12-32.

Alfassi, M.(2004).Reading to Learn; Effects of Combined Strategy Instruction on High School Students ,The Journal of Educational Research,97 (4) 171-185.

Baker.L.Dreher.M.S & Guthrie S.T (2000) Engaging young reader promoting achievement and motivation.New York.Ny.Guiford press.

Block.C(1997) Teaching The Language Arts.Boston: Allyn and Baelon.

Caroll.A (1990). "Student Success Guide:Writing skills Abasic Guide for college students,with Exercise and Examples that may Easily be used for Self directed study".Author is affiliated With Sacramento.

- Davies, F.(1995). Introduction Reading.England, clyes Ltd.
- Deeda Shakeb Azami. (2014). Teaching reading skills in Primary schools of Badakhshan province Faculty :Art and social science. Afghanistan.
- Dubrin.A.(2008).Essential of Management 8/E ,south -Western.
- Gerllet.N.(1990).Developing Reading Skills;A practical Guide to Reading: comprehension Exercise. Cambridge:Cambridge university press.
- Grabe.W.and Bill F.(2002).Teaching and Researching Reading.London:Pearson Education.
- Guthrie, J. T (1996). Educational vontexts for engagement in literacy. The Reading Teacher 49,432-445.
- Hyland, ken, (1990).Purposes and strategy:Teaching Extensive Reading skills English Teaching forum. Xxvll (2) 14-17.
- Joel C meniado (2016).“Metacognitive reading strategies. Motivation and reading Comprehension performance of Saudi ELF students" English Language Teaching ; vol.9.No.3:2016 ISSN 1916-4742 EISSN 1916-4750.Published by candian center & Science and Education.
- Kuru Gonen, l (2015). The relationship between FL reading strategies and FL reading proficiency: A study on Turkish EFL learners. Academics journals 10(24). 2924-2939. Retrieved from <http://www.academi-journal.Or91ERR>.
- Lauterbach,SL. and Bander. W.N. (1995).Cognitive Strategy Instruction for Reading Comprehension Succuss.
- Ling. S. (2011). Investigation Chinese English Majors Use of Reading strategies. A study on the Relationship Between Reading startegies and reading Achievements. Sweden, Tutor: carita Land mark. kvistanstds university. En 2460 level IV English ,school of Teaching Education.
- Larasati Muthia Dewi and yuni safitri (2018):The Correlation Between Studets Reading Motivation and their Reading comprehension.
- Madson, H.S.(1983). Teaching in testing. New York: Oxfords university pres.

- Mohammed khoirul Manan (2017) The Correlation Between Students Motivation in Reading English Text Books and Their Achievement in Reading comprehension.
- Mohammad Reza Ahmadi ,Hairu Nazam Ismail and Muhammad Kamarul Kabilan Abdullah. (2013).The Importance of Metacognitive Reading Strategy Awareness in Reading Comprehension .English Language Teaching;Vol.6
- Mokhtari.K &Sheoret.R(2002).Measuring ESL students reading strategies.Jornal of Development Education ,25(3).2-10.
- Nuttall, C. (1996) .Teaching Reading skills in A Foreign Language (2nd E d.).Oxford.
- Ortlieb, E. (2013).Struggling to Read:Not Just an Urban Problem .Journal of Sociological Research, 4(1):195-206.doi: 10.5296/jsr.v4i1.2046.
- Oxford, R.L (1990) .Language Learning strategies: What Every Teacher Should know. Boston: Heinle and Heinle Publishers.
- Paris.S.G.and Oka, E.R. 1986).Self-Regulated Learning among Exceptional Children. EXCeptional Children.53, 103-108
- Pressley, M. (2002) ."Metacognition and self -Regulated Comprehension.in A.E. Farstrup and S.J. samuels (E d s) ,What research has to say about Reading instruction "(P p.219-309) .Newark D E: International Reading Association.
- Santi Erlina,M,Pd (2015). "Correlation between reading strategies and reading motivation to reading compression of the third semester students at the English education study program" stain palangka raya unpublished.
- Tikasari (2017)."The correlation between reading strategies and reading comprehension achievement of the eleventh grade students" SMA Muhammadiyah 6 Palembang.
- Wallace.C.(1992).Language Teaching reading skills. New York: oxford university press.
- Wigfield,A.& Guthire, J.T(1997). Relations of Children Motivation for Reading to the amount and Bread of Their Reading, Journal of Educational psychology,89(3),420-432.
- Yochum .N.(1991).Children's learning from informational text.The Relationship between prior knowledge and text structure.Journals of Reading Behaviour. Volume 23.No.1.pp 87-108

- Zare, P. & Othamon, M. (2013).The relationship between reading comprehension and reading strategy use among Malaysian ESL learners.International Journal of Humanities and social science, 3 (13). 187-193. Retrieved From <http://www.iihssent.com/journals/vol-3-no-13-july-2013/22pdf>.
- Zhang, L.J(2001). Awareness in reading: EFL students: metacognitive knowledge of reading strategies in an acquisition poor environment. language awareness 10 (4) 268-288.
- Zhang, L. J.,and Wu, A.(2009). "Chinese Senior High School EFL Students' Metacognitive Awareness and Reading-Strategy use"Reading in aForeign Language, 21(1),37-59.

አባሪዎች

አባሪ ሀ.የአንብቦ መረዳት ችሎታ ፈተና

በወረኢሉ ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህር ሴት ለ9ኛ ክፍል ተማሪዎች የተዘጋጀ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ፈተና

የተማሪው/ዋ መለያ ቁጥር-----

ፆታ-----

የተፈቀደው ስዓት-----

የተከበራችሁው ድተማሪዎች ይህ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ፈተና የተዘጋጀው" በ9ኛ ክፍል ተማሪዎች የማንበብ ብልሃቶችና የማንበብ ተነሳሽነት ከአንብቦ መረዳት ችሎታ ጋር ያላቸው ተዛምዶ" በሚል ርዕስ ጉዳይ ላይ ጥናት ለማካሄድ የእናንተ የአንብቦ መረዳት ችሎታ ምን ያህል እንደሆነ ለማወቅ ይረዳ ዘንድ መረጃ ለመሰብሰብ ታስቦ የተዘጋጀ ነው።

በመሆኑም ከዚህ በታች የቀረቡላችሁን ምንባቦች በሚገባ ካነበባችሁ በኋላ ለቀረቡላችሁ ጥያቄዎች መልስ እንድትሰጡ በአክብሮት እጠይቃለሁ።

አጥኝዎ

ሀ. ምንባብ አንድ

ስነጽሁፍ

ሥነጽሁፍ የሚለው ቃል በቁሙ ሲታይ በጽሁፍ የተቀረጸውን የቋንቋ ጥበብ የሚመለከት ነው። ሆኖም ስነጽሁፍ ከዚህ የቁም ፍቺው ባለፈ የሰው ልጅ የጽህፈት ባህል ከመጀመሩ አስቀድሞ ስሜቱን የገለጸባቸውንና ወደፊትም የሚገልጽባቸውን ቃላዊ ፈጠራዎችንም ያጠቃልላል።

ስለ ስነጽሁፍ ምንነት ሲነሳ ቀድሞ የሚመጣው ጥያቄ ማንኛውም የተጻፈ ነገር ሁሉ ስነጽሁፍ ሊባል ይችላል? ወይስ አይችልም? የሚለው ነው። ምላሹም ሁለት የተለያዩ አቅጣጫዎችን የተከተለ ነው። አንደኛው አቅጣጫ፡- ስነጽሁፍ ለመባል ዋነኛ መስፈርቱ በጽሁፍ ተቀርጾ መገኘቱ ነው። ስለዚህም ደብዳቤ፣ የዕለት ማስታዎሻ፣ ታሪክ፣ ጅኦግራፊ፣ ወዘተ.ሁሉ በስነጽሁፍ የሚካተቱ ናቸው የሚሉ ሲሆን ሁለተኛው አቅጣጫ ደግሞ፡- “በጽሁፍ በሚገባ

ተቀናባብሮ በቃላት የተገለጸ ሁሉ ከስነጽሁፍ ይቆጠራል ማለት አይደለም። አንድ ጽሁፍ ስነጽሁፍዊ ነው ለመባል መጻፉ ብቻ ሳይሆን፤ ኪነጥበባዊ ብቃት ያለው መሆን ይኖርበታል” የሚል አቅጣጫ ነው። በዚህ የአመለካከት አቅጣጫ መሰረት ስነጽሁፍ የሚለው ቃል በትክክል የሚያመለክተው የተመሰከረለት የጥራት ደረጃ ያላቸውንና በዝርዝር ወይም በግጥም የተጻፉ ስራዎችን ብቻ ነው።

የዚህ ምዕራፍ ትኩረት በሁለተኛው የአመለካከት አቅጣጫ ላይ የተመሰረተ ነው። በመሆኑም ስነጽሁፍ በአገላለጽ ትባቱ፤ በህይወት (ኑሮ) ማሳያነቱ፤ በሳቢነቱና የአንድ ደራሲ ወጥ ስራ በመሆኑ የተዋጣለትና ኪነጥበባዊነቱ የተመሰከረለት የፈጠራ ስራ ነው። ሰዎች ስለህይወታቸው ያላቸው ግንዛቤ (የሚሰማቸውን፤ የሚያስቡትንና የሚመኙትን) በቋንቋ አማካኝነት የሚያንጸባርቁበት ኪነጥበብ ነው። ሕይወትን፤ እውነትንና ፈጠራን በአንድ አጣምሮ በተወሰነ ቅርጽና መጠን የሚያቀርብ በመሆኑ ውበት አለው፤ ስሜትን ይነካል፤ ይማርካል፤ ያስደስታል። ስነጽሁፍ ከሰው ልጅ ሕይወት ጋር የጠበቀ ቁርኝት አለው። የስነጽሁፍ ዋነኛው ጉዳይ የሰው ልጅ ነው። ምንጩም ፈጣሪውም ተቀባዩም ሰው ነው። በመሆኑም ስነጽሁፍ የሰው ልጅ በሕይወቱ ከሚያልፍበት ውጣውረድ ይቀዳል፤ ከሰው ተፈጥሮ መልሶ ለሰው ይነገራል። ስነጽሁፍ የሰውን ጉዳይ ይዞ መልሶ ለሰው የሚያቀርብ መሆኑ ደግሞ በማህበረሰቡ ውስጥ ልዩ ቦታን እንዲይዝ አድርጎታል።

ለስነጽሁፍ መኖር ምክንያት ናቸው የሚባሉ ሶስት ዋና ዋና ነጥቦች ይጠቀሳሉ። የመጀመሪያው የሰው ልጅ ስለገጠመኝ ለመናገር ያለው ፍላጎት ነው። ሰው ስለሕይወቱ የተገነዘበውን በጎም ሆነ ክፉ ነገር ለመሰሎቱ ማካፈል ይፈልጋል። ይህ ፍላጎት በሁሉም ሰዎች ዘንድ ያለና ተፈጥሯዊ ባህሪ ቢሆንም በደራሲያን ዘንድ ያለው ግን ላቅ ያለ ነው። ደራሲያን ከሌላው ሰው በተለየና ከፍ ባለ ደረጃ ስለ ሕይወት የመናገር ፍቅር አላቸው። ስለዚህ ሕይወትን እነሱ እንደተመለከቷት ለሌላው ለማስተላለፍ ይተጋሉ። ሁለተኛው ምክንያት ደግሞ ደራሲያን ለሰው ልጅ ጥልቅ ፍቅርና ሰውን ለማወቅ ጽኑ ፍላጎት ያላቸው መሆኑ ነው። ሰዎች ምን አይነት ፍጡሮች ናቸው? ከየት መጡ? ወዴትስ ይሄዳሉ? በባህሪያቸው እንዴት ያሉ ናቸው? የአኗኗር ስርዓታቸው ምን ይመስላል? ለነዚህና መሳሪያ አንጊ ጥያቄዎች እውናዊና መሳጭ መልስ ለመስጠት ይፈልጋሉ።

ሦስተኛው ምክንያት የሰው ልጅ ለውበት ያለው ፍቅር ነው። ሰው ሳቢና ማራኪነት ያለውን ነገር በአንድ ቅርጽ ተሰናድቶ ማየት ይፈልጋሉ። በእውነት ዓለም ያየውንና የሰማውን ወይም በአዕምሮ የዳሰሰውን ነገር አቀነባብሮ በአንድ ቅርጽ ሲያበጀው ደግሞ ውበትን ይጎናጸፋል፤ ያንን ውበት ያደንቃል፤ ያፈቅራል እንደዚህ ያለው ውበት ፍቅር ደግሞ ደራሲውን እንዲፈጥር ዘወትር ይቀሰቅሰዋል፤ እናም ሁልጊዜ ይጽፋል።

(ዘሪሁን አስፋው፣ የስነጽሁፍ መሰረታዊያን ተሸሽሎ የቀረበ)

ትዕዛዝ አንድ፡- ከተራ ቁጥር አንድ እስከ ስምንት ድረስ ያሉ ጥያቄዎችን ከላይ በቀረበው ምንባብ መሰረት ትክክለኛ ሃሳብ የያዙትን ዓረፍተ ነገሮች “እውነት” ትክክለኛ ሃሳብ ያልያዙትን ደግሞ “ሃሰት” በማለት መልስ ስጡ።

1. ከስነጽሁፍ መኖር አንዱ ምክንያት ደራሲው ለሰው ልጅ ያለው ጥልቅ ፍቅርና ሰውን ለማወቅ ያለው ፍላጎት ነው።
2. አንድ ጽሁፍ ስነጽሁፋዊ ነው ለመባል በጽሁፍ መቅረቡ ብቻ በቂ አይደለም።
3. በጽሁፍ በሚገባ ተቀነባብሮ በቃላት የተገለጸ ሁሉ ከስነጽሁፍ ይቆጠራል።
4. ስነጽሁፍ የሰው ልጅ በህይወቱ ከሚያልፍበት ውጣ ውረድ ይቀዳል።
5. ስነጽሁፍ የሚለው ቃል በቁሙ ሲታይ የሰው ልጅ ጽህፈትን ከመፍጠሩ አስቀድሞ የተገለገለባቸውን ቃላዊ ፈጠራዎች ያመለክታል።
6. ስነጽሁፍ በማህበረሰቡ ልዩ ቦታ እንዲይዝ ያደረገው መተላለፊያው በጽሁፍ በመሆኑ ነው።
7. ስነጽሁፍ ከሰው ልጅ ሕይወት ጋር የጠበቀ ቁርኝት አለው።
8. የዕለት ውሎ፣ ማስታወሻዎችና የስራ ደብዳቤዎች ከስነጽሁፍ ይቆጠራሉ።

ትዕዛዝ ሁለት፡- ከተራ ቁጥር ዘጠኝ እስከ አስራ ሶስት ለቀረቡት ጥያቄዎች በድጋሜ ስነጽሁፍ ከሚለው ምንባብ የወጡ ናቸው። ስለዚህ ምንባቡን መሰረት አድርጋችሁ ትክክለኛ መልስ የያዘውን ፊደል በመምረጥ በመልስ መስጫ ወረቀት ላይ ጻፉ።

9. የስነጽሁፍ ዋነኛ ጉዳይ ሰው ነው ሲባልምንን ለማመልከት ነው

ሀ. ከሰው ልጅ ገጠመኝ የሚቀዳ መሆኑን

ለ. ፈጣሪው ሰው መሆኑ

ሐ. የሚጻፈው ለሰው መሆኑ

መ. ሁሉም መልስ ናቸው

10. ከሚከተሉት አንዱ ለስነጽሁፍ መኖር ምክንያት አይደለም።

ሀ. ደራሲያን ለሰው ልጅ ያላቸው ጥልቅ ፍቅር

ለ. የሰው ልጅ ገጠመኝን ለማካፈል ያለው ፍላጎት

ሐ. ድርሰትን ሽጦ ገንዘብ ለማግኘት

መ. ለሰው ልጅ ለውበት ያለው ፍላጎት

11. በጽሁፍ የተገለጸ ሁሉ ስነጽሁፍ ነው የሚሉ ወገኖች ለአባባላቸው ዋና መመዘኛ የሚያደርጉት ምንድን ነው

ሀ. በጽሁፍ መስፈርና አለመስፈ.

ለ. ያልተጻፈ ስነጽሁፍ መኖርን

ሐ. በፈጠራ ስራ መጻፍና አለመጻፍ

መ. ሕይወትን፣ እውነትንና ፈጠራን በአንድ ላይ መያዝ

12. ከሚከተሉት አንዱ የአንድ ጽሁፍ ኪነጥበባዊ ብቃት መመዘና አይደለም፡፡

ሀ. በአገላለጹ የተባ መሆኑ

ለ. ሕይወትን ማሳየት

ሐ. በጽሁፍ አማካኝነት መገለጽ

መ. ማራኪና ሳቢ መሆን

13. ከሚከተሉት አንዱ የተጻፈ ነገር ሁሉ ስነጽሁፍ ነው የሚሉ ወገኖች ሃሳብ አያንጸባርቅም

ሀ. የአለት ውሎ ማስታወሻና የስራ ደብዳቤዎች ከስነጽሁፍ ይቆጠራሉ፡፡

ለ. በጽሁፍ ያልሰፈረ ነገር ስነጽሁፍ ሊባል አይችልም፡፡

ሐ. አንድ ጽሁፍ ስነጽሁፋዊ መሆኑ የሚረጋገጠው በጽሁፍ በመስፈሩ ነው፡፡

መ. የአንድ ጽሁፍ ስነጽሁፋዊነቱ መለኪያው ኪነጥበባዊብቃቱ ነው፡፡

ምንባብ ሁለት

የጉለሌው ሰካራም

“በጉለሌ የነበረው የታወቀው ዶሮ ነጋዴ ማነው?” ብለው ከገፈርሳ እስከ ደጃዝማች ይገዙ ሰፈር ለጠየቁ ሰዎች “ተበጀ!፤ ሰካራሙ ተበጀ!፤ ዶሮ ነጋዴው ተበጀ!” ብለው ይነግሯቸዋል፡፡

የሕይወት ታሪኩ ፍጹም ገድል ነው፡፡ ጢም ያለው ሽማግሌ ሰው ነው፡፡የራስ ፀጉሩን ውሃ ወይም መቀስ ነክቶት አያውቅም፡፡ማለዳ አይናገርም፤ በጠርሙስ የሞላውን ከጠጣ በኋላ ማታ ሲራገም ወይም ሲሳደብ፤ሲፎክር ወይም ሲያቅራራ ድምጹ ከፈረንጅ ውሻ ድምጽ ይወፍራል፡፡ ቢያውቀውም ባያውቀውም ካገኘውሁሉ ጋር ማታ ይስቃል፡፡ የሰላምታው አይነት እንደወታደር ወይም እንደ ሲቪል ቢሆን ለእርሱ እንደተመቸው ነው፡፡

ከሰላምታው ጋር ድምፅ ትሰማላችሁ እንጅ ከአፉ የሚወጣውን አንድም ቃል ግን መለየት አትችሉም፡፡ከሚያሰክር ሁሉ ለመታረምብዙ ጊዜ አስቦ ነበር፡፡ ሰክሮ ያደረበት ሌሊት አልፎ ብርሃን በሆነበት ጊዜ ከእንግዲህ መጠጥ አልቀምስም እያለ በየቀኑ ምሏል፡፡ በማግስቱ የበለጠ ጠጥቶየባለ ሰክሯል፡፡ ለመስከር ይጠጣል፤ ደስ ያለው እንዲመስለው ይጠጣል፤ብስጭቱን

የሚረሳ መስሎት ይጠጣል።ቡና በተፈላ ጊዜ በጉለሌ ቤምድጃው ስር መልኩን አይተው ያላወቁ ባልቴቶች እንኳ በፍንጃል ቡናን ፉት እያሉ የሌላውን ሰካራም ተረት በተበጀ ላይ እያላከኩ ይሳለቁበት ነበር።

ይህንን መስከርህን ካልተውክ ለአንተ ንስሃ አባት አልሆንህም ብለው የመጀመሪያ ንስሃ አባቱ ብዙ ከመከሩት በኋላ መንፈሳዊ ልጅነታቸውን ከእርግማን ጋር አስወግደውታል። ሰራተኞችም ለእርሱ ተቀጥረው መስራትን ከውርደት ቆጥረውት እየነቀፉት ሄደዋል።መጠጥ ካልተውክ አናገባህም ብለው በየጊዜው ለጋብቻ ጠይቋቸው የነበሩ በቁመናው አሰናብተውታል። በሰንበቴም፣ በማህበርም ማህበርተኛ ለመሆን የጠየቃቸው ነፍሱን ሳይቀር ንቀዋታል። ብዙ ጊዜ ሰክሮ አውቶመቢል ሄዶበታል። ሰክሮ በነገታው ሲነቃ እራሱን እስር ቤት ውስጥ አግኝቶታል። በጉለሌ መንገድ ዳር ባሉት ብዙ ውሃ ጉድጓዶች ሰክሮ ገብቶ የጉለሌ ህዝብ አውጥቶታል። ሰክሮ የጎርፍ ውሃ ከወሰደው በኋላ ብዙ ጊዜ የእሳት አደጋ ደርሶለታል። ሰክሮ ከቤቱ መድረስ እያቃተው ከወደቀበት ባቡር መንገድ ላይ ሳይነሳ ብዙ ጊዜ በላዩ ላይ ጎርፍ ሲሄድበት አድሯል። ሰዎች መልካም የሰማዕትነት ስራውን ሁሉ ርካሽ አድርገውይቁጥሩበታል። በግብረገብ በሰረት አደረግሁ የሚለውን ሁሉ በስካር እንዳደረገው ይቆጥሩበታል። በጎስራህን ሁሉ በትኩስ መቃብር ውስጥ አፈር አለበስከው አንተ ሰው ሰው ሁን፤ ሚስት አግባ፤ ልጆች ይኑሩህ ይሉና ይዘልፉት ነበር። ይህ ሁሉ ውርደትና ርክሰት ነው እንጅ ክብር ከቶ አይደለም። ሁሌምመጥፎ ሱስ ያለበት ሰው ከሰው በታች ነው። ሰዎች ይሸሹታል፤ ፍፁም ወዳጅነቱንናዝምድናውን አይሹም። እናም ኑሮው በጨለማ እንደተከበበ ይሆናል። የሰካራው ተበጀም እጣ ይኸው ነበር።

(ተመስገን ገብሬ፤ የጉለሌው ሰካራም ተሸሽሎ የቀረበ)

ትዕዛዝ ሦስት፡- ከተራ ቁጥር 14-20 የቀረቡትን ጥያቄዎች የጉለሌው ሰካራም የሚለውን ምንባብ መሰረት በማድረግ ትክለኛ መልስ ያዘውን ሆኔ በመምረጥ መልስ/ሽ።

14." የተበጀ የሕይወት ታሪክ ፍፁም ገድል ነው "ሲልምንማለቱ ነው?

ሀ. አስደንጋጭ ለ. አስቂኝ ሐ. አስገራሚ መ. አስፈሪ

15. ተበጀ የተሰማራበት የስራ መስክ-----ነው።

ሀ. በመጠጥ ንግድ ለ. በክብት ንግድ ሐ. በበግ ንግድ መ. በዶሮ ንግድ

16. የጉለሌ ባልቴቶች የቡና ማጣፈጫ የተበጀ-----ነው።

ሀ. አረመኔነት ለ. ሰካራምነት ሐ. ድፍረት መ. ወንድነት

17. ከሚከተሉት አንዱ የተበጀ ተግባር አይደለም።

ለ. እስርቤት ገብቷል

መ. በላዩ ላይ ጎርፍ ሄዶበታል

18. ተበጀ ለመጠጥ ሱስኝነቱ በአካባቢው ማህበረሰብ -----ነበር።

ለ. የተረፈ

ሐ. የተወደሰ

መ. የተገለለ

19. ተበጀ መጠጥ ከመጠጣቱ በፊት -----::

ሲ. ይሳደባል

ሐ. ይፈክራል

መ. አይናገርም

20. ተበጀ በመበመጠጥ ሱስኝነቱ የተነሳ

ሀ. ሰው ደብድቦ ታስሮ ነበር

ለ. ስራ ለመቀጠር አስቦ አልተሳካለትም

ሐ. የዶሮ ንግድ ከስርብታል

መ. ከእድርና ሰንበቴ ተባርሯል

ትዕዛዝ አራት፡- ቀጥሎ በቀረበው አንቀጽ ውስጥ ከተራ ቁጥር 21-30 የተመለከቱ የተጓደሉ ክፍት ቦታዎች ይገኛሉ። ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ቃላት ውስጥ ለእያንዳንዱ ክፍት ቦታ ሊያሟላ የሚችለውን ቃል እየመረጣችሁ ክፍት ቦታውን አሟሉ።

አሳድገውታል

ታየኝ

አሳቀኝ

ሲረዳረቡበት

ሲመጣ

የጥያቄው ስም፡

አብዛኛው

የተጠየቁ

መጋቢቱን

ወሰንሁ

እየተሳፈሩ

አባላቤኝ

ተስፋ ቆርጫ

ኢውቶብስ

አንድቀን ጠዋት ከወትሮው ሰዓት አሳልፌ ተነሳሁ። የመስሪያ ቤታችን መኪና (ሰርቪስ) ጥሎኝ ሄዷል። እየከነፍሁ የሕዝብ -----ወደሚገኝበት ሄድሁ። ሁሉም ደግሞ ለጉዳያቸው ----
-----ናቸው። አንድ ታክሲ የመጣች እንደሆነ ለማስቆም-----የጉድ ነው።
ባለታክሲዎቹም የህዝቡን ችግር በማየት የሚጠይቁትን ዋጋ-----። አብዛኛዎቹ ሰዎች
ከገንዘብ ይልቅ ጉዳያቸውን በማስቀደም የተጠየቁትን ክፍለው-----ይሄዳሉ። የኔም
አማራጭ ይህ ብቻ ነበር። በመሆኑም የተጠየቅሁትን ክፍየ መስሪያ ቤቴ ለመድረስ-----
---። በዚህ ጊዜ ደግሞ ታክሲ የሚባል ነገር ጠፋ። አልፎ አልፎ አንዳንድ ብቅ ቢሉም -----
-----ብቻ ነበሩ። የሰዓቴን መርፈድ ሳስበው በጣም አበሳጩኝ።-----ወደቤት ለመመለስ
ሳስብ ወዲያው ከሩቅ አውቶብስ-----ታየኝ። ይኸም ቢሆን ጥቅጥቅ ብሎ ሞልቷል።
ህዝቡ ግን-----ቀጠለ። እኔም አውቶብሱን እንደማይፈልግ ሰው እዳር ቆሜ እመለከት
ጀመር።

(ከሲሳይ ንጉሱ፤ ጉዞው ተቀኝጭቦ የተወሰደ)

አባሪ ለ የማንበብ ተነሳሽነት የፅሁፍ መጠይቅ

መመሪያ አንድ፡ በሰንጠረዥ ስጥ ለቀረቡት 30 ጥያቄዎችል እያንዳንዳቸው አራት አራት አማራጭ መልሶች ቀርበዋል። ከአሁን በፊት ያለህን/ሽን የንባብ እውቀትና ልምድ መነሻ በማድረግ በተሰጡት አማራጭ የሚገልፅሽን/ህን መልስ አመልክች/ት።

አማራጭ መልሶቹ በቁጥር የተሰየሙ ሲሆኑ ቁጥሮችም የሚከተሉትን የመስማማት ደረጃ ይወክላል።

4. በጣም እስማማለሁ

3. እስማማለሁ

2.አልስማማም

1. በጣም አልስማማም

ተ . ቁ		1	2	3	4
1	ከባድናፈታኝ የሆኑ መፅሐፍ ማንበብ እወዳለሁ።				
2	ብዙ ጊዜ ከባድ የሆኑ ነገሮችን የምፈታው በማንበብ ነው።				
3	መፅሐፍ ለማንበብ ሳቢ ከሆነ ከባድ መሆኑ አያሳስበኝም።				
4	መምህራ ስለነገሩኝ አስደሳች ነገር የበለጠ ለማወቅ ፅሁፉን አነባለሁ።				
5	የምወደውን የትምህርት አይነት የማንበብ ፍላጎት አለኝ።				
6	ስለ አዳድስ ነገሮች ማንበብ እወዳለሁ።				
7	የተለያየ ሀገራት ስለሚኖሩ ሰዎች የሚያወራ መፅሐፍን ማንበብ ያስደስተኛል።				
8	ሚስጥራዊ (ድብቅ) ስለሆኑ ነገሮች ማንበብ እወዳለሁ።				
9	በማነብበት ጊዜ የምንባቡን ሀሳብ በአዕምሮ የምስል እፈጥራለሁ።				
1 0	ረጃጅም ልቦለድ ፅሁፎችን ማንበብ ደስ ይለኛል።				
1 1	ጥሩ አንባቢ መሆን በጣም አስፈላጊ ነው።				
1 2	ከሌሎች ተግባራቴ ይልቅ ጥሩ አንባቢ መሆኔ ይጠቅመኛል።				
1 3	የቃላት ትርጉም ጥያቄዎችን መስራት እወዳለሁ።				
1 4	ውስብስብ ታሪኮችን ማንበብ ደስ ይለኛል።				

1	5	ከጓደኞቼ በተሻለ ትክክለኛ መልስ ለመመለስ እጥራለሁ፡፡				
1	6	ከሌሎች የተሸልኩ ጥሩ አንባቢ ሆኜ መገኘት እፈልጋለሁ፡፡				
1	7	ከሌላው ተማሪ በፊት አንብቤ መጨረስ እወዳለሁ፡፡				
1	8	ከጓደኞቼ በተሻለ ትክክለኛ መልስ ለመመለስ እሞክራለሁ፡፡				
1	9	ከጥሩ አንባቢዎች ተርታ ሆኜ ማየት እፈልጋለሁ፡፡				
2	0	መምህራ ጥሩ አንባቢ መሆኔን ሲነግሩኝ ያስደስተኛል፡፡				
2	1	ጥሩ አንባቢ መሆኔን እንድ አንድ ጊዜ ጓደኞቼ ይነግሩኛል፡፡				
2	2	ስለማንበቤ እውቅና ሲሰጠኝ እወዳለሁ፡፡				
2	3	ቤተሰቦቼ ጥሩ አንባቢ እንደሆንኩ የነግሩኛል፡፡				
2	4	ውጤቴን ለማሻሻል አነባለሁ፡፡				
2	5	ቤተሰቦቼ ያነበብኩትን ንባብ ውጤት ይጠይቁኛል፡፡				
2	6	አልፎ አልፎ ለቤተሰቦቼ አነብላቸዋለሁ፡፡				
2	7	የንባብ ተግባር በሚሰጣቸው ጊዜ ጓደኞቼን መርዳት የስደስተኛል፡፡				
2	8	የማነበው ማንበብ ስለሚጠቅመኝ ነው፡፡				
2	9	ሁሉ ጊዜ የንባብ ተግባራትን የማከናወነው መምህራ እንደሚረዱት ነው፡፡				
3	0	ሁሉ ጊዜ የማነበውን ፅሁፍ በስህተት ለመጨረስ እሞክራለሁ፡፡				

ምንጭ:- Wigfield and Guthrie (1997 :431-432)

Reading Efficacy (3 items)

1. I don't know that I will do well in reading next year.
2. I am a good reader.
3. I learn more form reading than most students in the class.

Reading Challenge (5 items)

4. I like hard, challenge books.
5. If the project is interesting, I can read difficult material.
6. I like it when the questions in books make me think.
7. I usually learn difficult thing by reading.
8. If a book is interesting, I don't care how hard it is to read.

Reading curiosity (6 items)

9. *If the teacher discuss something interesting might read more about it.*
10. *I have favorite subject that I like to read about.*
11. *I read to learn new information about topics that interest me.*
12. *I read about my hobbies to learn more about them.*
13. *I like to read about new things.*
14. *I enjoy reading books about living things.*

Reading involvement (6 items)

15. *I read stories about fantasy and make believe.*
16. *I like my stories.*
17. *I make pictures in my mind when I read.*
18. *I feel like make friends with people in good books.*
19. *I read a lot of adventure stories.*
20. *I enjoy a long, involved story or fiction book.*

Importance of reading (2 items)

21. *It is very important to me to be a good reader.*
22. *In comparison to other activities I do, it is very important to me to be a good reader.*

Reading work Avoidance (4 item)

23. *I don't like vocabulary question.*
24. *Complicated stories are not fun to read.*
25. *Reading something when the words are too difficult.*
26. *I don't like it when there are too many people in the story.*

Competition in reading (6 items)

27. *I try to get more answer right than my friends.*
28. *I like being the best at reading.*
29. *I like to finish my reading before other students.*
30. *I like being the only one who knows an answer in something we read.*
31. *It is important for me to see my name on a list of good readers.*
32. *I am willing to work hard to read better than my friends.*

Recognition for reading (5 items)

33. *I like having the teacher say I read well.*

34. *My friends sometimes tell me I am a good reader.*
35. *I like to get compliments for my reading.*
36. *I am happy when someone recognizes my reading.*
37. *My parent often tells me what a good job I am doing in reading.*

Reading for grades (4 item)

38. *Grades are a good way to see how well you are doing in reading*
39. *I look forward to finding out my reading grades.*
40. *I read to improve my grades.*
41. *My parents ask me about my reading grade.*

Social reason for reading (7 items)

42. *I visit the library often with my family.*
43. *I often read to my brother or my sister.*
44. *My friends and I like to trade things to read.*
45. *I sometimes read to my parent.*
46. *I talk to my friends about what I am reading.*
47. *I like to help my friends with their school work in reading.*
48. *I like to help my family about what I am reading.*

Compliance (5 Items)

49. *I do as little school work as possible in reading.*
50. *I read because I have to.*
51. *I always do my reading work exactly as the teacher wants it.*
52. *Finishing every reading assignment very important to me.*
53. *I always try to finish my reading on time.*

ማስታወሻ:- ደመቅ ብሎ የተጻፈው ለመጠይቅ የተተረጎመ እና የተመረጠው ::

አባሪ ሐ በተማሪዎች የሚሞላ የማንበብ ብልህነት የፅሁፍ መጠይቅ

መመሪያ ሁለት፡- ከዚህ በታች የተሰጡ ጥያቄዎችን እያንዳንዳቸው አራት አማራጮች አሏቸው። እያንዳንዱን ጥያቄ በጥንቃቄ በማንበብ ከፊት ለፊት ከቀረቡት አማራጮች መካከል በምትስማሙበት በአንዱ አማራጭ ትይዩ ይህንን "X" ምልክት አድርጉ። ከ1-5 ያሉት ቁጥሮች ትርጉማቸው እንደሚከተለው ነው፡

1. በጭራሽ አልጠቀምም
2. አልፎ አልፎ እጠቀማለሁ
3. አንዳንድ ጊዜ እጠቀማለሁ
4. አብዛኛውን ጊዜ እጠቀማለሁ
5. ሁል ጊዜ እጠቀማለሁ

ተ.ቁ	የማንበብ ብልህነት መለኪያ ሀሳቦች	1	2	3	4	5
1	በማነብበት ጊዜ የራሴ የንባብ ዓላማ አለኝ ።					
2	ምን እንዳንበብኩ ለመረዳት እንዲያስችለኝ በንባብ ጊዜ ማስታወሻ እይዛለሁ ።					
3	የቀደመ ፅዕቀቴ አሁን የማነበውን ፅሁፍ ለመረዳት እንደሚያግዝኝ እገነዘባለሁ ።					
4	ጽሁፉ ለለምን እንደተባራለ መገንዘብከማንበቤ በፊት የፅሁፉን ሙሉ ክፍል እቃኛለሁ ።					
5	በማነብበት ጊዜ ፅሁፉ ሲከብደኝ ሀሳቡን ለመረዳት ድምፄን ከፍ አድርጌ እነባለሁ።					
6	የማነበው ፅሁፍ ይዘት ከንባብ አላማየ ጋር እንደሚዛመድ አረጋግጣለሁ።					
7	በማነብበት ጊዜ ሀሳቡ እንድገባኝ ለማድረግበቀስታ እና በጥንቃቄ እነባለሁ።					
8	የጽሁፍ አወቃቀርና ባህሪና ርዝመት ምንም ይሁን ምን በመጀመሪያ የቀረበውን ፅሁፍ እቃኛለሁ።					
9	በንባብ ጊዜ የማንበብ ትኩረቴን ሳጣ ሀሳቤን ሰብስቤ ወደ ንባቤ ለመመለስ እሞክራለሁ።					
1 0	በንባብ ጊዜ የፅሁፉን ሀሳብ ሳማስታወስ እንድረዳኝ ዋናዋና ሀሳቦች ላይ አስምራለሁ ወይም አከባለሁ።					
1 1	እንደማነበው የፅሁፍ አይነት የማንበብ ፍጥነቴን አስተካክላለሁ።					
1 2	በማነበው ፅሁፍ ውስጥ በሞልቀት የማነበውን እና ትኩረት የማልሰጠውን አየለየሁ እነባለሁ ።					

1 3	የማነብበት ጊዜ የማነበው ፅሁፍ ግልፅ እንደሆነልኝ አጋዥ መፅሀፍቶችን እጠቀማለሁ ።					
1 4	የማነበው ፅሁፍ ሀሳብ ሲከብደኝ ለማነበው ፅሁፍ የበለጠ ትኩረት በመስጠት አነባለሁ ።					
1 5	የንባብ ግንዛቤ የን ለመጨመር ሰንጠረዦችንና ምስሎችን እጠቀማለሁ ።					
1 6	በተደጋጋሚም ንባቤን በማቆራጥ ስለማነበው ጽሁፍ አስባለሁ ።					
1 7	የማነበውን በተሻለ መልኩ እንደገና በማነበው በፅሁፍ ውስጥ የማሳወቀው ቃል ሲገጥመኝ አገባባዊ ፍች እጠቀማለሁ።					
1 8	የማነበውን ፅሁፍ በተሻለ ሁኔታ ለመረዳት እንደገና እንደሆነኝ የምንባቡን አጠቃላይ ሀሳብ በፊሴ አገላለፅ አሳጥፎ እፅፈዋለሁ።					
1 9	የምንባቡን አጠቃላይ ሀሳብ ለማስታወስ እንድችል የፅሁፉን ይዘት በአስመሪያ ውስጥ ምስል እንድደርሰኝ ለማድረግ አዋክራለሁ።					
2 0	በደማቄ እና በአግድም የተፃፉ ፅሁፎች የምንባቡን ፍሬ ሀሳብ ለመለየት እጠቀማለሁ ።					
2 1	በምንባቡ ውስጥ ያለውን ሀሳብ በጥልቀት እተነትናለሁ እገመግማለሁ።					
2 2	በምንባቡ ውስጥ ባሉ ሀሳቦች መካከል ያለውን ተቃራኒ ለመረዳት የምንባቡን ወደጎሳ እና ወደ ፊት እየተመለከቱ አነባለሁ።					
2 3	ወደ አድስ ሀሳብ ከመሻገሬ በፊት ቀድሞ ያነበብኩትን ተረድቼው እንደሆነ አረጋግጣለሁ።					
2 4	በማነብበት ጊዜ የምንባቡን ሀሳብ ምንነት ለመገመት እሞክራለሁ።					
2 5	የማነበው ፅሁፍ ሀሳብ ሲከብደኝ ወደጎሳ በመመለስ ደጋግሜ በማንበብ ግንዛቤን አሳድጋለሁ።					
2 6	ራሴን ጥያቄ እየጠየቅሁ ከማነበው ፅሁፍ ውስጥ መልስ ለማግኘት እሞክራለሁ።					
2 7	ስለማነበው ፅሁፍ አስቀድሜ የገመትኩት ትክክል ስለመሆኑ እና አለመሆኑን አረጋግጣለሁ።					
2 8	በማነበው ፅሁፍ ውስጥ ያጋጠሙን የማሳወቃቸውን ቃላት ወይም ሀረጎች ትርጉም እገምታለሁ ።					
2 9	እንግሊዝኛን ሳነብ ወደ ፍች መፍቻ ቋንቋዬ እተረጉማለሁ።					
3 0	በማነብበት ጊዜ ስለ ፀሁፉ በእንግሊዝኛና በአፍ መፍቻ ቋንቋዬ አስባለሁ ።					

ምን ጭ -Mokhtari & sheorey.R(2002)

Survey of reading strategies

Kouider Mokhtari and Ravi Sheorey, 2002

Statement:-

2. I have a purpose in mind when I read.
3. I take notes while reading to help me understand when I read.
4. I think about what I know to help me
5. I take an overall view of the text to see what it is about before reading it.
6. When text becomes difficult, I read aloud to help me understand when I read.
7. I think about whether the content of the text fits my reading purpose.
8. I read slowly and carefully to make sure I understand what I
9. I review the text first by noting its characteristics like length and organization.
10. I try to get back on track when I lose concentration.
11. I underline or circle information in the text to help me remember it.
12. I adjust my reading speed according to what I am reading.
13. When reading, I decide what to read closely and what to ignore.
14. I use reference materials (e.g. a dictionary) to help me.
15. When text becomes difficult, I pay closer attention to what I am reading.
16. I use tables, figures and pictures in text to increase my understanding.
17. I stop from time to time and think about what I am reading.
18. I use context clues to help me better understanding what I am reading.
19. I paraphrase (restate Ideas in my own words) to better understand what I read.
20. I try to picture or visualize information to help remember what I read.
21. I use typographical features like bold face and italics to identify key information.
22. I critically analyze and evaluate the information presented in the text.
23. I go back and forth in the text to find relationships among ideas in it.
24. I check my understanding when I come across new information.
25. I try to guess what the content of the text is about when I read.
26. When text becomes difficult, I re-read it to increase my understanding.
27. I ask myself questions I like to have answered in the text.
28. I check to see if my guesses about the text are right or wrong.

29. When I read I guess the meaning of unknown words or phrases.

30. When reading, I translate from English into my native language.

31. When reading, I think about information in both English and my mother tongue.

አባሪ መ የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ መጠይቅ አስተማማኝነት ፍተሻ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.810	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Motivation1	3.23	1.159	140
Motivation2	3.53	.555	140
Motivation3	3.19	.918	140
Motivation4	3.92	.612	140
Motivation5	3.69	.796	140
Motivation6	2.94	1.002	140
Motivation7	3.06	.512	140
Motivation8	2.94	.907	140
Motivation9	3.55	.713	140
Motivation10	3.12	.940	140
Motivation11	3.49	.818	140
Motivation12	3.54	.703	140
Motivation13	3.36	.602	140
Motivation14	3.43	.750	140
Motivation15	3.74	.860	140
Motivation16	3.61	.654	140
Motivation17	3.28	.496	140
Motivation18	3.32	.591	140
Motivation19	3.50	.694	140
Motivation20	3.52	.605	140
Motivation21	3.44	.779	140
Motivation22	3.46	.683	140
Motivation23	3.38	.581	140
Motivation24	3.50	.640	140
Motivation25	3.64	.770	140
Motivation26	3.01	1.035	140
Motivation27	3.34	.595	140
Motivation28	3.49	.734	140
Motivation29	3.75	.482	140
Motivation30	3.43	.589	140

I t e m - T o t a l S t a t i s t i c s

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Motivation1	9 9 . 1 6	6 7 . 7 8 8	. 3 9 6	. 8 0 2
Motivation2	9 8 . 8 6	7 4 . 4 9 7	. 1 9 6	. 8 0 9
Motivation3	9 9 . 2 0	6 7 . 4 2 7	. 5 5 8	. 7 9 3
Motivation4	9 8 . 4 6	7 1 . 9 7 7	. 4 1 7	. 8 0 2
Motivation5	9 8 . 7 0	7 6 . 2 5 5	- . 0 1 5	. 8 1 8
Motivation6	9 9 . 4 4	6 6 . 0 9 0	. 5 8 9	. 7 9 1
Motivation7	9 9 . 3 2	7 4 . 6 3 7	. 2 0 2	. 8 0 8
Motivation8	9 9 . 4 5	6 7 . 3 7 2	. 5 7 0	. 7 9 2
Motivation9	9 8 . 8 4	7 3 . 1 0 2	. 2 5 2	. 8 0 7
Motivation10	9 9 . 2 6	6 9 . 0 3 0	. 4 3 3	. 7 9 9
Motivation11	9 8 . 8 9	7 0 . 6 8 6	. 3 8 7	. 8 0 2
Motivation12	9 8 . 8 4	7 2 . 9 8 2	. 2 6 7	. 8 0 7
Motivation13	9 9 . 0 2	7 6 . 0 0 7	. 0 3 0	. 8 1 4
Motivation14	9 8 . 9 6	7 0 . 9 9 1	. 4 0 6	. 8 0 1
Motivation15	9 8 . 6 4	6 8 . 7 7 8	. 5 0 3	. 7 9 6
Motivation16	9 8 . 7 8	7 4 . 2 8 9	. 1 7 5	. 8 1 0
Motivation17	9 9 . 1 1	7 6 . 8 4 5	- . 0 4 7	. 8 1 5
Motivation18	9 9 . 0 6	7 5 . 1 6 8	. 1 1 4	. 8 1 1
Motivation19	9 8 . 8 9	7 2 . 7 6 4	. 2 9 0	. 8 0 6
Motivation20	9 8 . 8 6	7 3 . 7 1 5	. 2 5 0	. 8 0 7
Motivation21	9 8 . 9 5	7 1 . 2 7 1	. 3 6 5	. 8 0 3
Motivation22	9 8 . 9 2	7 4 . 0 8 7	. 1 8 1	. 8 1 0
Motivation23	9 9 . 0 1	7 3 . 6 3 3	. 2 7 2	. 8 0 6
Motivation24	9 8 . 8 9	7 4 . 4 7 6	. 1 6 3	. 8 1 0
Motivation25	9 8 . 7 5	7 2 . 2 1 8	. 2 9 6	. 8 0 6
Motivation26	9 9 . 3 8	6 4 . 8 9 9	. 6 4 2	. 7 8 7
Motivation27	9 9 . 0 5	7 2 . 9 5 4	. 3 3 2	. 8 0 4
Motivation28	9 8 . 9 0	7 2 . 6 5 2	. 2 7 9	. 8 0 6
Motivation29	9 8 . 6 4	7 4 . 5 3 5	. 2 3 1	. 8 0 8
Motivation30	9 8 . 9 6	7 2 . 6 8 9	. 3 6 3	. 8 0 4

S c a l e S t a t i s t i c s

M e a n	Variance	Std. Deviation	N of Items
102.39	76.685	8 . 7 5 7	3 0

አባሪ ሠ የማንበብ ብልሃቶች መለኪያ መጠይቁ አስተማማኝነት ፍተሻ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.910	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Strategy1	4.03	.599	140
Strategy2	4.21	.585	140
Strategy3	4.51	.715	140
Strategy4	4.34	.583	140
Strategy5	4.04	.413	140
Strategy6	4.27	.677	140
Strategy7	3.98	.605	140
Strategy8	4.59	.623	140
Strategy9	4.06	.632	140
Strategy10	4.27	.748	140
Strategy11	4.15	.678	140
Strategy12	4.52	.683	140
Strategy13	4.47	.714	140
Strategy14	4.29	.752	140
Strategy15	3.79	.863	140
Strategy16	4.33	.605	140
Strategy17	3.96	.826	140
Strategy18	3.73	.847	140
Strategy19	3.74	.808	140
Strategy20	3.96	.856	140
Strategy21	4.03	.813	140
Strategy22	3.89	.882	140
Strategy23	3.94	.833	140
Strategy24	3.97	.804	140
Strategy25	3.95	.825	140
Strategy26	4.11	.887	140
Strategy27	3.99	.720	140
Strategy28	3.85	.813	140
Strategy29	3.99	.827	140
Strategy30	4.02	.605	140

Item - Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Strategy1	1 1 8 . 9 3	1 3 1 . 6 5 0	. 2 4 0	. 9 1 1
Strategy2	1 1 8 . 7 4	1 2 7 . 8 3 3	. 5 3 9	. 9 0 7
Strategy3	1 1 8 . 4 5	1 3 1 . 6 7 4	. 1 9 0	. 9 1 2
Strategy4	1 1 8 . 6 2	1 2 8 . 3 5 2	. 5 0 1	. 9 0 7
Strategy5	1 1 8 . 9 1	1 2 9 . 0 2 9	. 6 5 1	. 9 0 7
Strategy6	1 1 8 . 6 9	1 2 9 . 5 5 5	. 3 4 4	. 9 0 9
Strategy7	1 1 8 . 9 8	1 2 9 . 0 1 4	. 4 3 1	. 9 0 8
Strategy8	1 1 8 . 3 7	1 3 0 . 4 8 0	. 3 1 2	. 9 1 0
Strategy9	1 1 8 . 9 0	1 2 8 . 4 0 7	. 4 5 4	. 9 0 8
Strategy10	1 1 8 . 6 9	1 2 9 . 4 5 4	. 3 1 1	. 9 1 0
Strategy11	1 1 8 . 8 1	1 3 1 . 3 3 7	. 2 2 6	. 9 1 1
Strategy12	1 1 8 . 4 4	1 3 0 . 9 9 6	. 2 4 6	. 9 1 1
Strategy13	1 1 8 . 4 9	1 3 0 . 7 2 6	. 2 4 9	. 9 1 1
Strategy14	1 1 8 . 6 7	1 2 5 . 3 5 9	. 5 5 7	. 9 0 6
Strategy15	1 1 9 . 1 7	1 3 3 . 5 5 3	. 0 5 1	. 9 1 5
Strategy16	1 1 8 . 6 3	1 2 7 . 5 8 8	. 5 3 8	. 9 0 7
Strategy17	1 1 8 . 9 9	1 2 3 . 2 1 6	. 6 2 2	. 9 0 5
Strategy18	1 1 9 . 2 3	1 2 4 . 0 7 7	. 5 5 7	. 9 0 6
Strategy19	1 1 9 . 2 1	1 2 2 . 0 5 4	. 7 0 6	. 9 0 3
Strategy20	1 1 9 . 0 0	1 2 2 . 4 1 7	. 6 4 2	. 9 0 4
Strategy21	1 1 8 . 9 3	1 2 0 . 4 1 2	. 7 9 8	. 9 0 1
Strategy22	1 1 9 . 0 7	1 2 1 . 8 0 8	. 6 5 3	. 9 0 4
Strategy23	1 1 9 . 0 2	1 2 2 . 0 5 0	. 6 8 3	. 9 0 4
Strategy24	1 1 8 . 9 9	1 2 4 . 6 4 7	. 5 5 8	. 9 0 6
Strategy25	1 1 9 . 0 1	1 2 2 . 1 8 0	. 6 8 2	. 9 0 4
Strategy26	1 1 8 . 8 5	1 2 3 . 9 8 5	. 5 3 3	. 9 0 6
Strategy27	1 1 8 . 9 7	1 2 5 . 5 9 6	. 5 7 0	. 9 0 6
Strategy28	1 1 9 . 1 1	1 2 3 . 8 3 7	. 5 9 7	. 9 0 5
Strategy29	1 1 8 . 9 6	1 2 4 . 1 3 5	. 5 6 9	. 9 0 6
Strategy30	1 1 8 . 9 4	1 2 9 . 4 5 6	. 3 9 8	. 9 0 9

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
122.96	135.308	1 1 . 6 3 2	3 0

አባሪ ረ የአንብቦ መረዳት ችሎታ መለኪያ ፈተና ውጤት አስተማማኝነት ፍተሻ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.718	30

Item Statistics

Item	Mean	Std. Deviation	N
Question1	.75	.436	139
Question2	.96	.204	139
Question3	.74	.440	139
Question4	.88	.320	139
Question5	.87	.337	139
Question6	.81	.391	139
Question7	.74	.440	139
Question8	.24	.431	139
Question9	.88	.329	139
Question10	.24	.427	139
Question11	.54	.500	139
Question12	.53	.501	139
Question13	.65	.479	139
Question14	.78	.418	139
Question15	.63	.486	139
Question16	.97	.168	139
Question17	.76	.427	139
Question18	.53	.501	139
Question19	.94	.234	139
Question20	.63	.486	139
Question21	.85	.359	139
Question22	.78	.413	139
Question23	.71	.454	139
Question24	.74	.440	139
Question25	.49	.502	139
Question26	.77	.422	139
Question27	.82	.385	139
Question28	.76	.427	139
Question29	.48	.501	139
Question30	.49	.502	139

Item - Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Question1	2 0 . 2 2	1 5 . 3 3 0	. 5 4 2	. 6 8 9
Question2	2 0 . 0 1	1 7 . 5 2 9	- . 1 1 8	. 7 2 4
Question3	2 0 . 2 2	1 5 . 4 0 6	. 5 1 2	. 6 9 1
Question4	2 0 . 0 8	1 6 . 6 1 0	. 2 5 1	. 7 1 0
Question5	2 0 . 0 9	1 6 . 6 9 4	. 2 0 4	. 7 1 3
Question6	2 0 . 1 5	1 7 . 2 1 6	. 0 0 0	. 7 2 5
Question7	2 0 . 2 2	1 5 . 4 0 6	. 5 1 2	. 6 9 1
Question8	2 0 . 7 2	1 7 . 2 3 2	- . 0 1 4	. 7 2 7
Question9	2 0 . 0 9	1 6 . 6 5 9	. 2 2 4	. 7 1 2
Question10	2 0 . 7 3	1 7 . 3 0 2	- . 0 3 3	. 7 2 8
Question11	2 0 . 4 2	1 4 . 7 8 2	. 6 0 7	. 6 8 0
Question12	2 0 . 4 3	1 4 . 8 5 6	. 5 8 6	. 6 8 2
Question13	2 0 . 3 2	1 7 . 6 8 2	- . 1 3 5	. 7 3 7
Question14	2 0 . 1 9	1 5 . 6 0 2	. 4 8 2	. 6 9 4
Question15	2 0 . 3 4	1 5 . 2 1 1	. 5 0 7	. 6 8 9
Question16	1 9 . 9 9	1 7 . 5 7 2	- . 1 6 5	. 7 2 4
Question17	2 0 . 2 0	1 5 . 4 5 2	. 5 1 7	. 6 9 1
Question18	2 0 . 4 4	1 4 . 9 8 7	. 5 4 9	. 6 8 5
Question19	2 0 . 0 2	1 7 . 1 0 8	. 1 0 6	. 7 1 7
Question20	2 0 . 3 4	1 5 . 2 1 1	. 5 0 7	. 6 8 9
Question21	2 0 . 1 2	1 5 . 9 4 3	. 4 5 1	. 6 9 8
Question22	2 0 . 1 8	1 7 . 9 0 2	- . 2 0 2	. 7 3 8
Question23	2 0 . 2 5	1 8 . 4 9 4	- . 3 4 1	. 7 4 9
Question24	2 0 . 2 2	1 8 . 2 3 3	- . 2 8 2	. 7 4 4
Question25	2 0 . 4 7	1 6 . 4 5 4	. 1 6 3	. 7 1 7
Question26	2 0 . 1 9	1 6 . 5 4 9	. 1 8 6	. 7 1 4
Question27	2 0 . 1 4	1 5 . 9 2 1	. 4 2 2	. 6 9 9
Question28	2 0 . 2 0	1 5 . 3 3 6	. 5 5 3	. 6 8 9
Question29	2 0 . 4 8	1 6 . 4 9 8	. 1 5 2	. 7 1 7
Question30	2 0 . 4 7	1 6 . 4 5 4	. 1 6 3	. 7 1 7

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
18.39	17.368	3 . 4 2	3 0

አባሪ ስ የማንበብ ተነሳሽነት መለኪያ ውጤት

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	3	3	1	2	4	4	2	1	3	3	4	3	4	1	2	4	4	3	3	4	3	4	3	3	3	2	3	2	4	1	86
2	1	4	3	3	4	2	3	3	4	4	2	3	3	4	1	3	4	2	4	3	4	3	3	2	3	2	4	2	4	2	89
3	2	3	3	4	3	1	3	2	4	4	1	4	3	1	2	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	2	3	2	4	2	88
4	3	4	3	2	3	4	3	1	4	3	2	4	3	3	4	2	3	4	3	4	3	2	3	4	3	2	1	3	3	3	89
5	2	4	3	3	4	1	4	3	3	3	1	4	3	2	1	4	4	4	3	3	4	3	4	3	3	2	4	1	4	3	90
6	2	4	3	3	4	1	3	2	4	4	2	3	3	2	1	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	2	3	1	4	3	90
7	2	4	3	4	3	1	3	2	4	3	4	3	2	3	1	3	4	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	93
8	3	4	3	4	4	3	3	3	2	2	4	4	2	3	4	4	3	3	3	4	2	3	3	4	4	3	3	4	3	4	98
9	2	3	1	4	4	3	2	3	4	3	3	4	3	2	1	3	4	3	2	4	3	3	2	3	4	3	2	3	4	4	89
10	3	4	3	3	4	2	3	1	2	3	4	3	2	1	2	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	2	3	3	4	3	89
11	1	2	4	3	4	3	2	1	2	1	4	3	4	1	3	4	3	4	3	3	3	1	3	4	4	1	3	4	4	3	85
12	3	4	3	4	4	2	1	1	3	2	4	3	4	3	3	4	3	3	4	4	3	2	4	3	4	1	4	3	4	3	93
13	2	4	3	3	3	1	2	2	4	1	3	4	3	4	4	4	3	3	4	3	2	4	3	4	4	2	4	4	4	3	94
14	3	2	3	4	4	2	3	3	4	1	3	2	4	3	2	4	3	2	3	4	3	2	3	4	4	3	3	4	4	3	92
15	2	4	2	4	3	1	4	3	3	4	3	4	2	1	4	3	3	4	3	4	3	4	4	2	4	1	4	4	3	4	94
16	3	3	2	4	4	4	2	3	4	3	3	4	3	2	3	4	3	3	4	3	4	3	3	4	4	2	4	4	3	3	98
17	2	3	2	4	4	2	1	3	3	1	4	2	4	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	2	4	2	3	4	3	3	90
18	3	3	2	4	3	1	3	4	3	1	3	2	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	4	3	95
19	1	3	2	4	3	2	3	1	2	2	4	2	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	4	4	2	3	4	3	3	91

2 0	2	3	1	3	4	1	3	1	3	2	4	3	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	3	4	4	1	3	4	3	3	89
2 1	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	3	4	3	4	3	3	4	3	3	4	4	3	4	4	3	4	103
2 2	2	4	3	4	3	4	3	4	3	2	4	3	4	3	3	4	3	2	3	4	3	4	3	4	4	2	4	3	3	3	98
2 3	1	3	2	4	3	2	4	2	3	1	3	4	3	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	1	4	3	4	4	94
2 4	4	3	2	3	4	2	4	1	3	2	3	3	4	3	4	3	4	4	3	4	3	4	3	4	4	1	3	4	4	3	96
2 5	2	3	2	4	3	1	4	2	4	2	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	2	3	4	4	3	98
2 6	1	4	2	3	4	2	3	3	4	4	3	3	2	4	3	4	3	4	3	3	4	3	3	4	4	1	3	4	4	3	95
2 7	2	4	3	4	4	1	3	1	2	1	4	2	4	3	4	3	4	4	3	4	1	3	4	4	2	1	3	4	3	3	88
2 8	1	3	4	3	3	2	4	2	1	1	3	2	4	3	4	4	3	4	3	3	4	3	4	4	1	2	4	3	4	3	89
2 9	3	3	2	4	4	1	4	2	2	1	4	3	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	4	4	2	3	4	3	4	3	95
3 0	2	3	2	3	3	2	4	1	2	2	3	4	3	4	4	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	94
3 1	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	3	4	3	2	3	4	4	3	105
3 2	2	3	2	4	3	1	3	2	4	3	2	4	3	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	1	3	4	3	4	94
3 3	2	3	2	4	3	1	3	2	4	3	2	4	3	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	1	3	4	3	4	94
3 4	3	3	2	4	4	2	3	2	3	4	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	4	2	3	3	4	4	97
3 5	2	3	3	4	3	1	3	2	4	4	3	4	4	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	3	4	1	3	4	3	4	97
3 6	1	3	2	4	3	1	3	2	4	4	3	4	4	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	3	4	1	3	4	3	4	95
3 7	2	4	3	4	4	1	3	2	1	4	2	3	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	3	2	3	4	4	3	96
3 8	2	4	3	4	4	2	3	2	4	2	3	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	3	3	4	3	2	4	4	3	3	98
3 9	3	3	4	4	3	2	4	2	3	1	4	3	4	4	3	4	2	3	4	3	4	3	4	4	3	1	4	3	4	4	97
4 0	2	4	2	4	3	2	3	2	3	4	3	3	4	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	2	4	3	3	3	95
4 1	1	3	2	4	3	1	3	2	4	4	3	4	3	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	4	3	2	3	4	4	3	95

42	3	4	3	4	4	3	2	3	3	4	3	2	3	3	4	3	3	4	4	2	3	4	2	3	4	3	3	4	3	4	97
43	3	3	4	4	3	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	3	4	3	2	4	3	2	3	4	4	3	3	4	3	97
44	1	3	4	3	3	2	4	2	1	1	3	2	4	3	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	4	2	3	4	3	3	91
45	2	3	3	4	3	2	3	2	3	3	4	2	4	3	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	2	4	3	4	3	96
46	3	4	3	3	4	3	3	2	3	1	3	2	3	4	3	3	4	2	3	4	2	4	4	4	3	1	3	4	3	3	91
47	2	4	1	3	4	2	3	3	2	2	4	3	4	3	3	4	3	3	3	4	3	4	4	3	3	2	4	3	4	3	93
48	3	3	3	4	3	2	3	1	3	1	4	2	3	2	4	3	4	3	3	4	3	4	2	4	3	2	3	4	3	3	89
49	1	3	3	4	3	1	3	2	3	1	3	3	4	4	3	4	3	3	4	2	3	4	2	3	3	2	3	3	4	3	87
50	4	3	3	4	3	3	2	1	3	2	3	4	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	2	3	4	1	3	3	4	4	92
51	2	4	3	3	3	2	3	4	3	2	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	2	3	4	2	3	4	3	4	96
52	4	4	2	4	4	4	3	4	4	3	5	5	4	4	4	4	4	2	2	2	2	3	4	3	2	3	3	3	5	3	103
53	4	4	2	4	4	4	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	4	2	4	2	2	3	4	3	5	3	3	3	3	3	102
54	4	4	2	4	4	4	3	4	4	3	3	4	4	4	4	2	4	2	3	2	2	3	4	3	2	3	3	5	3	3	99
55	4	4	2	4	4	4	3	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	3	4	3	5	3	5	3	3	3	103
56	4	4	2	4	4	4	3	4	4	3	3	5	4	4	4	3	4	2	4	2	2	3	4	3	2	3	3	3	3	3	100
57	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	109
58	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	2	4	4	3	4	3	5	5	3	5	4	3	112
59	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	5	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	5	3	4	3	113
60	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	3	3	4	5	4	4	3	4	3	4	3	5	3	4	3	111
61	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	5	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	109
62	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	4	5	3	3	4	3	109
63	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	5	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	5	4	4	110

64	3	4	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	5	4	5	4	4	112
65	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	5	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	3	4	4	108
66	3	4	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	4	4	5	4	4	111
67	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	3	4	4	106
68	3	4	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	4	4	5	4	4	111
69	3	4	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	4	3	89
70	5	3	3	3	5	3	3	2	4	3	3	4	2	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	92
71	5	3	3	3	5	3	3	2	4	3	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	94
72	3	4	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	4	3	89
73	5	3	3	3	5	3	3	2	4	3	3	4	2	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	92
74	5	3	3	3	5	3	3	2	4	3	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	94
75	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	111
76	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	4	106
77	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	107
78	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	109
79	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	103
80	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	109
81	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	4	104
82	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	5	4	3	5	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	4	108
83	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	107
84	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	109
85	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	111

86	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	113
87	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	111
88	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	111
89	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	3	111
90	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	113
91	5	4	4	4	5	4	4	3	5	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	3	113
92	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	111
93	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	113
94	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	113
95	3	5	3	4	3	4	3	4	3	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	5	5	117
96	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	4	3	3	4	3	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	3	116
97	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	118
98	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	115
99	3	5	3	4	3	4	3	4	3	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	5	5	117
100	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	4	3	3	4	3	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	3	116
101	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	118
102	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	115
103	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	105
104	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	104
105	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	103
106	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	104
107	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	103

108	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	104	
109	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	103	
110	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	107	
111	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	109
112	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	103
113	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	109
114	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	4	4	104
115	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	5	4	3	5	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	4	4	108
116	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	107
117	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	109
118	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	111
119	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	113
120	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	111
121	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	118
122	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	115
123	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	105
124	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	104
125	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	103
126	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	104
127	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	103
128	5	3	3	4	5	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	104
129	3	3	3	5	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	103

130	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	3	107
131	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	109
132	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	4	3	103
133	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	109
134	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	104
135	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	5	4	3	5	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	108
136	3	4	3	5	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	3	107
137	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	109
138	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	111
139	3	3	5	4	3	3	3	3	3	4	5	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	113
140	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	111

አባሪ ሽ የማንበብ ብልህቶች መለኪያ ውጤት

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
1	3	2	3	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	5	4	4	4	2	2	2	2	3	4	3	2	3	3	3	5	9	1	
2	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	5	4	3	4	2	4	2	2	3	4	3	5	3	3	3	3	9	6	
3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	2	4	4	2	4	2	3	2	2	3	4	3	2	3	3	5	3	8	6	
4	3	2	5	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	4	4	4	2	2	2	2	3	4	3	5	3	5	3	3	9	4	
5	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	4	2	4	2	2	3	4	3	2	3	3	3	3	9	2	
6	3	4	4	4	4	3	4	4	1	3	3	4	1	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	10	2	
7	4	2	3	4	3	4	1	3	4	2	1	4	5	2	4	4	4	3	4	2	4	4	3	4	3	5	5	3	5	4	10	3	
8	2	4	4	4	4	2	4	4	3	1	5	3	3	1	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	5	3	4	10	4	
9	4	5	5	3	4	5	5	4	4	4	5	5	4	4	2	4	3	3	4	5	4	4	3	4	3	4	3	5	3	4	11	9	
1 0	3	4	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	5	4	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	10	9	
1 1	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	5	4	4	4	3	3	4	3	4	4	3	4	3	4	5	3	3	4	11	3	
1 2	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	5	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	5	4	11	2	
1 3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	5	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	5	4	5	4	11	1	
1 4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	4	3	4	10	7
1 5	3	3	3	5	3	3	3	4	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	4	4	5	4	11	4	
1 6	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	3	5	4	4	1	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	4	3	4	10	5	
1 7	4	4	5	5	5	4	4	3	4	3	5	5	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	5	4	4	4	5	4	12	2	
1 8	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	4	10	7	

1 9	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	109
2 0	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	110
2 1	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	4	105
2 2	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	106
2 3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	110
2 4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	121
2 5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	4	4	3	4	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	120
2 6	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	121
2 7	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	120
2 8	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	117
2 9	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	119
3 0	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	3	4	3	3	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	118
3 1	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	1	4	5	4	3	5	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	119
3 2	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	122
3 3	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	119
3 4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123
3 5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	125
3 6	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	118
3 7	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	121
3 8	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	122
3 9	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	126
4 0	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	122

4 1	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123	
4 2	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	2	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123	
4 3	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	1	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	122	
4 4	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	4	5	124
4 5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	122
4 6	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	127
4 7	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	123
4 8	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	4	5	123
4 9	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	125
5 0	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	129
5 1	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	124
5 2	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	5	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	117
5 3	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	115
5 4	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	116
5 5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	113
5 6	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	117
5 7	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	116
5 8	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	117
5 9	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	121
6 0	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	120
6 1	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	3	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	117
6 2	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	118

6 3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	2	4	3	4	3	3	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	116
6 4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	5	4	3	5	3	3	5	3	4	3	4	3	4	4	122
6 5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	3	5	5	3	4	5	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	121
6 6	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	4	119
6 7	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	122
6 8	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123
6 9	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	2	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	116
7 0	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123
7 1	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	121
7 2	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	4	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	125
7 3	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	122
7 4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	4	3	3	3	3	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	123
7 5	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	126
7 6	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	3	4	4	3	3	4	4	5	4	3	4	5	4	4	4	4	124
7 7	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	5	124
7 8	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	4	3	3	4	3	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	123
7 9	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	126
8 0	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	124
8 1	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	5	4	4	4	5	123
8 2	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	3	3	4	3	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	125
8 3	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	129
8 4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	123

8 5	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	4	5	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	116	
8 6	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	115	
8 7	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	118	
8 8	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	113	
8 9	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	118	
9 0	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	117	
9 1	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	2	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	115	
9 2	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	115	
9 3	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	3	4	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	123
9 4	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	3	4	4	5	3	128
9 5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	136
9 6	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	129
9 7	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	3	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	128
9 8	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	3	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	127
9 9	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	127
100	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	129
101	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	130
102	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	3	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	127
103	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	136
104	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	140
105	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	141
106	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	141

107	4	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	131
108	4	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	131
109	4	4	5	4	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	137
110	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	131
111	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	133
112	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	133
113	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	125
114	4	4	5	5	5	4	4	3	4	3	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	3	123
115	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	140
116	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	3	134
117	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	139
118	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	146
119	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	148
120	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	148
121	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	130
122	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	3	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	127
123	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	4	136
124	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	140
125	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	141
126	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	141
127	4	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	131
128	4	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	131

129	4	4	5	4	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	137	
130	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	131
131	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	133
132	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	133
133	4	4	4	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	125
134	4	4	5	5	5	4	4	3	4	3	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	3	4	3	123	
135	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	140	
136	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	3	3	4	3	4	3	134	
137	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	139	
138	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	146
139	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	148
140	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	148

አባሪ ቀ የአንባቦ መረዳት ችሎታ መለኪያ ፈተና ውጤት

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	2	
2	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	2	
3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	2
4	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
5	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
6	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	2
7	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
8	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	2
9	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	2
1 0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	7
1 1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
1 2	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	2
1 3	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	2
1 4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	7
1 5	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
1 6	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3
1 7	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	3
1 8	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	7	
1 9	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	8
2 0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	7

2 1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1 3	
2 2	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1 7	
2 3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1 8	
2 4	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1 7	
2 5	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1 3	
2 6	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1 3	
2 7	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1 7	
2 8	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1 7	
2 9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1 7	
3 0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 8	
3 1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1 9	
3 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1 7	
3 3	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 8	
3 4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1 9	
3 5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1 7	
3 6	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 8	
3 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1 7	
3 8	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 8	
3 9	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9	
4 0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
4 1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 3	
4 2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	2 0

4 3	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 5	
4 4	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9	
4 5	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
4 6	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2 0	
4 7	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2 0
4 8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2 0	
4 9	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2 0	
5 0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9
5 1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
5 2	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 3
5 3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	2 0
5 4	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1 5
5 5	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1 9
5 6	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
5 7	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2 0
5 8	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2 0	
5 9	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2 0
6 0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2 0	
6 1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9	
6 2	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
6 3	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 3	
6 4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	2 0	

6 5	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 5	
6 6	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9	
6 7	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
6 8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2 0	
6 9	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1 9	
7 0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1
7 1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 3
7 2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	2 0	
7 3	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1 5
7 4	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1 9
7 5	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	2 1	
7 6	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2 0
7 7	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2 0
7 8	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7	
7 9	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	2 0	
8 0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7	
8 1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 8	
8 2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	2 0	
8 3	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7	
8 4	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 8	
8 5	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	2 0	
8 6	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7	

8 7	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7		
8 8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	2 0	
8 9	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1 7		
9 0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 2	
9 1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 7	
9 2	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1 2
9 3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2 1	
9 4	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 1	
9 5	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2 2	
9 6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2 3	
9 7	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 2	
9 8	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 7	
9 9	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1 2	
100	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2 1	
101	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 2	
102	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2 3	
103	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2 3	
104	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 2	
105	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1 7	
106	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	2 0	
107	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2 1	
108	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2 2	

109	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2	2	
110	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	7	
111	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	2
112	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
113	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	2	2
114	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2	3	
115	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	2	3	
116	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2	2
117	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3
118	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	2	0
119	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
120	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
121	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2	2
122	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3
123	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	3
124	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
125	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
126	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2	2
127	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3
128	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	2	0
129	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2	2
130	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3

131	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	5	
132	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
133	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	2	2	
134	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
135	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	2	0
136	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
137	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
138	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
139	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	2	1	
140	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	2	3	

አባሪ - ቢ.

C o r r e l a t i o n s				
		ReadingSkill	ReadingMotivation	ReadingStrategy
ReadingSkill	Pearson Correlation	1	. 4 6 1 * *	. 6 2 1 * *
	Sig. (2-tailed)		. 0 0 0	. 0 0 0
	N	1 4 0	1 4 0	1 4 0
ReadingMotivation	Pearson Correlation	. 4 6 1 * *	1	. 4 9 9 * *
	Sig. (2-tailed)	. 0 0 0		. 0 0 0
	N	1 4 0	1 4 0	1 4 0
ReadingStrategy	Pearson Correlation	. 6 2 1 * *	. 4 9 9 * *	1
	Sig. (2-tailed)	. 0 0 0	. 0 0 0	
	N	1 4 0	1 4 0	1 4 0
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

M o d e l S u m m a r y

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.645 ^a	. 4 1 6	. 4 0 8	2 . 6 3 1

a. Predictors: (Constant), ReadingMotivation, ReadingStrategy

A N O V A^a

M o d e l	Sum of Squares	d f	Mean Square	F	S i g .
1 Regression	6 7 6 . 8 0 7	2	3 3 8 . 4 0 3	48.874	.000 ^b
Residual	9 4 8 . 5 8 6	1 3 7	6 . 9 2 4		
T o t a l	1625.393	1 3 9			

a. Dependent Variable: ReadingSkill

b. Predictors: (Constant), ReadingMotivation, ReadingStrategy

C o e f f i c i e n t s ^a

M o d e l	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	S i g .
	B	Std. Error	B e t a		
(Constant)	- 8 . 4 8 7	2 . 8 8 9		-2.937	. 0 0 4
1 ReadingStrategy	. 1 5 3	. 0 2 2	. 5 2 0	6.911	. 0 0 0
ReadingMotivation	. 0 7 9	. 0 2 9	. 2 0 2	2.679	. 0 0 8

a . D e p e n d e n t V a r i a b l e : R e a d i n g S k i l l